

3 Schwäbelpfiffli

von

Meinrad Lienert

Band 1

12. c
f 105, 1/11

Meinrad Lienert
's Schwäbelschpyffli

I

LG
L71925

's Schwäbelpfynfli

Vom

Meinrad Lienert

I. Band

Die viert Uflag

451241
28-8-46

Verlag H. R. Sauerländer & Co., Marau 1925

Dieses Büchlein wurde hergestellt
in den Graphischen Werkstätten
von H. N. Sauerländer & Co.
in Aarau

Inhaltsangabe.

Vom Stägebrüggli.

	Seite		Seite
Lanzig	3	Im Lanzig	18
Lanzigmorged	4	's gwirig Händli	19
Dr Föihn	5	D'Frau Sunne	20
Lanzigliedli	6	's Maiepfhyfli	21
Ä schöini Wält	7	's Gspüsli	22
Vor em Ußflüge	8	's Brütli	23
's Glüderöfli	9	's Fingerli	24
Dr Mai	10	Rosezyt	25
's uzytig Marannli	11	Zweierlei Musig	26
's Bärgefinkli	12	Lanzigzyt	27
's Marieli	13	Zeukerli	28
Vergange	14	Nimm's vorewäg	29
's Alpetschüüderli	15	's Mägdli	31
D'Lanzigsunne	16	Dr Landbriefbot	32
Wie sött eis rüebig wäbe	17	Hei	33

Dur d'Stuunde us!

Ußgänts Horner	37	's Gärtli	43
's Bethlis Laubbettli	39	Undrem Chriesibaum	44
Der Schleier	40	Dr Läfersbueb	45
Dr Guggen	41	's Härli	46
's lustig Marieli	42	's Rosestöfli	47

	Seite		Seite
Am Zürisee im Mai	48	's utrü Seppeli	85
's Näbelsägli	49	's trurig Maitli	86
Lanzig und Herbst	50	Abie	87
z'Alp	51	Im Gländ	88
Sunntigmorged	52	's schwarz Härli	89
Summer im Weidland	53	's verschleift Göisli	90
Summerszyt	54	Gib ab	91
Summerlied	55	Tüppig	92
's Brunnetröigli	56	I Wald	93
Byli	57	Dr heiß Summer	94
D'Schlängli	58	's Äpfelbäumli	95
's Schybli	59	's Ehrebrys	96
's schüch Anneli	60	Wo ist ä Moler	97
's Waldhärli	61	Tulibane	98
Bogelfang	62	D'Antebluem	99
D'Maitli und d'Reh	63	Dr Hochsigflug	100
Dr Glanzgugger	64	Dr Umgang	102
Marieli, gwahrdi	66	Bor em Wätter	103
Bethli, gwahrdi	68	Äs Fahri	104
Häreliedli	69	Ä Blost	105
Schatteli	70	's Norbeeristüüdli	106
's Bethli	71	D'Chacheli	107
Brüüschpösch	72	's Anneli	109
's Fischli	73	Dr Heilig	110
Sunntignumittag	74	Hesänusädä	111
Trost	76	's Spüsli's Auge	112
Dr Gyr und d'Tübli	77	Hochsigzyt	113
's Marielis Schüehli	78	Im Nästli	114
's ducht Marieli	79	D'Hoffnig	115
's arm Marieli	80	's jung Wybli	116
's Maitli und 's Weid- röisli	81	Summer	117
's Burechnächli	83	Gottsgägnis	118
		's Riethärli	119

	Seite		Seite
Summernacht	120	Nogänts	142
Dr Näge	122	Sihlsee	143
's Fälli	124	Herbst	144
Im Wald	125	Herbstliedli	146
D'Chäferprozäffion	126	's Schnäggli	147
's Wättermake	128	Dr Gipser Winter	148
Trüi	130	Bim Ischne	149
Samstignacht	131	's Mettilüte	150
Dr gleitig Schuehmacher	132	Im Winter	151
's Hochsigvärkli	133	's Gfell	153
Schelmliedli	135	U dr Wärmi	154
I dr Roblose	136	Wie me's aluegt	155
Im Schatte	140	's Heiwehland	156
Lärchenart	141	Dr Gartegottes	157

Vaterländisch.

's gfreut Schwyzerländli	161	Die alte Schwyzer	163
Fähne	162	Haarus	164

Landfahrerlieder.

Bluestfahrt	169	Wirtschaft zuem Chappe-	
Pfyfferfahrt	170	tusch	187
Stromerlied	171	Pfyfferlied	188
Dr Bagäbund	174	Dr Pfyfferchüng	189
's Schnyders Gspüsli	176	Z'Chrieg	191
Dr Chorber	177	Stromerliedli	193
's Bagäbundemaitli	178	Dr Gägezauber	194
Dr Schnapsludi	180	Dr Landfahrer	196
Dr Mai	181	Dr Luteschläger	197
's Chorbers	183	Dr alt Pfyffer	200
Stromerliedli	185	Heimed	201

Stagelwändler Gadetöirlimusig.

	Seite		Seite
Jung	205	Muettersorge	211
's Wybervolch	206	Säntume äs Höiggli	212
Namittag uf dr Nistre	207	D'Rätsche	213
Dr Bueberolli	208	Martyni	217

Gofezyt.

's Sunnezyt	221	's blut Marieli	237
Lanzigvärkli	222	Chilbizyt	239
Dr guldig Eumer	223	Buebe	241
's Fägnästli	224	Buebezyt	242
's amietig Maiteli	225	's gwündrig Marieli	243
Dr schwarz Ma	226	Dr Meiredli	244
Imbbeeriliedli	227	's Sunnefläkli	246
Die himlisch Chilbi	228	Im Blüehed	247
Inuterli	229	's Nöfli	248
Vom Schnäggli	230	's rot Liedli	249
's Karlyneli	235	Hochfigha	250
Ä heitre Morged	236	Wörterverzeichnis	267

Vom Stägebüggli.

Lanzig.

Glyeinist wird's Lanzig.¹
Es ist mer scho tanzig
Im Härz und im Bei.
Und 's Schnäggli und 's Gspüsli,²
Chunt alls usem Hüslü,
D'Zugvögel chönd hei.

D'Waldfinkli und d'Epäzli,
Am Bach d'Widchäzli,
Ist alls wider hie.
D'Lüt juzed bim wärche.
Au styged hür d'Lärche
Sä höich uf wie nie.

Vanzigmorged.

Los au, wie 's Lärchli juzt und tuet!
Dr Himmel allseis Lied.
's git aber au ä schöne Tag.
Es sunned wo me gluege mag,
Ob Wald und Weid und Riet.

Und i mer inne flüttred's³ au.
Isch Lärchenart, sä styt's.
Und 's sunned i mys Bluet bis's südt,
Und 's jagt mi uf i Not und Strytt.
Isch Heldebluet sä sygt's.

Dr Föihn.

Lue 's Schynbli uf, 's ist Heiterglanz!
Los! 's mured obenuse.
Und lue, wie schyned d'Bärg hüt noch!
's ist eim, mi chö s' i d'Finger näh.
Mein schier, 's wil anders Wätter gäh.

Los, los, wie ruscht dr Wald am Grot!
Und 's goht doch do keis Lüftli.
Was fahrt dän au det d'Stroß duruf?
Nei luegme, 's ist doch Spiegelglanz, —
Ä Staubwulch wien ä Häretanz.

Dr Föihn ist do, dr Föihn im Land!
Ha gmeint, 's verträg mer 's Hüsli,
So hät's mer Tür und Schynbli gschlegt.
Jez, Winter, mach di gschwind uf d'Bei!
Dr Föihn ist do und jagt di hei.

Lanzigliedli.

's Sprüßbrünneli⁴ wil springe,
Es schmilzt bodewärts.
's Waldbögeli mueß singe,
's hät Liedli im Härz.

D'Laubblettli müend vüre,
's hät Läbe im Holz.
Und d'Sunne vergüldet s';
Hät Hüffe des Golds.

Und d'Sunne hät d'Schybli
Im Gspüsli vergüldt;
Sns Sydiswuppschiffli
Mit Häregold gfüllt.

Sns Händli vergüldeb,
Und hett em's nüd gsait,
Als 's em au äs goldis Lache
Is Härz ine leit.

Ä schöini Wält.

Mi gspürt's as 's wider Lanzig ist.
Dr Föihn fot afo tüfle.
Und d'Schwalme chönd und d'Byli gönd
Um d'Blueme gohge schnüfle.

I merke's au mir sälber a,
Im Ofeloch bim Gspüsli.
Es cha mer's neime nümme rächt
Im änge Lätzchihüsli.

Wie cha me au ä Gluste ha
No jeder Bluem wän's pfused.
Im Lanzig luegt me's anderst a;
Dä hät's für eini tused.

A jedrem gäche Sunneport
Chönd Alperose use.
Äs Ghüti^s Maitli wachsed no;
Gäbt jedri scho ä Gspuse.

Si ist glych schön, die Puggelwält,
Sälang vor jedrem Hüsli
All Lanzig Rosechnöpf usgönd,
Und dinne schöini Gspüsli.

Vor em Usflüge.

Äs wel nie ä fei Ma;
Lueg feis Mannevolch a.
Wel ä Chlosterfrau gä;
Wo dr Wält Adie näh.
Lies lo abhaue d'Hoor;
Lüeg dr Ring us em Ohr.
Träg äs cholschwarzes Chleid,
Wil em 's Läbe vertleid.

Wie 's Maiglöggli im Schnee,
Wien äs Rösli im See,
Wien äs Lärchli im Fluum,
Cha si rohde nu chuum,
Dur sy Auge chnistblo,⁶
Hani d'Liebi gseh cho.

's Glüderröfli.⁷

I weiß gar nüd was d'Manne hend;
Si tüend mi rächt verachte.
Gwüß dänked s': Wele lange Stock!
Und trait nu so ä Titirok.

Und wäg mym heiterlachte⁸ I schuupp.⁹
I ha mer's aber gschwore,
I lauffi nümme 's Dorf durab
Mit dene lange Hoore.

Es gönd jo all a mir verby,
Wie bim Verbärgisbaha.¹⁰
Blöiß siemol¹¹ luegt mi eine a,
Mir isch, müeß neimis a mer ha.

Jo, jo, i weiß scho wäge was.
's ist wäg em churze Ehleidli,
Und wäg mym dumme Luedium.
Ach Gott au, weles Maitli!

Und hüt z'Mittag ist Eine cho,
I gsächt ä sust sä gare! —
Bi müslistill gsy hindrem Bupp,
As är nüd gwahrt my Rysstetschuupp.¹²

Dr Vater ist au nümme glych.
Ar ist sä gsagli worde.
Kei Mäntsch meh mag mi uf dr Wält.
A wäri nu scho gstorbe.

Dr Mai.

Wer chunt det obe übre Mai?
Gottlobunddank, das ist dr Mai;
Er sprängt mit alle Winde.
Und lueg me au sy guldi Schilt,
Wie tuet r d'Wält uszünde!
Mi meint, mi müeß verblinde.
Das bligt! Es weißt kei Mäntsch wo's gilt.
Schynt bis as legt Stabällebei.¹³
Mi gseht ä glitzg're überei.

Großmuetter, uf, dr Mai, dr Mai!
Ufs Stägebrüggli¹⁴, was hät Bei!
Det chunt r scho dur d'Linde.
Los, wien r sys Trumpettli spilt!
As's juzt i alle Winde;
As's juzt i alle Chinde.
Und wird dr Vater nu sä wild,
I han em noe üb're Mai.
Es blybt jo hür kei Mäntsch älei.

's uytig Marannli.

's Marannli sitzt am Pfeister,
Und orned a sym Bupp.
Als hät äs füürrots Rösli
Im rysteheit're Tschuupp.

Als lost is Wirtshus dure.
Si mached uf zuem Tanz.
Die Gygli und Trumpette,
Si wüßed halt was Lands.¹⁵

D wäri au das Göisli,¹⁶
Wo det am Pfeister stoht,
Se chöti inewundre,
Und luege, was alls goht.

D wäri au äs Härli!
Nei, wieni häre wett!
I miecht mi hinder d'Muetter
Und härte si is Bett.

I nähmt ä Birchebäse,
Und wär's au heiterglanz, —
I rhtedi is Wirtshus
Durs Chämi ab zuem Tanz.

's Bärghinkli.

Bi dä Wättertanne
Höich im Schwyzerland,
Hangt äs hölzi Chefi
Im verschnyte Band.

's huurt¹⁷ ä Vogel dinne,
Wo eis häluf pfyfft,
Wän us Schnee und Bulche
D'Sunne schlüft.

Änes hölzi Chefi
Ist mys Vaterhus.
I bi 's Bögeli,
Wett zuem Pfeister us.

Wett i d'Äbni¹⁸ flüttre,
Wo scho d'Blueme chönd,
Tag und Nacht eis d'Fuzer
Drüber gönd.

's Marieli.

's Marieli, mys Gspüsli,
Ist sibežäh Johr.
Hät chnistbloi Auge
Und rystegi Hoor.

's Marieli, mys Gspüsli,
Ist gflingg wien ä Chaß.
Wie 's Jysli¹⁹ sä lustig,
Und zahm wien ä Spag.

's Marieli, mys Gspüsli,
Wird rot um und um.
Sä rot wien ä Fүүrsbrust,
Und 's weißt nüd worum.

's Marieli, mys Gspüsli,
Wie chlүpfig²⁰ luegt's dri!
Als möcht si vertschlүffe,
Und 's weißt nüd wohi.

Vergange.

Die blute Maitli²¹ stönd im Fäld.
Jez chömed gfreuter Zyte.
Köirt do und det äs Vogellied;
Äs Pfyffli, won ä Ländler zieht.
Und gseht uf alle Syte
Anandre heimli düte.

's wird öppe hür wie färig²² goh;
Hät alls im Liebha noe.
Dänkt jedes Stumperöfli scho:
Gottlobunddank, jez bini no,
Gottgrüßdi, liebe Maie!
Hür chumi au a d'Reihe.

D Chind, dä chunst frueh gnueg drzue;
Dä bruchst nüd ase z'plange²³.
Häst 's Füefli chuun im Hochsigshueh,
Sä luegst scho zrug. Und Maitli lue,²⁴
D'Täg wend scho nümme lange.
Dy Kanzig ist vergange.

's Alpetschüünderli.²⁵

Wer stoht au det obe
Bim Gätterli zue?
He, 's lustig Marannli.
As hüünt²⁶ über d'Flueh.

As hüeted sy Geiße,
Und briegged dur d'Alp.
As gaunt²⁷ jeders Gresli,
Wo chunt bärgesthalt.

As hüeted all Blueme,
Chnistblo und zündrot.
Zeddwedri Fyfalt're²⁸,
Wo d'Beide usgoht.

As gaunt d'Sunnesläckli
Wo umgönd im Gstrüüd.
Sns Härzli, das gümpfisch,
Blöiß hüeted as nüd.

Hät d'Hääre lo flütre;
Hät 's Härzli lo goh
Zuem junge Bawalter²⁹;
Ist niemeh heicho.

D'Lanzigsunne.

Dr Winter macht eim dumm und taub.
Drum grüßdi Gott, jungs Buechelaub,
Wie hani uf di planged!
Weiß 's nüd, all my Gidanke hüt
Gsehnd us wie luter Hochsiglüt,
Wo au voll Strüßli hanged.

Zäntume schießed Gresli uf.
's Fyfälterli, was trait's duruf?
Äs sibegfarbeds Tschöippli.³⁰
Blybt doch im Schatte neimewo
Äs Stüüdli, beit änandreno
Stoht's voll grasgrüeni Läubli.

Plattvoll vo Glyßlene³¹ ist d'Weid.
D'Bärgchriesbaum stönd im Fyrtigchleid;
Ä chrydewyße Plunder.
Das wär nu fei sä großi Sach;
Glych, 's Näst voll Eili undrem Dach,
Das ist dä scho äs Wunder.

Und säg mer eine was er wil,
Verstand und Dte stönd eim still,
Was d'Sunne alls cha wärche.
Ha gester dänkt: Äh, wäri tod!
Hüt hani 's Aug voll Morgedrot;
's Härz winisled³² mer vo Lärche.

Wie sött eis rüebig wäbe.

Wie sött eis rüebig ³³ wäbe,
Jez wo dr Lanzig chunt.
Jez wo im Wald dr Guggen ³⁴
Dr ganz Tag Liedli spinnt.

Wie sött me dinne gaunie,
Wo Nserherrged chunt,
Um d'Heg vil tused Rose,
Wie Ampeli azündt.

Wie sött's i ein nüd liechte,
Wän, wie fröh! D'Sunne chunt,
Ein vo dr guldne Chansle ³⁵
A heitre Tag verchündt.

Wie wett me do nüd uffstoh,
Wän Jede wo do chunt,
Gewahrt 's Freudefür dur Auge,
Wo teuff im Hätz ein brünnt.

Im Lanzig.

Im Lanzig wänd' gohst über d'Weid,
Wän d'Birch 's erst zitt'rig Läubli trait,
Dänkst: 's ist glych schön donide!³⁶
Und 's dunkt di schier,
Wie wän dr ä Hand ums Tschüüppli³⁷ fiehr,
Ä Hand sä lind wie Syde.

Vor jedrem Stüüdeli blybst stoh.
Dä sinnst i jedrem Byli³⁸ no,
Und stunst i jeders Bächli.
Und 's ist dr gar,
Äs Wasserjümpferli schwimm har,
Und lueg di ä und lächli.

's gwirig³⁹ Händli.

Nei lueg das gwirig Händli a,
Wie's 's Wäberschiffli jage cha!
Es goht bigopp wie gfloge.
Widleicher⁴⁰ ist ä keis im Land.
I wett, sy gleitig Härehand
Ziehr i mym Hüsli umenand.

Lueg eine nu ins Wüppli a.
Keis Stäubli und kei Fosle dra;
's glänzt wie dr Schnee im tage.
Gwüß cha das Händli Wunder tue.
Und gare luegti einist zue,
Wie's 's Bettli orned, gohts i d'Rueb.

Sy Blueme uf em Pfeisterbritt
Gsehnd us die ganzusländig⁴¹ Zyt,
Wie Ehind im Sunntiggwändli.
Wän 's Schybli äs trüeb's Gsichtli macht,
Ist 's Lämpeli sä schwarz wie d'Nacht,
Wie 's dur sy's Händli goht, äs lacht.

D wärs au einist ase wyt,
As mir die Hand äs Dütli git,
Wie lufi zuen re ine!
Wett 's Händli wien äs Tübli⁴² fo;
Hei mit em i my Bhufig⁴³ goh,
As sött mer schwärli meh uscho.

D'Frau Sunne.

Still ist der Tag i d'Chamer cho.
Und lyslig⁴⁴ chunt d'Frau Sunne no.

Si trait ä Stäuber i dr Hand.
Wüschet d'Schatte furt vo Bett und Wand.

Det zittered s' dur d'Schalisy.⁴⁵
My dunkle Träum sind au drby.

Druf lached d'Sunne: Lueg au do! —
Si zieht das guldi Hoorband no.

Seh stoht si dete am Lavor,⁴⁶
Und wäscht dri ihres guldi Hoor.

Z'lest luegt se si im Spiegel a.
Wer hett si für sä ytel ka. —

He, hät dr Tag due lyslig gsait,
I ha's scho g'achted uf dr Weid,

Reis Güntli⁴⁷ ist dr Wäg us gsy,
Si hät si müesse spiegle dri.

Jä gwüß, i jedrem Tröpfli Tau.
Seh fryli, Schöini ischi au.

's Maiepfyffli.

Hüt heisst's i d'Maiepfyffe goh!
He, 's hät mi lang scho g'jukt.
Wie rüebig isch im Underholz!
Mein, 's ist do alls vertruft.

Ist öppe gar där Wald verhärt?
Mira, sä söll r sy.
Als Maiepfyffli schnägli⁴⁸ zwäg;
Drü Löchli schnäfli⁴⁹ dri.

Und woni due durs Farechrut
Eis flöitle und durs Gstrüch,
Sä lacht mi gly ä Dröistle⁵⁰ us:
Gält, chasch es nüd wien ich!

Und cha's mys Pfyffli ase nüd,
Sä blost 's doch allerhand.
Mym liebe Schägli chlopfed 's Härz
Und 's räuft,⁵¹ wän's töint is Land.

's Gspüsli.

Nie schöner im Bärmland,
Tagus oder spot,
Als zytli⁵² am Morged,
Ob d'Sunne ufftoht.

All Brüüschpösch⁵³ zünded.
Es räuked all See.
Und über all Bär^g us
Eis füürigs Iuhec.

Glych schöner ist 's Gspüsli
Als alls Morgedrot,
Wän d'Liebi ums Bäggli
Wie 's Hellfüür ufgoh^t.

's Brütli.

Es ist ä keis Gschöpfli
Eä bodewohl uf,
Als dr Gugger im Zytli
Und äs nübbaches⁵⁴ Brütli.

Am Morged wie 's gügged
Zuem Lädeli us,
Frogt's lut und au lyslig:
Was macht ächt my Gspüsli?

Und föirt's uf dr Stäge
Ä einzige Schritt,
Wird's rot wien äs Föürli;
's Härz schlot em wie 's Ührli.

Wie plangt's use Obed
Bis d'Sunne mag goh.
D gschächt au äs Wunder,
Als si fröheiner giengt under!

's Fingerli.

Äh, wän's au äntli Sunntig wär!
Ä Zuzer wetti tue.
Äs chnüt im Bänkli vor em Chor
Bi syner Muetter zue.

Durs Pfeister gügged d'Sunne schwelbs⁵⁵
Am sant Marig verby,
Und leit im Chind i d'Ehrüfeli⁵⁶
Ä schöne Helgeschy.⁵⁷

Äs lost is Pfarrers Predi ab;
Äs lost und tuet fei Schnuf.
Äs list die ganzusländig Mäß.
Nüd einist luegti's uf.

D wäni au sys Büechli wär,
Wo sövel Blettli trait,
Wo 's Fingerli jeddwedres neht,
Bivors äs umeleit.

Am Sunntig wil is einist tue,
Und wil mi zämenäh,
Und wän's no Chiles ufegohht,
's Wychwasser wil em gä.

Und wä mer dä das Fingerli
's Wychwasser doch abninnt,
Se bringi giwüß au 's Ringli dra,
Wo's ebig a mi bindt.

Rosezyt.

Willkum, du schöini Lanzigzyt!
Willkum was alls derhinder lyt!
D'Frau Sunne und 's ruch Wätter.
Die Ros, wo d'bringst is Bluemegschir,
Wän's dra au Rägetröpfli git, —
Si ist willkum, heig Dank derfür!

Und häst für üs kei Rose hür,
Sä lueged mer no 'sNochbers Gschir.
Det leist jo gwüß is Gärtli.
Dem breicht⁵⁸ s' es more, änem hüt,
Und schön sind s' au vors Nochbers Tür.
Wän's zlegt am Änd nu neime git.

Zweierlei Musfig.

Nüd as Ehrüz und Lyde!
Wie lang goht's, wie lang goht's?
's Läbe lang, 's Läbe lang!
Brummt dr Baß und där verstoht's.

Was sait 's Schwäbelpfiffli?⁵⁹
Gumpp und tanz, gumpp und tanz!
Gugg is Glas, gugg is Glas!
Isch verhyt, wird's niemeh ganz.

Lanzigzyt.

Lanzigzyt, o Narezyt!
Töint's a alle Porte.
Wer singt au das Liedli hüt?
's Möiseli⁶⁰ im Erlegstüüd.

Lanzigzyt, o Narezyt,
Cha di nüd vergäße.
Und ist au my Lanzig wyt,
Narrechtig ist mys Härz bis hüt.

Blöiß nu dasmol tueni mit.
Chauffe druf ä Chappe,
Zieh si über d'Dhre wyt, —
Bis's ä nüe Lanzig git.

Zäufkerli. ⁶¹

Und ist ä Guggen nu sä alt,
Wän's Langig wird, sä töint r halt,
Und tüderled ⁶² sym Gspüsli.
Und ist keis Schnägglü wyt no breit,
's lauft noem Schägglü über d'Weid,
Mit sant em Schnäggehüslü.

Und au mys Härz i syner Not,
Dänkt: D wie sind hür d'Bäggli rot!
Wär eis mys, 's wurd mer lugger. ⁶³
Jez pfyffi uf ä Helgeschy.
Zuegriffe! Wend nüd dümmer sy,
As so ä alte Guggen.

Nimm's vorewäg!

Hüt weißi as i läbe;
Ha Mäg und ha Wy;
Dr Chopf voll Chilbimusig.
Drum wili lustig sy.

Was wili d'Stund vertrure,
Wo mir äs Freudli bringt?
Worum goh 's Ohr verschoppe,
Wän's i mer ine singt.

Wän's andere nüd groted,
Mich goht's bigost nüd a.
Dr Wy und d'Freud und d'Liedli
Wend Bodewärmi ha.

Si jöisled⁶⁴ fryli, d'Freude
Und 's Läbe syg gly us.
He äbe drum, sä pak si,
Chunt d'Freud emol is Hus!

Hüt, Wyndli,⁶⁵ la di trinke,
Hüt, wil di trinke mag.
Hüt, Maitli, la di schmügge!⁶⁶
Es breicht dr's nüd alltag.

Mer sind jo kei Nachthüel,⁶⁷
Wo 's Grochse⁶⁸ hend im Bluet.

Am Huet ä liechti Fädre
Stoht üfersglyche guet.

Und bini einist gstorbe,
Wer streichled dä mys Hoor?
Dys Händli chunt mer nümme,
Und beiti⁶⁹ tused Zohr.

Dys Lache köiri niemeh.
Und liggi müslistill,
Ist us dr Ringelreihe,
Us für mi Tanz und Spil.

Heijuppedihee, frylustig!
Und d' Freudli nend s', wos git!
Und tanzed i dr Fasnecht!⁷⁰
Lang, lang goht d'Fasiezyt.

's Mägdli.

Was änzed⁷¹ r das Mägdli so?
's ist eister häluf, eister froh,
Und macht sy Sach wie gflingg!
Als singt dr ganzusländig Tag.
Macht 's Chucheli⁷² zuem Bogelschlag
Und ist au sußt nüd lingg.

Als luegi alle Manne no;
Gschau jedre, syg em keine z'gro,⁷³
Und lach' jeddwedre a. —
Jä und wäg sölem sind'r em böis;
Wil's widlechs ist und jungs und schöis,
Wil's 's Härz nüd cha vertha.

O Mägdli, lach du nu und sing!
Du gwirigs, mögigs⁷⁴ Schelmeding.
Du Chuchinachtigal!
He, sungist nu a myner Chust!
Chunt's us em Härz, i myner Brust
Gfund's gwüß ä Widerhal.

Dr Landbriefbot.

Willkum, Briefbot, du alte Ma!
Chun ine, mueßt äs Kafee ha!
Dä häsches wohl verdiened.
Dä häst mer hüt guets Wätter gmacht,
Wie no re ruche Winternacht,
Wän's ugsinnt föihnt und grüened.

Wie wän im teuffe Wyer 's Vs
Verspringt und us em Riet äs chlys
Schneeglöggli vüregugged,
Wie wän dr Sturm ums Hüslü goht,
Ä Nachtbueb dri ä Juzer lot,
So hät's ums Härz mir glugged.

Do, gschriben stoht uf dem Papier:
„Und häst mi lieb, i föire dir
Das ganzusländig Läbe.“ —
Bot, iß und trink sävil as d'witt!
I gäb dr Hus und Heime hüt
Vergäbe, ganz vergäbe.

Hei.

Bi einist us dr Fröndi hei.
Due winkt dr Lure üb're Mai.
D'Husdächer, d'Gärte winked au.
Im erste Hüsli walbt⁷⁵ ä Frau
Im Stägebrüggli: He willkommen!
Jä und wie groß! Mi kännt di chuun.

Und woni chume d'Gäß durus,
Sä luegt äs Ehind us 's Nochbers Hus.
Das hät äs Augli gäg mer gmacht,
Wie 's Liechtli in re Winternacht,
Wo winkt: Was witt au duße stoh,
Chum, mach di i dr Wärmi no!

Und woni goh vors Muetters Tür,
Sä git's ä Güz⁷⁶ und rigled 's Gschir,
D'Stuehl kued⁷⁷ übenand und alls,
Und eini pakt mi ume Hals:
D Ehind, i ha di kännt am Schritt!
Und säg, bist gsund und fählt dr nüd?

Dur d' Stunde us!

Usgänts⁷⁸ Horner.⁷⁹

Es dunkt mi, es sunni
A Lengeri⁸⁰ meh.
Es hätt scho blo Schatte
Und Schnürpfli im Schnee.

Sä wird's is ghlachtig⁸¹
Au Lauwätter gä,
Und chuumlicher⁸² Zyte
Für d'Lüt und für d'Ehräh.

Jä, Lanzig ist Lanzig,
Das ist einist wöhr.
D'Wält chunt eim halt währli
Glych heiterer vor.

's Beh fot aso bägge⁸³
Im Stall no dr Alp.
Dr ulhdigst Müchi⁸⁴
Laut uf und macht's Chalb.

Und 's Wybervolch, 's ledig,
Luet 's Pfeisterli⁸⁵ uf. —
Gwüß, Bethli, hür chunt er
Durs Steinwägli uf!

Jä, bruchst do nüd z'räuke.
Es ist mer jo scho,

I gsäch i dym Augli
As Wiegeli goh.

Genuse, es befred.
Es hät's mit em Schnee.
Wend hür wider einist
Nächts Heuwätter gseh.

Au stoßed mer wider
Alt Hoffnige uf.
Hür stellli s' nu einist
Wie 's Chegelris uf.

Bi jeddwedre Lanzig
Sä jung und sä dumm.
Chunt's ächt wider z'dundre,
Und chegled mer s' um?

's Bethlis Laubbettli.

Großmuetter, i mag nüd wärche,
Es fählt mer neimewo.
Wil lieber eis dur d'Stuude
Dä Bogelnäst're no.

Was witt dän au dur d'Stuude?
's ist ghylacht Bätezyt.
Und gsehst nüd 's Nochbers Bethli,
Wie 's räukt am Pfeisterbritt?

Sy Vater hät äs Heime
Und dri äs Burehus,
Und druf äs Guggehörli⁸⁶
Luegt durs ganz Ländli us.

Was witt dän au dur d'Stuude
Dä Bogelnäst're no?
Es beited im Guggehörli⁸⁷
Als Nästli himelblo.

Reis asligs⁸⁸ Bett dur d'Stuude,
Reis asligs ärdewärts.
's hät z'Chopfede⁸⁹ zwei Röisli
Und z'Zueßede⁹⁰ äs Härz.

's hät dri äs dieneds Gliger;⁹¹
Ist ghuffnetvoll dürres Laub.
Und köirst das Laub nüd rusche,
Sä bist nu mehdä taub.

Der Schleier.

's stngt Näbel uf dä Bärge noe;
Und d'Tanne räuft wien ä Cherzeto.⁹²
Es heitred i dä Flüehne.
Und d'Wält fot aso grüene.
Und jeh chönd us em Näbeltöirli
Die luterlöitige⁹³ Sunnestrahle,
Wie dur ne guldni Siene.

D Morged, weles Wärc häst gspunne!
Und wele Schleier wibt drus d' Sunne
Jeh über d'Weide ine!
Reis Chind luegt dur sä fyne,
Wär 's Gwäb sys eigi Augehörli.
Gseht jedri Bluem, au 's Lärchlis Gili,
Und d'Tüpfli druf durschne.

Dr Guggen.

Grünen sind d'Veide überei.
's ist jo scho Abrelle.
Juze köirt me Tag und Nacht.
Muetter, lönd ä zue mer hei!
Beited lang scho hindrem Rai.

Maitli, mach nüd settig⁹⁴ Pflänz!
Burdist keine welle,
Wüßtist, wie dys Härz ring lacht.
Nüd sä liecht wie Zumpfrechränz;
Nüd sä churz as Hochsigtänz.

Muetter, äh, Ihr tüend au hüt!
Cha mys Härz nüd bstelle.
's Türli goht dri Tag und Nacht,
Wie im alte Schwarzwaldzyt,
Wo all Stund dr Guggen chyt.

's lustig Marieli.

I Bald bini glosse.
Wer hani due troffe?
A lustige Jäger,
Wo 's Wild schieße cha.
Gottgrüesse di, Marieli!
Chum, hökle äs Byli,
Und hilf mer au beite;
Mueß 's Waldtübli ha.

Was ist derno gange?
Hend 's Liebe agfange,
Wohl anderhalbs Stündli;
Nu länger vilicht.
Und wäri äs Byli,
A Angel mys Müli,
Jez wär r höich gschwulle
Zäntume⁹⁵ im Gsicht.

's Gärtli.

's ist lang, scho lang isch sider,⁹⁶
As's grüest hät, fry und zärtli:
I bi am Hag zue gwalbed, —
Chum ine i mys Gärtli!

Als Zümpferli isch worde.
Zwei Köisli sind sy Döhrli;
Zwoo Rose sind sy Bäggli,
Und Bluest sy heitre Höirli.

Schneeglöggli hät's ums Häsli
Und undrem Blettlichettli,⁹⁷
Wie schön! — Zwei chugelrundi
Schneewyßi Bluemebettli.

Lue, grad verfum em wider!
Als gschaut mi, schüch und zärtli.
Und was stoht i sym Augli?
Chum ine i mys Gärtli!

Undrem Chriesibaum.

Wo bist au wider umeglaled,⁹⁸
Där Numittag, säg, wo?
Eh, Muetter, ha chly s' Holz uestyred.⁹⁹
Und hani au äs Bigli glyred,¹⁰⁰
Jänu, jez wäri do.

Was häst dän au im Wald verlore
All Sunntigväsperzyt?
Jo, Muetter, wil is gare säge,
I bi halt undrem Chriesbaum¹⁰¹ gläge,
Die ganzusländig Zyt.

Was häst dä undrem Chriesbaum z'ligge
Im Holz, sä ganz älei?
Jä, Muetter, sind nüd so verschroke,
I ha dr Schatz gseh dobe hoke,
Sust wäri gleitig hei.

Dr Läckersbueb.

Was mueßi dän au föire,
Du böise Läckersbueb!
Dä plogist alli Maitli,
Und heig keis Schöißli¹⁰² Rueb.¹⁰³

O Vater, liebe Vater!
Es hät mi überno.
Es git gar schöini Schöißli,
Wyß, gspreggled,¹⁰⁴ rot und blo.

Es goht mer wie dä Chinde,
Wän's duße Blüemli gsehnd.
Si dänked: Wase¹⁰⁵ schöini!
Und gönd is Gras und nend.

Und ha's ächly wie d'Byli.
Hett keis dä Blueme no,
Hett äbe Üserherrged
Nüd sövel Hung¹⁰⁶ drito.

's Härli.

I weiß äs Härli, weles schlimms!
Und hät's au Nägeli am Gsimms,
's lot doch fei Mäntsch i Rueb.
Gohd eine blöiß am Hus verby,
Und hett r au ä Helgeschy,
Si chan ä glych verhäre,
Si chan em's glych atue.

Und rüeff allsäme Heilig a,
Chast 's Hus voll Kapizhner ha,
Es ist dr nüd vil nütz.
Es mueß im Augli gläge sy.
Z'erst wätterlaineds¹⁰⁷ dri ächly,
No vor d'magst undre Scherme,
Sä schlot's i wie dr Bliß.

Und luf si am ne helge Tag
Im Chränzli z'Chile dure Hag,
Sä lueg re glych nüd no.
Und wän si mit keim Aug luegt uf,
Und tuet si schier und gar fei Schnuf,
Es brännt di undrem Länder;¹⁰⁸
Bist einewäg aho.

's Rosestöckli.

D hetti au äs Stöckli
Und Rosechnöpfli dra!
I leiti au wie ander
Äs Rosegärtli a.

Was hät due det is Noehbers
Am Chazeschybli¹⁰⁹ gräuft?
Ä Ros mit rotem Baggli.
Si hät mi lang scho zäuft¹¹⁰

Dr Noehber dräht dr Zapfe.
Cha niemer inecho.
Due chräsli¹¹¹ über d'Schyster,
Ha 's Rösli abegno.

Ieh han em i mym Gärtli
Äs dieneds Beetli gmacht.
's ist scho äs Rosechnöpfli
Nogwachse über Nacht.

Am Zürisee im Mai.

Wo chame öppis Schöiners gseh
Als igänts¹¹² Mai dr Zürisee
Mit syne grüene Hüggle.
Tupfäbe ist dr See und blo.
Reis Jümpferli verstoht's äso
Eys Schöifli usezbüggle.

Wie stönd im Bluest allsäme Bäum!
Zeit nu, im Herbst sind s' volle Chröim¹¹³
Bo Pflume, Äpfle, Bire.
Äh, wüßti wo's Lokpfyffli lyt!
Als wachsi neimewo im Gstüüd.
Was cha's dän au? 's tuet vüre.

Als wie druf bloß' äs Sunntigschind,
Sä hämed d'Härli wie dr Wind
Us alle Stundepösche.
Als Schümli¹¹⁴ gäb's im See im Schwick,
Und Wasserjümpferli allsdiel,¹¹⁵
Si gumped drus wie Frösche.

D wäni au das Pfyffli g'fund!
Jez wo a See dr Maie chunt
Dur d'Wybärg choge chranze.
I spilti's übere bloe See.
Und stiended Jumpsfre uf wie Heu,
Mit allne wetti tanze.

's Näbelfägli.

Ä Umhang ist gange
Bis über all Mai.
Wer hät ä au gwobe?
He, wer as dr Mai.

Due chönd Summerlüftli,
Und ziehnd ä äwäg.
Det hangt nu äs Fägli
Bim Bächli am Stäg.

D'Frau Sunne stift gleitig
Guldfädeli dri.
Druf lot si s' lo flüttre;
Weißt niemer wohi.

Lanzig und Herbst.

Wie blüecht 's Holzöpfelbäumli!
Als blüecht was's cha und mag.
Als wiegeled sy Rössli
Im heit're Lanzigtag.

's vertuet si ganz äleinig
Am ruche Tanneschrot,
Und gfindt's glych jeders Byli,
Wo über d'Allmed¹¹⁶ goht.

Und drunder lyt äs Maitli,
Und gaumed syner Geiß.
's hät Bäggli wie zwei Rössli,
Als Müli au so eis.

Und d'Buebe hend's wie d'Byli,
Ist 's Maitli nu sä jung.
Si gönd em um sy Rössli,
Und suched dri no Hung.

O Chind, o Öpfelbäumli,
Das chunt vom böise Fünd,
Als üeri schöne Rössli
Im Herbst sur Öpfel sind.

z' Alp.
(Zbergerisch.)

Im Summer fahrid d'Sännte z' Alp
Mit Trychle und mit Ehränze.
Mi gseht jez d'Sunne bärgesthalt
Us jedrem Güntli glänze.
Drum jutz dr Sänn as's d'Wält uschyd,
Bo Bärge und Tal as Echo gid.
Chum, Chueli, chum!

D'Bärge lachid über ds Sännte us:
Mier stand nu all daobe!
D'Härdmandli¹¹⁷ güggliid us dr Kus:¹¹⁸
Willkum jehr liebe Lobe!¹¹⁹
Willkum wohl, Sännevater au!
Und d'Alp zaift us em Morgedtau:
Chum, Chueli, chum!

Sunntigmorged.

's Waldfinkli hät zuem Lärchli gsait:
Flüg uf, es fot ¹²⁰ a tage!
's Chriessbäumli trait scho 's Sunntigchleid.
Und stoht feis Stüüdeli dur d'Weid,
Wo nüd äs blüemlets Rökli trait.

Jo, sait due 's Lärchli, ha's au gseh.
Es ist mer, 's tüeg scho räuke
Det obe ume ebig Schnee.
Und beindled ¹²¹ nüd, äs wien äs Reh,
's Marieli dure Guggerschlee?

Jä allwäggwüß, hät 's Finkli gsait,
Mi kännt's am rote Bäggli.
Und 's lächled, mein 's ist guet ufgleit.
Und 's stoht feis Blüemli i dr Weid,
Wo ase fromm sys Tschüüppli trait.

Lue, 's Lärchli ist scho nümme do.
Äs jutz eis i dä Lüfte.
Und 's Finkli stoht und luegt em no:
Nei, gsehnd r nüd wie höich isch scho!
Äs köirt gwüß d'Himmelstüre goh.

Summer im Weidland.

Wie schön isch im Weidland
I Fare und Brüüsch,
Wän d'Byli umgönd,
Und d'Summerwind chönd.

Jetzt möchti vertlauffe
Bis as Änd vo dr Wält,
Wo 's Gätterli stoht,
Wo's i d'Ebigkeit goht.

Wer lehnt mer äs Fäkli,
Wele Wind, wele Wind?
Wett flüge dervo,
Bis 's leht Fäderli tät lo.

Summerszyt.

Los, d'Byli lüted ob em Wald!
's ist Summerszyt, 's ist Summer!
A Bluem i jedrem Felsespalt;
Übrei as Chind wo gare gfallt,
Und lieber Jung hät weder Alt.

Hür tüemmer einist wie mer sind,
Und losed uf kei Brummer.
Und häst mi öppe gare, Chind,
Sä nimm di ase warm und gschwind,
Und wär mer d'Muetter spinnefind.

Bigost 's ganz Johr us rebed d'Lüt
Bo nüd as Ehrüz und Chummer.
Henusädä, sä sägi's hüt:
's ist Summerszyt, 's ist Summerszyt,
Wil liebe hür was 's Härz verlyt!

Summerlied.

O Weid, o Weid im Summerrust!
Sä hemmer doch nüd umesust
Sä heillos uf di planged.
Jeddweders Tröpfli Tau im Gras
Zeigt d'Wält wie im ne Spiegelglas,
Sevil au d'Weid ushanged.

Fyfälterli gönd übre Rai,
Und jeders meint, äs heig älei
Äs bluemets Summergwändli.
Und fäkleb doch um jeders Hus,
Und über jeders Stüüdli us
Äs asligs läbigs Fähdli.

O Weid, o Weid im Summerrust!
Jez, liebe Schatz, chum a my Brust,
Wo d'Zuzer so wyt glanged.
Wo d'Hoffnig nüd as Nästli macht,
Und Jokebsleitre Tag und Nacht
Vom Himmel abehanged.

's Brunnetröigli.

Und bini verhisged,
As Brünneli git's.
Um sys roserot Tröigli¹²²
Stönd Hälffebeispiz.¹²³

Das pludred im Tröigli!
Das guschled¹²⁴ und springt!
Wil dri dys rot Züngli
Wie 's Goldfischli schwimmt.

Byli.

's Marieli ist äs hirmuetschöis,¹²⁵
Hät's au äs Muettermösl¹²⁶
z'mitst uf em Bäggl; 's ninnt si us
Wie 's Byli uf em Röisli.

Und au zwei bruni Augli hät's.
Urüebig sind f' wie Byli.
Und wer die Byli angle tüend,
Där, meini, gspürt's äs Byli.

D' Schlängli.

Wän d' dä Böglene nogohst
Mit dä glymte Ruete,
Lueg, as d' uf keis Schlängli stohst!
's chöt dr lang nüd guete.

's Bögeli, 's schön Bögeli,
Wer wett nüd eis welle! ---
's ist ämol äs Bürschtli ghy,
's Grichtli¹²⁷ wil r stelle.

Hangt em gly ä chlyni Schlang
U dä blute Füesse.
Hät dra täut¹²⁸ sys Läbe lang,
Hät dra stärke müesse

's Schybli.

I weiß äs mögigs Sumpfjerli
Is Nochbers altem Hus.
Äs buezt¹²⁹ im nidre Stubeli,
Und luegt zuem Schybli us.

Äs trait ä gstryffti churzi Seel.
Hät Auge blo und fry.
Und heitri Buebezäufjerli;
Mi chöt det bhange dri.

Und gwahri 's Ehind am Pfeisterli,
Sä juzi über d'Weid.
Ist aber 's Chageschybli vür,
Sä bini teuff im Leid.

Und lachti d'Wält raiufundab,
Äs wien ä Ankema,¹³⁰
I mueß doch woni stoh und goh
's läär Schybli vor mer ha.

's schüch Anneli.

's Anneli am Schatteport
Ist äs mögigs Göisli.
's trait sys Tschüüppli über d'Gass
Rüebig wien äs Schöisli.

's hät zwei Augli, blo und schüch,
'r git kei schüchri ume.
Hend s' doch wie Fyfälterli,
Fätkled hi zäntume.

's ist eis wien äs Chappeli
Mit me rote Töirli.
Wäni nu dr Heilig wär
Dinne, teuff im Chöirli.

Ha dur d'Schybli inegluegt.
Nüd ist dinne ghanged,
Als äs silbris Gloggespil
Wo ufs Lüte planged.

's Waldbärli.

Bi wyt über d'Weid,
Bin i grüene Wald.
Rot, was hani gseh?
D'Här im Guggerschlee.¹³¹

Härli, liebi Här,
Chum au mit mer hei!
Bin ä Zimmerma,
Wo Wiegli mache cha.

's Härli lacht mi us.
Hani's welle fä.
Weder 's beited nüd,
Bi uf d'Nase fyt.

's stoht ä Stund im Wald.
Rot, was gsehni druf?
A chlyni Haselmus,
Und 's Lied ist us.

Vogelfang.

Sind drü Maitli i Wald gange.
Rot, weli hät dr Vogel gfange?

Die mit dr wyße Hääre
Hät em grichted ihri Gäre.¹³²

Die mit em bloe Blüsli
Hät ä zäuft i ihres Hüslü.

Die mit em rote Lähli
Hät ä gspert i ihres Härzli.

D'Maitli und d'Reh.

Und d'Maitli und d'Reh,
Im Wald hani's gseh,
Wän s' gönd übers Nies,¹³³
Wie chlüpfig sind d'Füß!

Und d'Auge wie schüch,
Wän s' wundred durs Gstrüch.
Wie 's Stärndli im See,
's Maiglöggli im Schnee.

Und d'Reh uf der Weid,
Als Maitli sälbzweit,
Hend z'Nacht die lieb Not,
Wän dr Bollmo¹³⁴ ufgoht.

Und d'Maitli und d'Reh
Sind ploged allzwee.
Hend nie fei Schonzyt,
Wil's Wilderer git.

Dr Glanzgugger

Glanzgugger,¹⁸⁵ Glanzgugger,
Was guugist¹⁸⁶ ä so?
Was sötti nüd guuge,
Dr Lanzig ist do.

Du luegst jo au eistig
Durs Schybli uf d'Weid,
Und gschaust di im Spiegel,
Und ornist am Ehleid.

Und lost i dä Hoore
Lo Zäuerli stoh.
Und machst drus äs Negli
Und witt ä dri fo.

Und gohst üb're Anke,
Rybst d'Bäggli mit i.
Fost heimli a tanze,
Und gsplüßest di i.

Und wän ander schlossed,
Sä schlüßst us em Bett,
Und machst die as Schybli,
Und zännist¹⁸⁷ mer det.

Und foni a guuge
I dr glanzheitre Nacht,

Im Glaube, es tagi, —
Wird 's Schybli usgmacht.

Und losed zwei Sührli,
Wie's guuged im Gstüüd,
Und flismed ¹⁸⁸ äs Müli:
D chämt r au hüt!

Marieli, gwahrdi.

Was säged s', Marieli,
I d' Fröndi witt goh?
Dä wirdist dy Läbestag
Niemeh rächt froh.

Und ninnst dä äs Dienstli
Sä gnad i dir Gott!
Dys Tschüüppli ist z'rystig;
Dy Bäggli sind z'rot.

Und z'blo sind dy Augli,
Und z'gwünderig, Ehind.
Bil z'warm ist dys Härzli:
Ist alle guet Fründ.

Und z'gümppisch ¹³⁹ dys Füefli,
Cha nüd widerstoh,
Chunt eine und gheißt di
Zuem Tanz mit em goh.

Und wurdist ugfelig
Bis zunderst is Härz,
Marieli, Marieli,
Wie chämtist heiwärts?

Wie 's Lübli vom Spärbel, ¹⁴⁰
Verrupft und verzupft.

Wie 's Müssli vom Räuel,¹⁴¹
Zuem Stärbe verchlupft.

Im Land alli Schybli,
Wie luegted s' di a!
Kei buschbere¹⁴² Nachtbueb
Wett z'tue mit dr ha.

Blëiß d'Stärneli schynted
Ufs Gliger durs Gstrüüd.
Si suechted ä Jumpsre,
Und gfunded si nüüd.

Bethli, gwahrdi!

Jetz, meini, sött's gly Summer gä;
's fot ämel afo warme.

Und 's Bethli hät scho hindregliht ¹⁴³
Die chrydewyße Arme.

Als hät zwei Röisli usgestellt
Vor syni bloe Schybli.
Und gäre ließt's zuem Hüslü us
Zwei chrydewyßi Tübli.

Jo, jo, 's wird heißer ükerei.
Chind, blyb du schön im Schatte,
Und la dy Tübli jo nüd us!
's hät Spärbel ob dä Matte.

Und Bethli, nimm di wohl inacht
Mit dyne rote Rose!
Als jo dr Föihn nüd drüber chunt.
Dr chöt dr's wüest verblöse.

Häreliedli.

Es heißt, i sing äs Härli.
Äch Gott au, wäri eis!
Tät niemrem 's Beh verhäre;
Nuchs Wätter miechi feis.

Blöiß Heiweh wetti mache.
Und Eim blöiß täti's a,
As är no mir müeßt luege;
Mich asiengt gare ha.

Wett as nes Spinnli paße
Am Bach und stundewärts.
Und giengt r mer is Neßli,
Wie sprung em ich ufs Härz.

Schattehelgli.

Was wärched dän jeh d'Sunne,
Det obe i dr Weid?
Si moled Schattehelge.
Jeh, meini, ischi dunne.
Nei lue, si stoht am gäche Band,
Und molt nu 's Bethlis Helgli
As Nochbers Gadewand.¹⁴⁴

Was tuet dän jeh im Stübli
's Nachtliechtli nu so zwitsre?¹⁴⁵
As molt zwee Schattehelge,¹⁴⁶
As Mandli und as Wybli.
As molt's ufs Bethlis Chamewand.
Jä, Bethli, Läfersbethli! —
Guetnacht wohl, mitenand!

's Bethli.

Was lached r det hindrem Hag,
Ihr hinderhältige Blißge? ¹⁴⁷
Mein 's Säte git i nüd wohl us;
Dr tüend i chuum verhißge.

Sä beited nu bis d'Chilbi chunt
Mit Gyge und Trumpettli!
He, eini mueß mer gwüß a Tanz,
Syg's 's Myli, ¹⁴⁸ 's Anni, 's Bethli. ¹⁴⁹

Und won r lauft im Döirfli zue
Fot 's Myli afo juze.
Wer meint r ächt? I glaube mich;
Ir tuet mi lang scho fure!

Und's Anni rüehrt sy Haue furt,
Und lacht: Du trügst di bitter;
Ir chunt mer jo scho langiszyt
Bors Pfeisterli uf d'Schyter.

Blöiß 's Bethli wärched rüebig zue,
Mit bleichem bloogem ¹⁵⁰ Baggli.
Als Tränli schlycht em drüber ab,
Still wien als Heidelschnäggli.

's ist chürzli bis uf d'Stägebrugg
I eim goh usezünde.
Hett nu dr Wind nüd 's Liecht verlöschet;
Jez cha s'ä nümme gfinde.

Brüüschpöschche.

D' Brüüschpöschche blüehed d'Weide us.
Marieli, chum, lauff gschwind!
D' Brüüschpöschche blüehed fүүrzündrot,
Wie üsri Liebi fүүrzündrot;
Und drüber goht dr Wind.

Was hangt due über d'Weide us?
A Umhang, blo und lind.
D' Brüüschpöschche drunder wien äs Bett,
Die ganz Wält allseis Himmelbett
Dür dich und mich, liebs Chind.

's Fischli.

Hät gsait: Bin ä Fischer.

Ha gsait: Fast mi nüd.

Hät gsait: Han ä Angel.

Ha gsait: Bi gly wyt.

Hät gsait: Ha dr noe

Alltag und all Stund!

Ich: z'teuff ist mys Wasser,

Chunst nie ufe Grund.

Weißt niemer wie teuff eim

Ä Angel chunt no.

Hangt jeh a mym Härzli,

Lot nümme lo goh.

Sunntignumittag.

Was tüemmer dän au, Vater?
Es ist jo Sunntignumittag.
Mer stönd is Gärtli, Muetter,
Und lueged übre Hag.

Ber lauft dän au det, Vater,
Höich obe über d'Fareweid?
's ist üfers Maitli, Muetter,
Im rote Fyrtigshleid.

Was tuet's dän au det, Vater?
Als gumpped wien ä gleschte¹⁵¹ Has. —
Als wird goh beerne,¹⁵² Muetter,
Durs Brüüsch und Faregras.

Und gwahrst dän au nüd, Vater,
Ber wildeled au hinnedri?
Am Fuze dunkt's mi, Muetter,
's chöt 's Nochbers Ehnächtli sy.

Was suecht das Ehnächtli, Vater?
Ist ärmer as ä Chilemus.
Ber wil em's wehre, Muetter,
Gohd är dur d'Weide us.

Setz stoht r bin re, Vater;
Und gwahrsch es nüd, är git re d'Hand!

Ur trait re 's Ehrättli, Muetter:
Si beerned mitenand.

Und trait r 's Ehrättli, Vater,
Sä lyt au ihres Härzli dri.
Sä lo 's driligge, Muetter;
's wird ase müesse sy.

Trost.

Dunne, vor dr Hütte zue,
Ist mys Gspüsli gsäße.
Hät mi vorig von em gstäuft;¹⁵³
Well mi jetz vergäße.

Weiß nüd, sötti über Plangg¹⁵⁴
Oder d'Flueh us gumppe;
Oder uf dr Wäلتschlandfahrt¹⁵⁵
Chueh und Chalb verlumpe.

Glych, was hani au vom Tod,
's tät blöiß dise duze.
Rote drum, 's syg chuumlicher
Lüeg ämol eis juze.

Git si mir dä öppe Bscheid,
Ist do scho nu z'rote.
Brünnt dä ihri Liebi nüd,
Luet si ämel motte.¹⁵⁶

Dr Gyr und d'Tübli.

Ä wilde Gyr¹⁵⁷ bini,
Und 's Gwülch¹⁵⁸ ist mys Hus;
Und wärist nie gfloge
Zuem Tubeschlag us.

Du schneewyßes Tübli,
Zeg ha di im Griff;
Und trinke dys Härzbluet,
Und juze ä Pfiff.

Äs alts isch, as d'Tübli
Wend höchuf i d'Lüft.
Äs alts, as dr Gyr juzt,
Und s' schlot,¹⁵⁹ wän r's trifft.

's Marielis Schüehli.

Marieli, Marieli
Wo lauffst dän au hi?
I schlüffe i d'Stunde;
's goht lustig harby.

's goht lustig und munter.
Dr Fink rüeft: 's ist Zyt!
A Guggen macht d'Musig;
Ich tanze im Gstüüd.

Ha Glanzläderschüehli.
Sä fyn trait's ä keis.
As schneewyßes Ehränzli;
Drum tanze ich eis.

Marieli, was brieggist?
Wo häst au dy Schueh? —
My Schüehli sind 's Guggers
Und 's Ehränzli derzue.

's ducht Marieli.

Was fählt dr, Marieli,
Was bist äso ducht?¹⁶⁰
Häst albig¹⁶¹ zuem Lache
Kei Tanzmusig brucht.

Gust hät doch dys Äugli
Wien ä Muttema¹⁶² gredt.
Und zündt hend dy Bäggli
Wie 's Füürilgebeet.

Und jeh machst äs Äugli,
Wie 's Tau uf em Ehlee,
Und trurigi Bäggli,
Wie Blueme im Schnee.

Ist hüt doch im Umgang
Keis Ehränzli sä wyß,
Keis Tschüppli sä heiter
Und fromm gsy wie dys.

's Marieli ist gange.
Keis Wöirtli hett's gsait.
's hät 's Ehränzli is Trüfli
Zuem Stächpalme gleit.

Jä, Gotte, jä, Gotte,
Was froged r vil, —
Got 's Finkli a niste
Wird's au ase still.

's arm Marieli.

D wär em ebig nie verfo!¹⁶³
D hetti 's Lädeli zue glo!
Dr Vater hät mi use giagt,
Nachts, ohni Strümpf und Schueh.
Mys Göisli hungered und chlagt.
Ha blöiß ä Windle übercho.
Ach je, was mueßi au afo?

D wäri nu äs Töfelchind!¹⁶⁴
D wüßti nüd vo Wält und Sünd,
Und chöt äso i Himel gly!
Det sitzt ä Jungfrau uf em Tron;
Sä wyß wie Schnee im Sunneschy.
All Heilig wo im Himel sind,
Sy gschaued sy und ihres Chind.

's Maitli und 's Weidröisli.

My Schatz ist vertloffe;
Kei Mäntsch weißt wohi.
Jez gseht's jeders Göißli
Wie bleich as i bi.

My Muetter, die hät mer
Als Schöißli verehrt.
Jez isch volle Mose;¹⁶⁵
Verfosled, verzehrt.

O Röisli im Weidland,
Dä häsch doch au to,
Und häst alli Byli
Durs Türli lo cho.

O Röisli im Weidland,
Wie schön bist agleit;
Und häst nüd as Mösli
Am Gruft¹⁶⁶ dervotrait.

Und wän dr 's rot Bäggl
Im Winter vergoht,
Dr Lanzig färbt's wider
Nu mehdä sä rot.

Ich aber mueß wandle,¹⁶⁷
Wie 's agschosse Reh.

Lot jeddweders Trittli
Als Bluetgspur im Schnee.

Und cha nüd vertlauffe,
Giengt d'Wält nu sä wyt.
Wie 's Härz mueß verblüete,
Es gwahred's all Lüt.

's Burechnächti.

Heiufe is Döirffli,
Heiufe is Hus!
Wo 's Gspüsli am Schybli
Luegt d'Weide durus.

Wo's d'Nägeli bschüttet;
Dä Böglene pfyfft,
Eis lacht bis si d'Sunne
I d'Tobel vertschlüft.

Jä, Nägeli säged,
Was sind r nüd rot?
Wil 's Marielis Tränli
Ils 's Bäggli abgoht.

Jä, Bögel, was sind r
Sä still und sä gschlacht?
Als 's Marielis Buebli
Nüd eistig¹⁶⁸ verwacht.

O Muetter sant Anna,
Isch serewäg cho!
Wie hani au chönne
I d'Wält ufegoh!

Wie hani au chönne
Bom Gspüsli sä wyt,

Wo's tused Hungschläker
Für eis Blüemli git.

D Nägeli hett i
Dr Wind zue mer trait!
As jetwedders Blettli
Hett d'Bohred mir gsait.

D wäred ihr Bögel
Mir über all See
As Schybli cho pike!
's wär ebig nie gscheh.

D Muetter sant Annä,
Bhüet 's Maitli und 's Chind!
Goh wider is Wäلتschland
As 's nie nüd verninnt.

's föll nie vor mer räuke,
Wil's nie anderst gseh,
As im Himmel, wo's wider
Sä wyß ist wie Schnee.

's utrü Seppeli.

Äch Jeseß, o lyti
Sächs Schueh teuff im Grab!
Ha d'Trüi ¹⁶⁹ nüd ghalte
Dem willige Chnab.

Und är ist im Wäلتschland,
Und meint, i syg trü,
D gfund r dr Heiwäg
Au niemeh do hi!

Chönd doch niemeh zäme.
Ich chume i d'Hell.
Und chänti i Himmel,
's wär au nüd mys Gfel. ¹⁷⁰

Müest eister verschlupfe,
Lät d'Himmelstür goh.
Müest dänke: Jese chunt r!
Wie stiendi au do!

Maria und Joseb,
Gottvater vora,
All heilig Jungfraue,
Si luegted mi a.

All Ängel und Martrer
Die uschuldige Chind,
Si müested's all gwahre,
Wie 's Bäggli mir brünnt.

's trurig Maitli.

Es stoht äs Helgestöckli
Is Nochbers Döirehag.¹⁷¹
Det wil i gohge bäte,
Wie's dimmered¹⁷² alltag!

Wil bäte, as em 's Bethli
Gfel über Gfel tüeg a,
Und as er überänne
Ä guldne Stuehl chö ha.

Und as ich überänne
Nüd näbed em müeß sy.
Är luegti no dr andre,
Doch a mer schwelbs verby.

Und chumi nüd i Himmel,
Gottsname, gang's wie's well;
I cha's nüd böiser breiche;
Bi lang scho i dr Hell.

Adie.

Adie, läbedwohl!
Goh wyt über d'Weid.
Goh dä Wulche no,
Gewyt dr Himmel blo.

Ha keis Blybe meh,
's zieht mi furt, wyt furt.
Tue kei Blick no Chehr,
Lauffe bis as Meer.

Trait mi 's Wasser dä,
Lauffi barfueß druf.
Weiß wohl, as's mi trait, —
Bis i d'Ebigkeit.

Chume wider zugg,
Wän do über d'Weid
Niemeh goht dr Wind,
Und keis füürrots Chind.

Wän's äs Vogelnäst
Und äs Chindehärz,
Git i Weid und Hus,
Wo kei Bueb ninnt us.

Im Eländ.

Maria, Muettergottes,
Sä schön, sä trü, sä guet,
Nend under üere Mantel
Mich arms, verlaßnigs Bluet.

I han em müesse true.
Hät Auge ka chnistblo.
Blo Auge hend guet heusche.
Was hett em ich nüd to!

Hilf du mir, sant Madlenä,
Bi myner schwäre Bueß!
Mit Träne häst im Heiland
Abgwäsche sy müed Fueß.

Bät für mi, sant Madlenä,
Wohl uf dym guldne Sitz!
Dä bist jo syne Auge
Nu no bis unders Ehrüz.

's schwarz Härli.

Här, Här, schwarz Här,
Rytet us em Chämi.
Rytet uf re Suppeshelle.
Hät uf d'Weid goh tanze welle.

Här, Här, schwarz Här,
Ist uf d'Weid goh tanze.
Wo si hei wil übermore,
Hät si Schueh und Strümpf verlore.

Här, Här, schwarz Här,
Mueß jeh barfueß lauffe.
Mueß durs Fäkfüür barfueß lauffe,
Bis s' re tüend äs Chindli tauffe.

's verschleift¹⁷³ Göißli.

Was flismed i dä Stunde?
Dr Wind, dr Wind, dr Wind.
Was hät r dän au z'flismed?
Ar gschweigt äs chlyses¹⁷⁴ Chind.

Ar singt em schöini Liedli.
Verstoh ne fryli nüd.
Das Göißli hät kei Muetter,
Dr Vater, där ist wyt.

Ar singt em schöini Liedli
Wohl vom ne frönde Land.
Die chlyne bloe Äugli,
Wie lueged s' umenand!

O Äugeli, blos Äugli,
Was suechst dän au im Gstüüd?
Es wachst dr det kei Muetter,
Dr Vater, där ist wyt.

Dr Wind mueß wider wandre,
Wyt über Stof und Stei.
Was suecht dän au dys Äugli?
Du bist und blybst älei.

Gib ab.

Mys Schagelis Pfeister
Hät ysigi Bschleg.
Und paß em im Garte,
Springt's über all Heg.

Und stohn em vor d'Türe,
Sä lot's mi lo stoh,
Und lot sä si vüre,
Sä chum em nüd no.

Und wärist dr Byswind,
Lo 's Nojage sy!
Als Härz, wo dervolaust,
Holst ebig nie i.

Tüppig.

Wie isch au brüetig überei.
Sä tüppig,¹⁷⁵ chuum z'verlyde.
Dr Gugger söll hüt Schryber sy;
Hüt lyt me eis i d'Wide.

Es ist mer jo scho lang vertleidt,
's ganz Johr us d'Fädre z'schwinge.
Jez liggi einist schattesyts,
Und lo dr Gugger singe.

I true i keim Morgedrot.
Als bringt die gääl¹⁷⁶ig Sunne.
Wän tags ä Weid voll Blueme stoht,
Am Dbed sind s' verbrunne.

Ist frueh dr Himmel wien äs Hus
Mit rote Fähne gsägned,
Und 's Härz meint, 's gäb äs Freudefäst,
Am Dbed sind s' verrägned.

Drum liggi eis is Widedgstüüd,
I Schatte, teuff i Schatte,
Und traume, Üserherrged syg
Ä Nis und d'Wält ä Ehratte.

Und äntli stünd r einist uf,
Und chehr, z'iratz allem Gschnätter,
Dr Ehratte um und chlopf ä us
I alli Dunderwätter.

I Wald!

Wo goht me hi, ist 's Härz eim schwär?
I Wald.

Und wän's eim am Verzwyfle miecht,
I ha's erfahre, 's wird eim liecht.
Und goht me ine, müed und gro,
Mi junged halt änandreno.

's hät eistig nu ä Vogel dri,
Im Wald,
Wo eim singt Chrüz und Lyde i.
Und chunt me zrugg i Sunneschy,
Cha's sy, as d'Wält eim toppled gfallt.
Und 's überninnt di, juzist halt.

Dr heiß Summer.

Han emol äs Röisli gwüßt.
Wo? Is Nochbers Garte.
's hät vil roti Blettli ka;
's chöt keis Gloriängeli
Schöineri zwei Fäkli ha.

Han ämol äs Maitli gwüßt.
Wo? Is Nochbers Hüslü.
Hät äs heiters Tschüüppli ka;
's chöt kei Stuehl im Himmelruch
's schöner Überzügli ha.

's Röisli gschaut si anenand.
Wo? Im Rägegüntli.
Sait zuem Byli: Gruebe nüd
Bis äs Dozed Ehnöpf ufgönd
I mym blute Döiregstüüd.

's Maitli spiegled si all Schwik.¹⁷⁷
Wo? Im Chageschybli.
Tuzed: Hochsig hani gly!
Wil dän au äs Wiegli ha
Und äs Dozed Göisli dri.

's ist ä heiße Summer cho.
Wo? Is Nochbers Garte.
's Röisli hät dr Föihn vertrait.
's Maitli i sym Hochsighämp,
Hend s' is Ehilelöchli¹⁷⁸ gleit.

's Öpfelbäumli.

Wer gwahrti's nüd im Lanneschrot,
Das härzig Öpfelbäumli!
's tuet grad die lutre Auge uf;
I jedrem hangt äs Träumli.

Äs ist eis wien ä armi Magd
I dene junge Lanne,
Wo schüch und gschämig z'Chile goht
Am Sunntig, zmitzt dur d'Manne.

Was wär mys Läbe, liebe Schatz,
Äs Sidland am Versande.
Due bist du, allseis Bluest, zmitzt dri
Wie's Öpfelbäumli gstande.

's Ehrebrys.

's liebste Blüemli mys
Ist 's Ehrebrys.
Reis ist sä schön und zart.
Und gwahri's duße neimewo,
Sän isch mer, 's Gspüsli lueg mer no.

Voll Himmelblo
Stoht 's Ehelchli do,
Als wie dys Aug, liebs Chind.
Und gseht's i allne Himle glych,
Demüetig luegt's, wie du, und schüch.

Wie wird's mer wohl,
Stönd d'Wägränd voll
Vom Blüemli Ehrebrys.
O Schatz, wer wett's dä beßer ha,
Us tused Auge luegst mi a.

Wo ist ä Moler?

Wo ist ä Moler i dr Wält,
Wo ase molt i Hag und Fäld
Ä Maie wie dr Lanzig?
Wo ist där Künstler rings im Land,
Wo blöiß äs Blettli macht vo Hand,
Wie's trait jeddweders Bäumli?

Wo ist ä Moler, wo dr Schnee
So z'glügge bringt, as 's Aug tuet weh,
Äs wie dr Meister Winter?
Und keine moled, wyt no breit,
Wie's 's Schybli doch allsgrasled ¹⁷⁹ trait,
's Ysbliüemli und sys Säumli.

Ber molt mer erst mys Schagichind?
Und molst dr Himmel ase blind,
Mit sant em Rägeboge,
Sys Augebrönli ¹⁸⁰ bringst nüd har,
Und drunder 's chnistblo Augli gar,
Und was dri umgoht heimli.

Tulibane.

I ha dä glych äs prächtigs Hus,
Schöin wien ä gflämmte¹⁸¹ Fahne;
Keis asligs git's dur d'Weide us
Als wie my Tulibane!¹⁸²
So hät 's Liebfrauetierli gsait,
Und 's tüpfled Rökli inetrait.

He, meint due 's Würmli unnedra,
Han au ä rächti Bhusig! —
Nei, wie me ase rede cha,
Dys Loch im Mist, 's ist grusig!
Sait 's Frauetierli; 's furt ächly,
Und gschlüßt die gflämmte Schalisy.

's mueß äbe tue, hät 's Würmli gmacht,
Und schlüßt is Löchli ine.
Due chunt dr Föihne über Nacht
Cho gwirbe,¹⁸³ chuute,¹⁸⁴ hüüne.
Hät d'Tulibane z'Bode gleit;
Die gflämmte Schalisy vertrait.

D'Ankebluem.

Wo flügt jeh änes Byli har?
He, vo dr Ankebluem.¹⁸⁵
's trait zündguldgälbi Schüehli no.
Als heig's det inne übercho.

Und 's goht nüd lang, chehrt nu eis a,
Und eis im andre no.
Zell eine alli, wän r cha, —
Wend alli guldni Schlärppli¹⁸⁶ ha.

's Fyfälterli chunt au derthar
Im blüemte Sunntigchleid.
He, fot das narchtig Flünggli a,
Sind do die gälbe Strümpfli z'ha?

Nei, aslig ytel Bätellüt!
Jeh sött's es einist tue!
Und d'Ankebluem, 's ist Bätezyt,
Ninnt 's guldi Lörli zue.

Dr Hochsigflug.

Was sured ob em Farechrut?
's sind luter wildi Byli.
Si jasted furt dur Weid und Wald
Wie tused chlyni Pfyli.

D'Ampeisi,¹⁸⁷ d'Mugge, d'Chäferli,
Si lueged no und säged,
Es müesß ä höiche Fyrtig sy,
As d'Byli hüt nüd täged.

Nei, luegme, wele lange Zug!
Bil hundert Musikäntli.
Borus die bluetjung Chüngení¹⁸⁸
Im nüe Sammedgwändli.

I mein, si mached d'Hochsigreis.
Jez tanzed s' det um d'Föihre.
Bil Fähdli hanged d'Stuude us;
Bluetroti a dä Döire.

Au guldni Chelchli stönd dur d'Weid,
Sind voll Johannessäge.¹⁸⁹
Was gilt's, det chehred d'Byli a!
Nei, 's ist ne nüd dragläge.

Hend ghunged 's ganzusländig Johr
Is bschüßig¹⁹⁰ Wächtigzeindli.

Hüt hend's eis d'Chüngenì im Chopf,
Und Hochsigtänz im Beindli.

Jeddweders munzig Byli cha
Im Flug goh noetrybe.
Jeddweders ist Hochzynter hüt;
Mueß feis dehinne blybe.

Säg, chlyni Bylichüngenì,
Du tusedfachs liebs Schätzli, —
Wer macht dr 's Härzli au sä wyt,
As's jedrem breicht äs Plägli?

Dr Umgang.

Was lueged au d'Fröschli
Im Rietland äso?
Dr Lanzig heig Umgang,
Wel d'Weid duri cho.

D'Bluetschöpfli ¹⁹¹ und d'Dröistle,
All Bögel, wo's git,
Si fünd afo singe,
Und d'Frösche tüend mit.

Ä Teppich ist gspreited
Dur d'Weide us au;
Trait blüemledi Muster;
Nu gseht me s' nüd gnau.

Due git's uf dä Bärge
Ei Wyhrauch und Glanz.
Und har trait dr Lanzig
Die guldi Munstranz.

Und d'Fröschli, die lute,
Am Teppich hät's gschweigt.
Där hät alli Färbli
Und Fädeli zeigt.

Vor em Wätter.

Es ist nüd urchi hinecht;¹⁹²
Das Wülchli cha mer's nüd
Det obe uf dä Bärge;
Nu isch sä still im Gstüüd.

Und's Wülchli uf dr Höchi
Scheinist wird's fүүrrot.
Und gsehst nüd, as driinne,
Als fүүrigs Schwärt ufstohet.

's ist alls sä ducht und rüebig
Als wie am jüngste Gricht,
Bivor as Üserherrged
Das ebig Urteil spricht.

Äs Fahri.

's chunt brandschwarz über d'Noße ¹⁹³ us.
Gönd nüd vors Hus, gönd nüd vors Hus!
Es ist die Nacht ughürig.
Und los' me nu, wie's duße tuet!
Das ist dr Ma im groe Huet,
Mit Hoore, wild und füürig.

Tetz fahrt r gäge üfers Hus.
Zwee Rappe ¹⁹⁴ flüttred em vorus.
Wie dängeled sy Hamer!
Und weißt ä Seel i wemm as gilt?
Stand uf, sant Marti, nim dy Schilt,
Und def is üfri Chamer!

Ä Blost.¹⁹⁵

Sä los'men au, wie's duße tuet!
Es gwirbed undrem Chämihuet,
Wie inre Ankelyre.¹⁹⁶
Es tshättred¹⁹⁷ über d'Dächer ab,
Es wie wän 's Moseß Härestab
Ä Brunne schlieg drus vüre.

Und wo me luegt, übrei im Land
Ä Räge wien ä Gadewand.
's ist eim, ä See chäm z'flüge.
Es surt um d'Pfeister wien ä Fmd.
Und uf dä Bäume hockt dr Wind.
Und tuet is eis druf gyge.

Dr Bach, wo gnau'red¹⁹⁸ hät am Rai,
Chunt au derthar, wie macht r Bei!
Är geigled¹⁹⁹ über d'Matte.
Wie's us em Himmel Hälfig²⁰⁰ spinnt!
Wie d'Wält a allne Egge rünnt,
Äs wien ä alte Chratte.

Wän jeh ä zweeti Sündfluet chäm,
Posheiland, wieni 's Gspüsli nähm!
Sy Alt chöt mira flueche.
I miecht äs Archli us mym Hus,
Und ließt mys Tübli lang nüd us,
's Ditzwngli gohge sueche.

's Rotbeeristüüdli. ²⁰¹

Nei, luegme au das Stüüdeli
Im sydegrüene Ehleidli!
Wer färbt dr au dy Hüdeli
Alljohr sä schön und weidli?

Säg au, wer hät dr d'Häntschli ²⁰² gmacht,
Und dri die fyne Strymli?
Und gsehnd er nüd, ist das ä Pracht!
Sys fүүrrot Chappeschümli. ²⁰³

Und bhüetiß nei, wohar häst au
's Schmökwasser i dym Tschüüpli?
Keis Byäli frisch us em Lau
Hiet ²⁰⁴ ase und keis Hüppli. ²⁰⁵

Keis Wunder, as di schmüggle ²⁰⁶ wend
D'Zyfälterli und d'Byli.
Keis Wunder au, as s' nie gnueg hend,
Häst gar äs süeßes Müli.

D'Chacheli.²⁰⁷

(Zbergerisch.)

Geh, Maitli, gah ge luege,
Wer pöperlid a d'Tür? —
A arme Bekihändler. —
He, bruchid jehr kās Gschir?

Hätt hirmuetschöüni Sache;
Alls nagelnüwi Waar. —
Sä chum gottsname ine,
Und zeig dy Rustig har!

I han im Lanzig Hochsig.
A Hafe sötti ha,
Wo nie dri schwynt dr Anke,
My guete Gschirlima.

Drü Chacheli ufs Boffed;
Schöün blüemeled söttid s' sy.
Au söttid s' nie verhye;²⁰⁸
Und wett ä Spruch drby.

Dr erst wär für mi sälber.
Sött druf as Rösli stah,
Und ds Sprüchli das müesst heiße:
Gottgsägnis, liebe Ma!

Als zwürigs²⁰⁹ für ä Gspüslig,
Bo blabe²¹⁰ Blueme voll,
Und drunder dure ds Sprüchli:
Liebs Fraueli, zum Wohl!

Das dritt, jaha, wurd, ejä,²¹¹
Für neimer anderst sy.
Wett druf äs grasgrüens Ehränzli,
Als zündrots Härzli dri.

D'Großmuetter hindrem Dse,
Die rüeft am Maitli zue:
Vom dritte nim äs Dozed,
's gaht, ejä, i eim Tue!

✱

's Anneli.

Anneli, wän'd tanze witt,
Hör au einiſt wäbe!
's iſt jo Chilbimändig²¹² hüt;
Luſtig wemmer läbe!

Liebe Bueb, i darf nüd cho,
Ha keis Fyrtiggwändli.
Lieſt iſt mi am Änd lo ſtoh
Im abgſchoſne Fähdli.

Hett äs Wupp ſchneetubewyß;
Git äs Ehleid vo Syde;
Wär's au mys, o, wär's au mys!
Wär gly by dr nide.

Tät ä roti Bluem is Hoor,
's Glänggeli²¹³ is Dührli.
O, dä möcht mer keini vor
Keini wurd mer gföhrli.²¹⁴

Anneli, chum wie dr Wind
I dym Ryſtetschüüppli!
Zufedmol iſch ſchöiner Ehind,
As dys Sydiswüppli.

Und kei Ros uf Ärde goht
Über dys rot Bäggli.
Schöiner räuft keis Obedrot
As dys Dhreläppli.

Dr Heilig.

Was sait dr Pfarer gester?
Jä, Maitli gimmer acht,
Lueg nüd no alle Buebe!
Gah du i d'Maiandacht!

Was sait dr Pfarrer gester?
's Härz söll keis Tanzhus sy,
Bileh äs rüebigs Chilchli;
Ä Tschupple²¹⁵ Heilig dri.

Und ist mys Härz keis Chilchli,
Hät's glych ä Heilige dri.
Är tuet alltag äs Wunder:
Macht alti Liebi nü.

Hesänusädä!

D my liebe schöne Maie
Wieni uf di plange!
Und glych möchti hüüne, briegae,
Gsehni Läg so lange.

A dr Dst're hemmer Hochsig! ²¹⁶
Zwängt r ohni Bsinne.
Äh, und wieni's wil verbärge,
's juzed i mer inne.

Chöt's am Änd am Gspüsli²¹⁷ wehre,
Wien r au tuet nöite.
Weder 's hilft em neimer anderst:
's Härz wil nümme beite.

Wieni au dergäge rede,
's tuet mi überstimme.
D my liebe schöne Maie,
Ledig gseh di nümme.

's Gspüsligs Auge.

Augli hät mys Schazeli,
Wien ä Bach, wäns dunkled,
Wän drußuse d'Stärneli
Still und heimli funkled.

Wän ums Wasser d'Zitterhalm
Stönd wie Augehörli;
Wän's eim aluegt i dr Nacht,
Rüebig, teuff und gföiheli.

Augli hät mys Schazeli,
Wie dr Bach wän's taged,
Wän drus alli Näbeli
d'Morgedlüftli jaged.

Wäme alls im Bach cha gseh,
Himmel, Wält und Sunne.
Blöiß die arge Fischli nüd
Undrem Bachport unne.

Hochsigyt.

Nu alemol, wän's Lanzig wird,
Tot's Buechelaub a trybe.
Dr Guggen rüest sym Schatz: Guggu!
Das heisst uf tütsch: du Liebi du!
I mein, 's wär Zyt zuem wybe.

Derno ist alls äs wie verhärt.
Zäntume rüest's im Gspüsli.
Reis Chäferli ist üch sä chly,
Äs sait: Wer wett do ledig sy,
Es plangt eim gar sä grüsli.²¹⁸

Marieli, säg, wie isch au dir?
Ch du, wie chast au froge.
Los, 's Finkli rüest: 's ist Zyt, 's ist Zyt!
Und d'Wält ist volle Hochsiglüt.
Chum, Schatz, mer wend's au woge!

Im Nästli.

Als Zysliwybli rüest durs Laub:
Pst, pst, ziliwit! im Zysli.
Als wie dr Bliß flügt's zuen em har;
Mit Auglene wie Glyßli.

Was hend s' ächt zäme z'schnäble fa,
Uf ihre grüene Zwynge?
I wil dr's säge, narchtigs Chind,
Blöiß ghalt's und bis verschwige!

He, 's Wybli hät zuem Mändli gsait:
Wie ist jeh d'Wält voll Freude!
's ist alls voll Blueme überei,
Und d'Sunne goht dur d'Weide.

's wird tanzed und 's wird Musig gmacht,
Und alleitag git's Fästli.
Und einewäg, ziliwit, pst, pst! —
Am schönste wär's im Nästli.

D'Hoffnig.

Lanzig, Lanzig isches wider.
Nei, wie haspled d'Sunne!
D'Wasserstelzli baded wider.
D'Spaze, lue wie hend f' äs Gfleder,²¹⁹
Dusse uf em Brunne.

Jeders Stüüdli hät si püghed,
Mit me grüene Blüsli.
Jeders Lännkli hät si püghed,
Jeders ruch schwarz Lannegroghli
Trait grasgrüeni Brysli.²²⁰

Überei luegt d'Hoffnig use.
D mys härzig Wybli!
Überei luegt d'Hoffnig use,
Aber niene schöiner weder
Us dym bloe Schybli.

's jung Wybli.

Was mueßi dän au gwahre,
Ir streichled 's Bethlis Gsicht;
Verehrt em gar äs Blüemli,
Das heißt: Vergißmeinnicht.

O Ma, was häst versproche,
Und bschwore am Altar?
Jez druckst mer scho äs Ehränzli
Vo Döire i mys Hoor.

O wäri wider 's Göisli
Am Sunntignumittag,
Wo tökled²²¹ uf dä Grebre
Und d'Nägeli zerret ab.

O chöti zue dr Muetter
Js Stubeli heigoh!
O chötre über d'Milchstroß
I Himmel ufe no.

Reis Füchslu hät's eländer,
Wo d'Winternacht usbällt.
Äh, lyti undrem Bode
Und uf mer die ganz Wält!

Si chöt mi nüd meh drucke,
Und wär drob zue 's lezt Gricht,
Und köirti grad my Name, —
Als das Vergißmeinnicht.

Summer.

Seppeli, gah mach di use!
's goht äs troglis Lüftli hüt.
Ob dra sinnist chunt's cho pfuse,
Ist dys Gärtli undregschnyt.²²²
Churz ist dr Summer!

Und die wyßundrote Blueme
Serbled undrem chalte Schnee;
Wo dā wyßundrote Buebe
Gwahrt dys Gärtli keine meh.
Churz ist dr Summer!

Gottgsägnis!

Gott gsägni all där Plunder,
Wo feil ist i dr Wält!
All ihri bloe Bunder,
All ihres guldi Gält.

Gott helst²²³ luter Freudli,
Sevil r wüüsche²²⁴ chönd;
Sevil, as übers Weidli
Im Mai Lautröpfli stönd.

Bhüet mir nu Gott mys Wybli,
Und 's Gestli wo's gly git.
Sperrosse stoht em 's Stübli,
Und's Muetterhärz wie wyt!

's Riethärli.

Wer wattled det im Gyrngmöisli?
's Riethärli isch, 's barbeinig Röisli.

Was stobt äs dä am Gunterändli?
Äs gschaur sy chrydewyße Zähdli.

Was hät's sä füürzündroti Bäggli?
Äs schämt si vor em Heidelschnäggli.

Was stoch'reds au im schwarze Güntli?
Äs suecht äs chrydewyßes Ehndli.

Was lauft's dervo und macht äs Göschli?
Es springt em no, äs grasgrüens Fröschli.

Jetz hökled's det ufs Brunnetröigli,
Und macht äs schwarzes Chriesiäugli.

Summernacht.

Nei wele schöini Summernacht!
Hät neimewo äs Stimmli gmacht,
Wend hinecht eis goh fäste!
Und lueg me nüd! Wer tanzt dur d'Weid,
Sä meisterlosig wien ä Heid?
's Fyfälterli im Hochsigchleid.

Und wo's due fäkleb ume Rai,
Köirt's d'Weid usgyge überei.
Los au ist do ä Läbtig!
Sött öppe hinecht Frynacht sy?
All Nachtfyfaltre, groß und chly,
Si gäuerled²²⁵ im Stärneschy.

D'Tanzmusig chame niene gseh;
Huurt gläuppli²²⁶ undrem Guggerschlee.
Jänu, mi köirt si ämel.
Und lueg erst d'Faregrefer a!
's hät gfarbedi Latärnli dra;
Chöt f' schöner chuum z'Bynedig ha.

Postusig au, ist das äs Tue!
Die wyße Fäkli stübed zue,
Wie d'Floke usgänts Horner.
Nüd eis ist ohni Gspüsli hüt.
Zäntumme nüd as Hochsigglüt.
D'Tanztili goht weiß Gott wie wyt.

He, sait due eis, 's ist ämel Nacht,
Hüntsch²²⁷ git do währli niemer acht;
Sä wemmer's profidiere.
Wer weißt wie's more tage wil!
Cha sy, es breicht's eim nümme vil.
Sä nehmer's hüt und hend is still.

Und lue, es taged ob em See!
D'Fyfälterli sind nienemeh.
Blöiß a dä Faregresre
Lautröpfli hend wie Fүүrli zündt.
Due chunt und löschet dr Morgedwind
Die gfarbede Latärnli gschwind.

Dr Käge.

Reis Lüftli goht, kei Vogel singt.
Wie isch sä brüetig heiß!
Los! Tröpfleds det nüd ob em Wald?
Blöiß töint's wie wän äs Tröpfli fallt,
Heuscht alls: Mir eis, mir eis!

Dr Liebgott ist vom Schloss verwacht,
Nimmt 's Chäntli ²²⁸ vo dr Wand,
Und hät zue jedrem Blüemli gsait:
Gib har dys Ehelchli, tue mer Bscheid!
Und füllt ems bis a Rand.

Sant Peter, bstell mer 's Sunnerad!
D'Wält ist jo volle Staub.
Druf won r mit em Chäntli laufft.
Ghlyacht gseht alls us wie frisch tauft,
's schnuft uf i Gras und Laub.

Dr heilig Peter chäuzt ²²⁹ i Bart:
Jez bstoht mys guldi Rad.
Wän's Liecht usgoht, 's ist nüd my Schuld.
He, sait dr Liebgott, häb Giduld,
's hät numeh i dr Lad!

Jez lauft r im ne Güntli no.
Bier Fröschli sixed det.
Ar schüttet äs par Gütschli ²³⁰ dri.

Ei dänked, 's gäb hüt Ehrewy,
Und singed äs Quartett.

Jez fiserleds ²³¹ uf Nachbers Ehrut;
Jez ufe Ehilewäg.
Und höich am Gsim, wo d'Röisli stönd,
Gsehst as ne roti Baggli chönd:
Momoll, das macht ein zwäg!

So, dänkt dr Liebgott, jez isch rächt.
Ist alls ächly verchuelst.
Wend mein doch wider heiter ha.
Sant Peter, lo mer d'Sunne a!
Lue, wie si wider spuelet!

's Fäkli.

Es git nüd Schöiners uf der Wält,
As eis i Schatte z'ligge.
Und z'luege übers sunnig Fäld,
Bis um eim ume d'Wält vergoht;
Bis d'Seel i d'Aluge ufe chunt,
Wie a zwei offni Schybli,
Und teuff i bloc Himmel stunt.

Und bis sä si i Himmel lot,
Wo ihres Fäkli glizgred,
Wie 's Stärneli im Obedrot.
Wil sövel Säligkeit druf sunnt.
Lang glänzed d'Aluge nu dervo,
As wie zwei stilli Schybli,
Hät d'Seel is Härz dr Heiweg gno.

Im Wald.

Wie schön im Wald, wän's duße sunnt!
Um d'Alugebron äs Lüftli chunt,
Lind wien äs Muggefäkli.
Wie rüebig! 's ist eim, d'Zyt müeß bstoh.
's ist eim, mi köir im Mies umgoh
Die guldne Sunnestäkli.

Und isch mer nüd grad vorig gsy,
Es gugg äs Wasserjümpferli
No mir dur d'Fareläubli. —
Und woni luege teuff i d'Quell,
Gschaut mich mys Aug; dri zittred d'Seel
Äs wien äs Sunnestäubli.

D'Chäferprozässion.

Es ist ämol ä Umgang gsh
A Üserherrgedstag.
Wer hät em dän au noegluegt?
Drii Schnäggli uf em Hag.

Zerst mit em rote Fähneli
Ist s'Frauetierli cho.
Füf Maiechäfer sind em stolz
Mit Baßtrumpette no.

Grüengulldig Herre hinnedri
Im höchste Fyrtigchleid.
Und's sant Johaneschäferli
Hät's ebig Liechtli trait.

A Büsch Laubchäfer chönd derno;
Hend schwarzi Gwändli a.
Und dä, nei wele Prozässion! —
Zell's eine, wän r f cha.

Setz beindled d'Chäfer gleitig zue.
Si singed: Sumserefum!
Ghylacht sind s' an ne Wyer²³² cho.
Si dänked: Nei, wie dumm!

Im Wyer, just, stoht's Chappeli;
Chöt's für ne Seeros näh.

En Mürli müend frisch gwysßged sy.
Nei, 's cha nüd schöiners gä.

Wie wemmer über's Wasser cho?
Hät jech ä Chäfer gsait.
's Liebfrauetierli flüttred uf;
Hät 's Fähdli duretrait.

's Johaneschäferli macht's no;
's chunt au im Ehilchli a.
Dri stoht ä Luchter gälb wie Guld;
Als hänkt sys Liechtli dra.

D'Schwimmchäfer all sind hurtig no.
Mein schier, si schwimmed wett.
Jech diser,²³³ wän s' nüd dure sind,
Sä stönd s' nu eister det.

's Wättermache.

Dr Liebgott verwached:
Was git's für nes Gschrei?
Üserherrged, tue sunne,
Mer hend liggeds Heu!

Dr Herrgott hänkt d'Sunne
Am Bärgnose us.
Är dänkt, si hend's nöitig;
Macht ä Derofo drus.

D Herrgott im Himmel
Was machst is sä warm?
Dy Sunne schynt z'gäälig;
Si schynt is bluetarm!

Zeit nu, dänkt dr Herrgott,
Hänkt d'Wulche eis us;
Lot f' köirig lo tschättre,
Macht Gießfäßli drus.

Ä Sündfluet, ä Sündfluet!
Üserherrged gib no!
Lo gleitig dr Föihne,
Zuem tröchne lo cho.

Dr Föihn schift r hurtig.
Wie's chuuted und pfofft! —

Halt, halt, Üserherrged!
Ar ninnt is i d'Lüft.

Schif ehnder dr d'Zwärwind!²³⁴
Nei Byswind, nei nüd!
Tue rägne, lo sunne!
Nei, more, nei, hüt!

Poß Bliß! dänkt dr Herrgott,
Was foni jeh a?
Dr Guggen mach 's Wätter!
Ninmi nümeh dri a.

Probieri's nüd z'mache
Bil ebigi Johr?
Ha's keim nu vertroffe;
Tue Bauele is Ohr.

's cha siderthar sunne,
Und rägne wie's wil.
Dr Herrgott dänkt: Rueff du!
Ist müselistill.

Chast sider ahalte
Sä lang as d' nu witt,
Bivor ander Lüft gönd
Sä ändered's nüd.

Trüi.

Trü han em eistig diened.
Jo, sid em Hochsigha.
I han em to sy Wille
Bordure und im stille,
Sä guet me 's öppe cha.

I han em d'Göifli zoge,
Gluegt, d'Sorge von em z'näh.
Und hani Blueme funde,
Wem hani s' ächt ibunde?²³⁵
Was hett' em ich nüd gä!

Ha gläbt vo syne Auge;
Ha müesse hung're vil.
Wyt ane sind s' goh wand're,
Si helfed au i and're,
Was ich vo Härze wil.

Und glych, i bstohn em ebig,
I Ugfell und i Gfell.
Böis chöt em doch nie wärde,
As wän r mer tät stärke,
Und syg r wien r well.

Samstagnacht.

Chum, Göisli, wend uss Gliger goh!
's ist Samstag hüt. Lo 's Liechtli stoh,
D'Weid ist plattvolle Gspeister.²³⁶ —
Und blöiß sind s' uf em Laubsak gsy:
Los, Muetter, los, wie goht's harby!
Und chlöpfled's nüd as Pfeister?

Bis rüebig, Göisli, deß di gschwind!
's sind d'Matte voll utaufti Chind,
Wo d'Himmelstür nüd gfinded.
's sind d'Weide voll arm Seele hüt.
Und lueg jo dur keis Speltli nüd!
Sust bist im Schwif verblinded.

Keis zündgälbs Glyßli²³⁷ stoht dur d'Weid,
Wo hinecht nüd äs Glüüßli²³⁸ trait,
Und au keis Zitterhähmli.
Wän d'Allmed volle Blüemli stoht,
Zeddweders i sym Chelchli fot
Äs Armeseeletränli.

Am Morged, wo 's Chind luegt is Blo,
Stönd d'Blueme still und rüebig do,
Und mached heitri Augli.
Hend alli d'Chelchli volle Tau,
Und 's Zitterhähmli 's Tschüüppli au,
Und 's Glyßli 's guldi Tröigli.

Dr gleitig²³⁹ Schuehmacher.

's Marannli lauft zuem Schuehni:²⁴⁰
Schuehmacher, mach mer d'Schueh!
I sött i d'Stadt goh diene;
Barbeinig isch nüd z'tue.

Dr Schuehni hät keis Läder:
Sä beitt bis Mitti Mai!
Dä hät my Geiß äs Gizi;
Dä holi Läder hei.

Dr Mai ist lang scho ume;
Die Geiß, si gitled nüd.
Dr Schuehni hät keis Läder,
Kei Schuehli 's Chind bis hüt.

Und bis das Geißli gitled,
Dr Schuehni Läder chaufft,
Isch mügli, as 's Marannli
Barfueß i Himmel lauft.

's Hochfigvärslī.

Hät 's Gspüsli 's Ringli a dr Hand,
Vertlauft's dr nümme wyt.
's hangt a dr, wie 's Zyt a dr Wand,
Wie 's Gugglerli im Zyt.

Dä ghalt dym Wybli 's Bäggli rot!
Gang's öppe sust wie's well.
Wird 's Läbe dir zuem ruche Schrot,
As lyt dri wien ä Quell.

Und söttist öppe dunne sy,
Dänk a die Quell am Wäg!
Es hät det Gnadewasser dri;
Das macht di wider zwäg.

Und lueg jo, as kei Stei dri fyt!²⁴¹
As 's Wasser rüebig blybt!
Wer weißt, öb's nüd ä Wildbach git,
Und wo's ä dä hitrybt.

Dys Wybli ist äs wien ä Quell,
Wo Rösli drum stönd.
Und wo si gäre d'Freud und s'Gfell
Driinne spiegle wend.

Wo dri dys Göissli Helgli lyt,
Eys läbig Augli au,

Wie i dr Ros am Pfeisterbritt
Als heimlis Tröpfli Tau.

Und wo dri 's Göißlis Seel umgoht,
Wie im Tauffstei ä Strahl,
Und wo sä si wie d'Lieder rohdt
I'r junge Nachtigal.

Schelmeliedli.

I Wald bini gange,
Und 's Gspüsli bi mir.
Mer hend welle laube,
Und 's Laub ist nüd dür.

Mer hend welle beerne,
Kei Beerli sind cho.
Jez säg au, Marieli,
Was wemmer afo?

Flingg han ä si ghalset
Und ghärzt um und um.
's Marieli hät glached:
Was frogst dä sä dumm?

I dr Roblose.²⁴²

I.

Was flismed im Halbäsegras?²⁴³
Dr Wind, dr Wind, dr Wind!
Keis Hostedli ist wyt no breit,
Keis Bögeli, kei Freud no Leid,
Keis läbiges Mäntschehind.

Wär nu dr Vogel Huppert²⁴⁴ nüd.
Där zäukt eim hin und har.
Und hälfs Gott! Und stand au still!
Ar zänggled²⁴⁵ di i d'Schachesehl²⁴⁶
Zuem Blüemli Renüphar.

Was sött das für nes Blüemli sy?
A Ros isch, wyß wie Schnee.
Hät ihres Würzli i dr Hell.
Im Chelch huurt ä verlorni Seel,
Und chluudred²⁴⁷ vor Heimeh.

II.

Was bringed r Guets, Turpner?
 Do, lueged wele Fund!
 Als Mässer hani funde
 Im Schacheturpegrund.

Ber hät's ächt au verloched,
 Sā teuff im Turpehård?
 Als gliggred wien als guldis;
 Ist gwüß vil Duble wärt.

Nei, Guld isch keis, my Guete.
 Was chrazed r im Hoor?
 Das lyt scho undrem Bode
 Cha sy drütused Johr.

Bilichter hät's ä Jäger
 I groer Pfahlbuzyt
 Bim Bärehan²⁴⁸ verlore,
 Cha sy, im böise Strytt.

Cha sy, 's glänzt dra nu Trüi
 Und 's Heldebluet wie Guld.
 Cha sy, kläbt a dem Mässer
 Drütusedjähriği Schuld.

III.

Es rohdt si i dr Schachefihl.
Es gutschled ²⁴⁹ und äs guschled,
Wie wän bim Bade d'Chind änand
Vertledred ²⁵⁰ und verbusled. ²⁵¹

Und det, was holt im Erlegstüüd,
Und schlüft dur d'Wide neime?
Gohd det nüd öppis Wyßes um?
D wäri au däheime!

Ah, Jeregott! D hetti au
Nüd d'Christelehr verschloffe,
Wär nüd am Sunntignumittag
I Schache abegloffe!

Grüß baded i dr Schachefihl
D'Roblofewasserfraue.
Dr Vogel Huppert wacht am Port,
Als s' jo kei Mäntsch cha gschaue.

Ah, wäri nu i d'Sunntigschuel!
Do kläbi jeh am Bode.
Joau, wän mich dr Huppert gsäch!
Und's merkti, wä mi rohde.

D Spinnli uf em rote Brüüsch,
Wett ich wär so äs Tierli!

I spunn im Schwif vo Stund zue Stund
Bis hei äs sydis Schnüerli.

D hetti wie das Chäferli
Im Ghälm ä sövel Beindli!
I luf, was gist was häst, dervo
Bis hei ufs Fureraindli.

Und wäni nu chönt heimli furt,
Wie dānes gspreggled Ehröttli!
Und wäni nu das Schnäggli wär,
Wo gygampft uf em Blettli!

Uf jasted r. Ä Reigel²⁵² schießt
Hert vor em us dā Wīde.
Fischotter wütsched zwee i d'Sihl.
Zringlume Sunntigfride.

Glych, 's Buebli güßed: Muetter au!
Und jasted²⁵³ dure Schache, —
d'Roblofewasserfraue chönd!
Si wemmer öppis mache!²⁵⁴

Im Schatte.

D Summerszyt, o Summerszyt,
Wie gleitig bist verby!
Und öb me si rächt bsinne mag,
Sä schlycht ä Schatte übre Hag
Und Herbstzytlose dri.

Erst wäme teuff im Schatte stoht,
Dä gwahrst was d'Sunne macht.
D Härz im Schatte, dä isch z'spot!
Wie schöiner as zündt s'Dbedrot,
Au desto nöicher d'Nacht.

Lärchenart.

D'Brambeeri ryffed scho, 's ist Herbst.
Zhüet Gott, ihr schöne Zyte!
Und was mer ghofft hend summerlang,
Das fyt dr Winter znüte.

Und sind my Hoffnige all hi,
Eis Grebli hert am andre,
's blüecht einewäg ä Maie druf,
Zuet d'Sunne drüber wandre!

Und wär mys Härz ä Chilechhof,
Sälang ä Mai wil grote,
Stygt einewäg äs Lärchli drus,
Und nisted's under Lote.

Die letzte Blueme stönd im Fäld.
 's fot zytli afo herbeste.
 Läbwohl, du schöne Summerszyt!
 's goht nümme lang bis 's d'Wält verschnyet.

Was hemmer hür vom Summer ka?
 Was ächt, as Ehrüz und Lyde. —
 Henei, au mänge schöne Tag,
 's ist gange wie im Vogelschlag.

Au d'Blueme sind, wie neime, cho;
 Und d'Byli sind s' goh hunge.²⁵⁶
 Hend 's Hung i ihres Ränzli gleit,
 Und's nacher Hus is Chöirbli trait.

Und wän's is einist undreschnyet
 Hend d'Byli guete Läftig.
 Si sinned jedrem Blüemli no,
 Wo s' 's Hüngli hend drufuse gno.

Und wäni hundert Johr wurd alt,
 I chöt's au nüd vergäße,
 Wie schön, as d'Nägeli die Zyt
 Hend gnift vo's Trutlis Pfeisterbritt.

Sihlsee.

I gseh di lang scho i dä Träume,
Sihlsee, Bärchwasser klar und blo;
Und wien äs Lüftli chunt cho fäume
Als Morgednäbeli dervo.

Und wie das a dä Lannebäume
Uf singt und äntli mueß vergoh.

Das git ä See für mynesglyche,
Wo gare bloi Wasser hend,
Wo gare tüend dur d'Stuude stryche,
Wo still und heimli Rose stönd.
Wo 's Aug voll hend vo Zaubersprüche,
Als d'Wasserfraue ufechönd.

O Seeli, vilicht gsehni's nümme,
Wie d' spieglit mys grünen Heimedland!
Wie gare köirti d'Gloggestimme,
Wän i' spot druf gspeisted umenand.
Dä wetti wyt driuse schwimme,
Bis löschet im Härz dr Heimwehbrand.

Herbst.

I.

Wie schön isch bim Herbst,
Sind d'Brüüschpöschche rot!
Und wän äs Byslüftli
Dur d'Erle usgoht.

Wän jeders Geißglöggli
Ä Widerhal git,
Wän dr alls was d' erläbt häst,
Schynt noch äs wie hüt.

Wäns wyt über d'Weide
Äs Tauschüümli hät,
D'Bärg räufed wie 's Gösfli
Bim Dbedgibät.

Wäns gly fot inachte,
Dr Mo rüebig chunt;
's Härz nümmen wil wandre
Ä ganz Ä Halbstund.

II.

's fot überei a herbeste.
's Gras chunt au nümme rächt;
Und d'Lüt und d'Sunne gschaue
Eim müed und bigilächt.²⁶⁷

's strycht Näbel dure Fare
Wie Vagebundelüt.
's ist eim, mi chö hüt gwahre,
Was alls verborge lyt.

Det obe uf dā Bärge,
Det stünd ä Stuehl im Schnee,
Und wer's druffuse bringi,
Där chö i Himmel gseh.

Bi nümme ase gwündrig;
Där Stuehl vergwunni keim.
Als rüebigs Ofebänkli
Luet's au für üsereim.

Herbstliedli.

Lysslig falled d'Bletter.
's herbsted, Chindel
Echo tuet Üserherrged
D'Schaserett²⁵⁸ azünde.

Stellt si det uf d'Höichi.
Meint, 's syg d'Sunne.
Stygt em drus as Räuchli;
Näbel schynt's do unne.

's ist, as Üserherrged
D'Füef cha wärme,
Wän mir teuff im Winter
Schöin sind undrem Scherme.

's Schnäggli.

Wie schön i dr Heimed,
Wie schön under Dach!
Mi sitzt i sym Hüsli
Und dänkt si sy Sach.

Mi gwahrt, äs wie ander
I d'Fröndi müend goh,
Und as f' ihri Hüser
Dähinne müend lo.

I gseh au, 's hät mänge
Äs drüstöfigs Hüs.
's hät hirmuetsdik Mure, —
Mueß glych derzue us.

Und schynt i mym Hüsli
Au d'Sunne dur d'Wänd
Dri bini uf d'Wält cho,
Dri falli is Änd.²⁵⁹

Und ist au mys Hüsli
Äs Bigeli chly,
Für üsereim tuet's es,
's ist heimelig dri.

Dr Gipser Winter.

's chunt neimer²⁶⁰ über d'Weid.

Was trait r a sym Ehleid?

Bil Bletter, rot und dür.

Mr sait: Do ist mys Hus.

Herbst, gang zuem Tämpel us!

Und stoßt dr Rigel vür.

Was ninnt r us dr Schoß?

Ä Bänfel,²⁶¹ risegroß.

Mr fot eis z'wyßge²⁶² a.

Mr wyßged ohni Änd.

Pozblig, wie glänzed d'Wänd!

Reis Mösli gseht me dra.

Jä, isch mer jech nüd gsy,

Es schirggi²⁶³ nu ächli

Det a dr Türefell?

Nei, bhüetiß, weles Pfus!

Mr stäubt dr Gipsack us.

Ist das ä wilde Gsell!

Jech, meini, sött's es tue!

Jech gschlüßt r d'Schynbli zue.

Si glichgered wie Vs.

's Christchindli chan jech cho.

Mr hät 's Hus, mueß em's lo, —

Verpußt äs wien äs nüs.

Vim Ischnye.

Lueg use, wie's pfused!
Wie's d'Wulche eis trybt!
Wie 's Maitli sy's Schiffli,
Wän's 's Hochsighämp wibt.

Wie's chuuted im Chämi!
Wie's Zwächtene²⁶⁴ leit!
Vors dimmred, sä simmer
Alle uf dr Weid.

Äh, Muetter, lönd's pfuse
All Weide durus.
Weiß glych nu äs Fuchslü,
Schlycht hinecht vors Hus.

Chunt glych nu äs Finkli
Bo neimewo har,
Und pift mer as Schybli,
Und schnäbeled gar.

's Mettilüte.

's Einsidlertal lyt teuff im Schnee.

Ave Maria!

's ist überei brandschwarzi Nacht,
Keis Lämpeli, keis Stärnli wacht.

As einzig nu dr Morgedstärn.

Ave Maria!

's ist rüebig sust dur Wält und Wind.
Jä isch mer nüd, i föir äs Chind?

Nei 's Chappelglöggli ist verwacht.

Ave Maria!

Jez föirt me nu ä Glogge goh,
Sind wachber all änandreno.

Bis uf die groß. Jez chunt si au.

Ave Maria!

Im Chlosterchor gönd Liechtli um:
O ave virgo virginum!

Höich stoht ä Stärn im Morgedrot.

Ave Maria!

Cha wärde hüt was wil und mag,
I hoffe uf ne guete Tag.

Im Winter.

Dr Summer ist vergange,
Und d'Schnägge sind is Ghüs.
Es pfused is um d'Gadewand.
Heijuppedihee im Schwyzerland!
Whüet Gott, ihr frönde Guggen,
Zeh sinmer under üs.

Mer tüend äs Dächis²⁶⁵ über,
Und zünded 's Pfyffli a.
Mer gschaue d'Wält im Wintergwand.
Heijuppedihee im Schwyzerland!
Mer lueged zue wie 's Schiffli
Im Wäbstuehl häre cha.

Und rytet d'Fasnecht ine,
Sä wüßed mer was Lands.
's hät jede eini a dr Hand.
Heijuppedihee im Schwyzerland!
Mer lönd die Alte brummle,
Und rufed us zuem Tanz.

Mys Gspüsli hät äs Rökli,
Äs nigelnagelnüs.
Und wän's dri fäked umenand, —
Heijuppedihee im Schwyzerland!
Sä gwahrt me drunder 's Füßli,
's ist tubefädrenyß.

Jez trait mys Schätzli Günsche;²⁰⁶
Cha 's Füefli nümme gseh.
Glych bringt mi das nüd vom Verstand.
Heijuppedihee im Schwyzerland!
Jez streichled mi sys Händli.
Das freut mi nu vilneh.

's Gfell.

Gschau eine 's Rindli vor em Hus!
Mi kännt's bigopplic chuun.
Gseht wien as Chlosterfräuli us
Im wyße Chappeschuun.

Und lueged nu wie schön as's räuft;
Schiergar wie neimis Frau's.
Wer hät dr au 's wyß Gwändli gschläuft?²⁶⁷
Gält nu, dr Sammichlaus.

Es chan eim wärde über Nacht,
Bivor me nu dra dänkt,
As eine mit em Gfell verwacht.
Dr Samichlaus hät's gschänkt.

Verzwänge aber chasches nie,
Zwängt 's Härz dur Johr und Stund.
Wohl tuet dr Chlaus mit umezieh;
Weißt niemer wän r chunt.

Und schläuft r ume Tag für Tag,
Gly übre ist dy Zyt,
Mueß welle won r zue dr mag,
Wo's sövel Türli git.

A dr Wärm.

Und bekled is dr Winter i,
Dä hockt me zue dr Gspuse.
Mi näbled eis und luegt re zue,
Und lot's vorusse pfuse.

Gfrürt Stei und Bei im Vaterland.
Mir sind glych nüd z'verbarme.
Mi ruft nu nöicher zuenand,
Bis's duße afot warme.

He, 's Behli wär jo under Dach
Und Züg und Sach und Fuetter.
Und au das hürnig Spfelmost
Ist von re rächte Muetter.

D'Härgummel²⁶⁸ sind so mäblig hür,
As f' us dä Hültsche troled.
Guet müend au d'Schmüzgli grote sy,
As 's eim derby so wohled.

Wie me's aluegt.

Wie hend mir Ehlyne d'Wält agluegt?
Dr Chopf röisch ²⁶⁹ zwüsched d'Ehnü.
D'Lüt lached: Gsehnd jo d'Wält verkehrert!
Nüd! Herrli ischi gsy.

Wie hend mir Ehlyne d'Wält usgluegt?
Dur Schärbli allerhand.
Und wäred d'Glesli rappeschwarz, —
Voll Sunne gsehmer 's Land.

Wie lueged d'Wält mir Groöze a?
Gradus, wie's d'Mode lehrt.
Äh, gschauted mer si nu dur d'Bei!
Jez gsehmer si verkehrert.

Und sid mer d'Schärbli nümme hend,
Die gfarbede, isch gfählt.
He, wän die gäälilig Sunne schynt,
Gsehnd glych ä trüebi Wält.

's Heiwehland.

Wer weißt dr Wäg is Heiwehland?
Is Heiwehland?
's ligg neimewo im Sunneschy
Ä Alpese, det gsäch me's dri.
Äs Lärchwäldli, dunkelschwarz,
Stiend still und heimelig am Rand.
O Heiwehland!

Chum, liebe Schatz, is Alpeland!
Is Alpeland!
Und hät's do mänge bloe See,
Ha's Heiweh nüd driinne gseh.
Höich obe sitzt äs Bärgecho. —
Weißt du dr Wäg is Heiwehland? —
Is Heiwehland?

Oh Chind, 's ist nienemeh, das Land,
Das Heiwehland. —
Due gschaut mi lang sys Augeli;
Was wett äs Alpeseeli sy!
Dur dunkli Lärchli schynt's chnistblo:
Still und'rem Augebronerand²⁷⁰
Lyt 's Heiwehland.

Dr Gartegottes.

Verschnytt sind alli Stüüdli;
Verschneevred ²⁷¹ Bärg und Tal.
Teddwebers Vogelstimml
Gfindt hüt ä Widerhal.

Det obe uf dr Höichi,
Det stoht ä Lann im Schnee.
Mi cha det abeluege
Wohl uf ne bloc See.

Und ume See rundume
Dr Gartegottes lyt.
Und syngt me dä driabe,
Sen ist r au verschnytt.

Dä gfindtst fei Gartegottes
Däheime no ufwärts,
Traist nüd us eigne Blueme
Ä heimliche im Hätz.

Vaterländisch.

's gfreut Schwyzerländli.

Wie schön hät Üserherrged
Nüd 's Schwyzerländli gmacht!
Mi gwahrt's a jedrem Blüemli.
Hend alli nüevri²⁷² Augli,
Und lached Tag und Nacht.
Dr Liebgott hett si's nüd lo näh,
Hät jedrem äs guets Färbli,
Äs Tröpfli Tau is Härzli gä.

Wie schön hät Üserherrged
Nüd 's Schwyzerländli gmacht!
Mi gseht's a jedrem Maitli.
Hend alli wyßi Zähdli,
Und lached Tag und Nacht.
Dr Liebgott hett si's nüd lo näh,
Hä jedrem äs rots Baggli,
's Härz ghuffnetvolle Liebi gä.

Fähne.

My's Vaterland ist 's Schwyzerland.
My Schilt my eigi Brust.
Ich hoffe uf kei Bschützerhand,
Ich hoffe uf my Fust.
Ha 's Ehnü nie boge vor me Huet;
Bi myne gsy bis hüt.
Entweder d'Fryheit lyt im Bluet,
Im Fahne lyt si nüd.

's flügt mänge Fahne i dr Wält
Und lauffed drunder Ehnächt.
Vor altem ist mängs Tuech für Gält,
Für d'Herrelüt is Gfächt.
Doch hend s'es trait im Psehuet,
Sind gredis druf und dri.
Si hend's verschwellt mit rotem Bluet,
Und nüd mit rotem Wy.

Und glych, gsehn ich das Fähdli goh,
Und drunder ufrächt Lüt,
Sä jagt's mi uf, i mueß em no.
Es gilt ä guete Strytt.
Wän 's Baner gäge Übermuet
Und Lumpehünd uszieht,
Lauft drunder sicher Tällebluet,
Mueß si, ä Winkelried.

Die alte Schwyzer.

Wer sind die alte Schwyzer gsh,
Die fromme Heldeväter?
Ä rötschi, wildi Kumpäny.
Voll Föür und Bliß sind s' druf und dri,
Äs wien äs glades Wätter.

Was sind die alte Schwyzer gsh?
Sä zäch wie buechi Chnebel.
Verschloße wien ä Opferbüchs,
Durtribe wien äs Näst voll Füchs,
Und gschliffe wie nü Sebel.

Wie sind die alte Schwyzer gsh?
Voll Gspäß und Lumperye.
Siä giltmerglych und fry wie Schöiff,
Im Liebe blind, im Haße teuff,
Und langsam im verzyhe.

Wie sind die alte Schwyzer gsh?
Schiergar wie hüt die junge.
Blöiß d'Stubeli sind niedrer gsh,
Si hend si puke müesse dri.
Voruße, wer hett s' zwunge?

Haarus!²⁷³

(Tbergerisch.)

Vor alte grabe²⁷⁴ Zyte
Hed's undrem große Mythe
Kä Landvogt lang verlitte.
Si hend si welle rohde;
Sind gleitig mid em z'Bode.
Hend grüest vo Fluch zue Fluch:
Gah du am Tüfel zue!

Haarus!

Hed's neimer welle wage,
Und d'Schwyzzer näh am Ehrage,
Mid Lüt und Ross und Wage, —
Hend s' d'Trümme gnu und d'Pfyffe,
Und hend zuem Ehnüttel griffe,
Zuem Fähdli, bluetzündrot:
Mer schland die Fögel z'tod!

Haarus!

Si hend kä Strytt nüd gchoche.
Heig's ghaue alder gstoche,
Die Burge hend si broche.
's hed mänge afa bleiche
Scho lang vor ihre Streiche.
Hed grüest: Los d'Schwyzzer chönd!
Ghörsch nid wie's d'Bärg ustöünt:

Haarus!

Genusode, die Trümme
Und Ehnüttel hemmer nümme.
Bil Rügge tüend si chrümbe.
Wer aber 's Best hed ghalte,
Ds Guräschí vo dä Alte,
Haut hüt wie alig dri,
Und fällt vor kām uf d'Ehnü.
Haarus!

Landfahrerlieder.

Bluestfahrt.

Heijuppedihee, dr Stäke har!
Wil eis is Bluest goh fahre.
He, wo me luegt dä Bäche no,
Allsgrasled Blueme, rot und blo,
Und d'Luft voll Lärcheschare.

Dr Wald ist au voll Gsang und Tanz.
Dr Guggler blost 's Trumpettli.
Allüberei äs großes Fäst,
Die ganz Wält allseis Bluemenäst,
Blöiß wäge me Poetli.

Selang's nu git äs gläubigs Gmüet,
Selang gschehend au nu Wunder.
Selang's nu us me Dichterhärz
Eis jutz all Lanzig sunnewärts,
Selang goht d'Wält nüd under.

Pfifferfahrt.

Die schöne Täg nend überhand,
Und d'Vögel tüend wie vom Verstand,
Und d'Lüt tüend au nüd gschyder.
O Wält, du herrlis Nareland!
Jez gfallst mer ehnder wider,
Als wän d'Lüt mused umenand,
Als wie politisch Schnyder.

Schaz, füll mer's Glesli bis a Rand!
Gottlob, mys Hus stoht nüd uf Sand,
's gygampfed ²⁷⁵ i dä Lüfte.
Und ärgred ander 's Vaterland
Mit Rede und mit Schrifte,
I pfyffe eis am Waldwägrand,
Und lo mi nüd vergifte.

Und bini halt ä Fahrisland,
Sä lyt's bigost am Pfifferstand
Und a dä frische Rose.
Doch dräut äs Schadesüür im Land,
Und schloffed ²⁷⁶ d'Eidginosse,
Gly hani 's Pfiffli bi dr Hand
Und Tagwacht wil i blose.

Stromerlied.

Im Summer, im Summer,
Wän d'Taulüftli chönd,
Weißt niemer was mir dä
Für Türli usgönd.

Gott bhüeti, höchs Chämi,
Langwyligi Stadt!
Die apräukte²⁷⁷ Chesi,
Wie bini s' au satt.

Bi sälber au apräukt.
Jez gohni ufs Land,
Und bad mi im Bächli
Milchroß und im Sand.

Kei Fisch und kei Vogel
Zieht ase i d'Wält,
Sä hälus und lustig
Und liechter a Gält.

Mys Hüröfli holi
Im Haselnußgstüüd.
Ist gäng wien ä Stäke,
Und chosted mi nüüd.

A Amsle bloß d'Flöite
Am Wäldli zuem Tanz.

Waldvogel, gottgrüßdi!
Ha Summervokanz.

Guet Tag wohl, liebs Stedtli!
Dich nimi is Gfächt!
Ist d'Herbärg au minder,
Dr Chäller ist rächt.

Wil höher nu fahre,
Wo d'Bärgdörfli sind,
Und vierschrötig Bure
Und böisartig Hünd.

Gottgrüßdi, liebs Dörfli!
Wie d'Hundswar au tuet,
Weiß glych nu äs Härzli
Mit willigem Bluet.

's git eister nu eini,
Hät Blueme am Gsim.
Was gschausches, liebs Bürschli?
Styg ufe und nimms!

So hend's jungi Chähli
Und d'Maitli bis hüt:
Si zeiged dr Zähdli,
Und — byßed di nüd.

Frylustig im Bärmland!
Frylustig im Thal!
Als eine wird nünzgi
Ist ä sältzene Thal.

Frylustig wil's sunned!
Härz, wehrdi und fahr!
Dr Tod, dr Landthäger,
Ist hinder dr har.

Dr Bagäbund.

Bi blöiſſ ä arme Bagäbund.
I ſtriele²⁷⁸ 's Land us langiszyt;
Und wä me nüd im Bolisſ²⁷⁹ lyt,
Sä lyt me neime unne,
Und tuet sy Chappe ſunne.

I wil nüd tue und cha nüd tue,
Als öppeſiä am Waſſer ſtoh,
Und Groppe und Forälle fo,
Und i ſym Lauff noſinne.
's hät Waſſerjumpfre dinne.

I ha keis Handrich los, kei Brueff,
Es tuet's nüd i dr Faberik.
Es hät z'vil Bolch und d'Luſt iſt z'dik;
Au cha mi zwenig puke
Zuem läbe in re Truke.

I ha keis Huſ, i ha keis Heim;
I ha keis Wyb, i ha keis Chind.
's verzuſled mi jeddwedre Wind,
Und Hünd, und gytig²⁸⁰ Dure
Lönd mich nüd gäre dure.

Und glych, i tuſchti mit keim Mäntſch.
Ich bi nu fry, ich bi nu fry!
All Wäld und Syntewäg ſind my.

My Wirt ist jedre Brunne;
My Zuter Mo und Sunne.

Au gsehni 's Dorff und gsehn au d'Stadt,
Und gwahre dri all Gattig Lüt;
Ha s' noch, bi doch vo allne wyt.
Und gspüri au ruch Zyte,
Bi wyt vo ihrem Strytte.

Bi blöiß ä arme Bagābund.
Worum au nüd? Mir chas es so;
Lönd mich nu rüebig stoh und goh.
Chönd d'Wält älei usäße,
Und mich mira²⁸¹ vergäße.

*

's Schnyders Gspüsli.

My Liebste ist ä Schnydergsell,
Ist furt i d'Fröndi gange.
Köirst, 's Finkli frogt: Wie wyt, wie wyt?
Frog 's Schwämmli ob em Chileznt,
Und säg em, ich täg plange.

Äs chunt jo us me frönde Strich.
Goh't's zrug, i las' ä grüesse! —
Meinst, 's Schnyderli dank blöiß a dich?
D Jeseß, Chind, 's git vil nü Schlich;
Z'legt mueßt dy Trüi büesse.

I ha vo ihm sy's Härz zuem Pfand;
Was wetti nu für Pfänder?
Lyt 's Ehlüngeli²⁸² i myner Hand,
Ar hangt am roserote Band,
's goht über alli Länder.

Dr Chorber.

Zwylewys²⁸³ bini trurig;
Zwylewys bini froh.
Zwylewys schaffi murig,
Zwylewys machi blo.
Jez schlüffi dur d'Stuude
I dä Widlene no.
He, cha sy, au dä Wyhre,
Ist au scho vorcho.

Zwylewys hani Zeine;
Zwylewys hani fei.
Zwylewys mueßi gaihne,
Zwylewys lupft's mer d'Bei.
Und dä tuet me äs Längli,
He, wälchs Gott, cha sy zwei;
Übernachtet im Fare,
Weder fälte älei.

Zwylewys bini nüechter;
Zwylewys bin is nüd.
Zwylewys bini füechter,
Wän's äs Bränzrüschli git.
Hie am Bach ist my Heimed;
Do i d' Döire und Gfüüd.
Bin ä arme Walbvogel;
He, drum zürned mer nüd.

's Bagäbundemaitli.

I bin äs Bagäbundeckind,
Dr Himmel ist mys Dach;
Äs par abgschoßni Hündeli
Sind alli myni Sach.

My Vater ist ä arme Schelm.
Mira, das plogt mi nüd.
Ha Auge wien äs Zysliwib,
Bi gwachse wien ä Wid.

Wiewohl i blöiß äs Flüggli ²⁸⁴ bi,
Äs luegt mi mänge a,
Und dänkt: Es sött im Tannewald
Kei leider Bögel ha.

Gottlob, as ich sä lidweich ²⁸⁵ bi,
Und Bluet ha, warm und rot!
Ring wien äs Wülchli fahre mag,
Wo über d'Weid usgoht.

Gottlob, as ich äs Gliger ha
Im Wald, im Tannechris,
Wo frischem Laub und Farechrut,
All Nacht äs nagelnüs.

Bergälts-gott au diktusedmol
Für dich, du wilde Föihn!

z'Nacht, wän r so dur d'Tanne pfyfft,
Herrgott, wie isch do schön!

Und wird's mer süttigheiß,²⁸⁶ wän z'Nacht
Um d'Bäum as Wätter füürt,
Dä lueged mi zwei Auge a,
Die blized as's mi frürt.

Dr Schnapsludi.

Was lärmed r, Gose,
Was chönd r mer no?
Hei, Rüschi, hei, hei! —
Ah, lömmi au goh!

Und hani äs Rüschi,
Vergwuned mer's nüd!
Han einist guets Wätter;
's ist ebiglang sid.

Ha lang nümeß glüggged,
As Chyb²⁸⁷ vo mym Wyb.
Ha gmeint, müeß verdurste,
Heig 's Fäkfür im Lyb.

Und hüt isch mer grote,
Mir plogedem Ma.
Han äs Bränzrüschi kauft und
As Zütteli dra.

Ha d'Chappe voll Chilbi;
Ha d'Bei volle Läng.
Ä Wält wien ä Ghyge,
Ä Himmel wie Bränz.²⁸⁸

Dr Mai.

Und wo dr Mai durs Schybli luegt,
Sen isch mer anderst worde.
Hät gwunke mit dr wyße Hand:
Schuehmachergsell, uf fahr is Land,
Es blüecht a allne Porte!

Und woni chume über d'Gass,
Was gwahri due am Brunne?
Als Maitli mit em blüemte Ehrueg.
Und bi dr hüt nu nüd guet gnueg, --
Sä mach mi furt a d'Sunne!

Due bini us em Stedtli cho.
Wer sait: Guet Tag! am Raindli?
Als suberledigs Burechind.
Und um sys Tschüüppli goht dr Wind,
Und um sy blute Beindli.

He, bruchi au kei Schüehli nüd,
Gottgrüehdi, Gsell, willkume!
's ist Mai, wän d' by mer istoh witt,
Häst einewäg kei Langizyt;
Han eistig Arbed ume.

Jä, Seppetrutli, so isch gemeint?
Dä söll ä andre schuehne.

Und ninnst mi du zuem Ehnächtli a,
I wil dr diene was i cha,
Selang ä Mai wil gruene.

Jetz bhüeti Gott im Stedtli, Schatz,
Und wüüsch dr vil Vergnüege!
Und wäni niemeh chume hei,
Wer isch dra gschuld? Dr Mai, dr Mai!
Und 's Seppetrutlis Wiege.

's Chorbers.

Es ist ämol ä Chorber gsy.
Mit Wyb und Chind und Chare
Ist är dur Wald und Busch und Fäld
Im Eländ noe gfahre.

Hät Wide ghaue, Zeine gmacht;
Dr lieblang Tag verlumped.
Hät teuff i bloe Himmel gluegt, —
D'Chind sind dur d'Stuude gumped.

Due ist r äntli alt und mürbsch.²⁸⁹
Si schlaifed ä i Spittel.
Dr Dokter sait, 's syg ghlacht us,
Dem Alte hälß feis Mittel.

Dr Röni köirt's. Sns Wybli chunt:
Gält, Vater, jeh häst z'äße,
Und weles Bett! — Ah, Muetterli,
Cha d'Stuude nüd vergäße.

Weißt nümme teuff im Widegstüüd,
Wie hemmer gliebt und glitte,
Und d'Stärndli hend is gluegt is Bett.
Whüet Gott, ihr schöne Zyte!

Wie hät dr d'Morgedsunne frueh
Dy Baggli afo färbe!

Äh, Urti, lyti au im Gstüüd!
's ist schwär im Spittel z'starbe.

A disem Morged, früeh vor Tag,
Wer tuet d'Lür uf ugheisse.
's alt Chorber Urti chunt und höht
Dr Röni uf ne Meisse.

Chuum chan r sike; 's Wybli chycht,
Äs mag ä schier nüd träge.
Äs git nüd ab und trait sy Fert
Still über d'Spittelsäge.

Am Tag druf ist ä Jäger cho:
Äs ligged Zwee donide,
Ä alte Chorber und sy's Wyb,
Mustod, teuff i dä Wide.

Stromerliedli.

Bin ä lustige Gsell,
Gang's more wie's well;
Hüt sunned's im Hag,
's git ä heitere Tag.

Jetz fahri durs Land,
Im ledige Stand,
Und ledig a Guet,
Aber Rose am Huet.

Vom Gade am Rai
Goh't 's Burechind hei;
Hät dr Milcheumer trait,
Und gjuzt über d'Weid.

Gottgrüessdi, liebs Chind,
Gib äs Almuese²⁹⁰ gschwind!
Häst äs Müli weleis,
Gib äs Schmügli uf d'Reis!

Frönds Bürschtli, gottwilch!
Do häst ä Schluf Milch
Und äs Schmügli derzue.
Söll dr beedes wohltue!

Liebs Maitli, bis gschyd!
Eis Schmügli ist nüd,

Und zwei sind nüd gnueg;
's brucht vil, bis 's es tuet.

Schlimms Bürschli, jez höir!
Ha di nüd uf dr Stöir.
Dä tuest jo wie läz.
Bi nüd dy Lehrplätz.

Und gsächt di my Bur,
Wurd d'Milch alli sur.
Ä einzige Blif
Niecht ä Eumer voll dik.

Was fyt mi dy Bur.
Laf' d'Milch wärde sur.
Hungsfüß sind dy Schmüß.
's ist schön i dr Schwyz!

Wirtschaft zuem Chappetusch.²⁹¹

Als Wirtshus heißt „zuem Chappetusch“.
Was tuet me det? Mi trinkt ä Rusch,
Und chauft ä andri Chappe.
Gib hare dy Philisterfäz
Und tusche us! Dä lue, was gäts!
Hörst weidli muggeschnappe.

Merkt gly, die Chappe git dr warm.
Bergißt alle Gotterbarm,
Chalt Wind und Lüt und Zyte.
Es hanged luter Glöggli dra.
Und sött 's im Chopf ä Bābau²⁹² ha,
Si tüend ä uselüte.

Pfifferlied.

Jetz hemmer wider Pfiffertag.²⁹³
Hüt pfiffed mer uf Not und Schlag;
Mer hend no Wyb no Chind.
Mer spiled 's Pfiffli übre Hag,
Mer spiled's hüt durs Stedtli ab
Und more i all Wind.

Mer hend ä wäche Pfifferchüng.²⁹⁴
Sy Chron ist fäderliecht und gring,
Dr Mantel nümme ganz.
Als Zeppter hät r au ä Feis.
Glych blost r uf em Pfiffli eis,
Sä mueß em alls a Tanz.

Gegrüest sei Unsrer Liebe Frau!
Und alli nüvre Maitli au,
Wo hüt eis tanze wend.
Hend more ihri liebi Not,
Wän mir vom Schybli d'Röisli rot
Und d'Härzli mit is nend.

Hüt hemmer wider Pfiffertag.
Hüt läbed mer was d'Stadt vermag,
Und ihri schöne Chind.
Hüt pfiffed mer im Bogelschlag
Und more übre grüne Hag
Frylustig i all Wind.

Dr Pfyfferchüng.

Gschwind, Muetter chönd cho luege,
's ziehnd Musikante i!
Bier Gyger und ä Pfyffer,
Ä Pfyffer frank und fry.

Si ziehnd durs Dörfli dure,
Verby as Bethlis Hus.
Was flügt em due is Schöißli?
Ä roserote Struß.

Bil röiter as sys Strüßli
Luegt aber 's Bethli dri.
Dr Pfyffer schwingt sys Chäppli,
Und spilt und zieht verby.

Und d'Maiteli und d'Buebe,
Wie hend s' äs Gjohl und Gspring!
Äs lärmt durs Gäßli abe:
Heil, heil, dr Pfyfferchüng!

Und 's Bethli ninnt ä Gelte
Lauft weideli vors Hus.
Dr Pfyffer und sy Gyger
Sind lang scho uf und drus.

Und 's Bethli goht a Brunne,
Und stellt sys Geltli ab.

Sä bhüeti Gott, du schöne,
Du liebe Pfyfferchnab!

Lost uf em Brunnetröigli,
Wie 's Wässerli dri rünnt.
Und überlauft em 's Geltli,
Dr Brunne goht glych gschwind.

Und überlauft em 's Baggli
Vo luter Ach und Weh,
Das Brünneli im Augli
Das bstellt em niemer meh.

Z'Chrieg.

(Ibergerisch.)

Lustig wil me ledig ist!
Wien ä Gugger ledig
Haarus, har my Hälibard!
's gaht uf d' Stadt Bynedig.

Übre Gotterdt wemmer zieh,
Bis is Wältschland appe.
Dermal gilt's am König Franz,
Haued em uf d'Chappe.

Simmer übre gstübed Stäg²⁹⁵
Einist mit dä Fähne,
Bhüet di Gott, liebs Muetterli,
A dr Stägelähne!

Häb di warm im Guggehur,²⁹⁶
Lustigs Annebethli!
Sötti läbig umecho,
Git's äs Fazänettli.²⁹⁷

Haarus, Haarus, König Franz!
Mir sind suberledig.
Der Gang, meini, mueßt a Tanz
Sant der Stadt Bynedig.

's hed det inne vil Bargälds
Und schwarzraigig Gspuse.
Haarus, grächdi König Franz!
Haarus, Bälleduse!

Wä mer nümme chömid hei,
Brucht is niemer z'hole.
Laiff im Wäلتschland bleikid d'Bei;
D'Seele tuet's nid tole.²⁹⁸

Wandlid übre gstübed Stäg
Zrugg is Schwyzerländli.
Gah't's as Schätzlis Hus verby,
Rusche lammer ds Fähdli.

Chömmmer bis wo d'Muetter walbt
A dr Stägelähne,
Hälf Gott, as fäs Lüftli gah't
Über üsi Fähne!

Stromerliedli.

I alli Wält gönd Stroße us,
Als Wägli füehrt us jedrem Hus,
Wie sött me do nüd fahre!
My guete Meister, chyb wie d' witt,
Es hät nu gnueg vertschloffte Lüt
Und müedi Roß am Chare.

Und mänge Ryche läbt i Tag,
Wo chuun durs Schybli luege mag,
Wän är im Bahn cha fahre.
Gottlob, ich werde nie sä rych,
Als d'Sunne mir und d'Wält wär glych,
Wie söle lääre Nare.

Nei, nu nie chalt viellieber arm
Und eistig frisch ums Hätz und warm,
Selang i nu cha fahre.
Und 's sichtig Aug und dri 's Juhee
A jedrem Blüemli woni gseh,
Das söll mer Gott biwahre.

Dr Gägezauber.

Was gäbti au um d'Fryheit nüd
A Gfell, a Ruehm, a Gält!
Nüd schöiners, as ä ganze Tag
Eis z'fahre dur all Wäld.

Ä ganze Tag lang syne sy,
Wo allem Brägel²⁹⁹ los.
Wo jedrem Bögeli sy's Lied;
Dr Gschmak vo jeder Ros.

Und d'Auge, wo s' nu wend, lo goh;
Und all Gidanke au.
Und spinne gfarbeds Narewärch,
Wie d'Sunne früeh im Lau.

Ä Stund doligge am ne Rai;
Äs Stündli sy äs Gof,
Wo tökled i dä Blüemlene,
Bis 's überninnt dr Schloff.

Was hät mer dän au 's Lärchli gsait?
Nacht hüel gäb's im Land,
Wo ein im Schloff ums Nästli gönd,
Eim gschänded allerhand.

Und einist hät 's mer gschnügeled,³⁰⁰
Wo 's dunkled, so älei,

Wie änem Chind, im teuffe Wald,
Wo weist dr Wäg nüd hei.

Due lauft mer äs jungs Härli no,
Und sait: Chast rüebig sy,
Es darf dr gwüß nüd Böses gscheh,
Selang ich by dr bi!

Goh sider rüebig Stäg und Wäg,
Mys Härli a dr Hand.
Und wän's Nachthüel um mi schynt,
Ich juze eis is Land.

Dr Landfahrer.

I stirbe nüd gäre,
Chäm's a mi wän's well,
Drum blyb au nu by mer,
Du plogedi Seel!

's ist gar sä schön z'fahre
Im Langig wän's blüecht,
Ä Maie am Hüetli,
Und eine im Gmüet.

Und schön isch im Summer
Im Schatte eis z'rueh,
Wän d'Sunne nüd weißt wo
Alls Schynguld hitue.

Wän d'Wyldräbe räufed
Im Herbst a dr Wand,
Und nu ämol d'Hoffnig
Ufgoht wien ä Brand.

Wän 's Christchindli z'Wiehnecht
Gohet um überei;
Und 's Härz i dr Fröndi
Wil hei, o, nu hei!

Vileh äs trüeb's Güntli,
Wo d'Sunne drus lacht,
Äs Stärndli im Näbel,
Äs allemwl Nacht.

Dr Luteschläger.

Es ist ämol vor alter Zyt
A Chüngetochter³⁰¹ ghy;
Schöin wien ä Sunntigvormittag.
's chönd vil, kei Ritter ane mag.
's müend all am Schloß verby.

Due chunt dän einist vor em z'Macht
A arme Musikant.
Wie dār hāt afo d'Lute schlo,
Dr Dte³⁰² wil ne nümme goh;
Es zittred Härz und Hand.

Und d'Chüngetochter, hert him Tron,
Si weißt nüd was si tuet.
Wß wird si wie im Gwülch dr Mo,
Hāt 's Ringli flingq vom Finger gno,
Und leit em 's i sy Huet.

Landfrönde Singer, liebe Ma,
Du chast mer 's über alls!
Zrugg schlot si ihre sydi Flor,
Ufgoht re ihres guldi Hoor.
Si fällt em ume Hals.

Setz spil du i mym Chämerli,
Selang my Liebi blüecht.
Mys guldi Hoor ist nüd sä fyn,

Sä guldig ist kei Sunneschyn,
Äs wie dñs guldi Lied.

Und wo d'Hoflüt wend gigele,³⁰³
Stoht uf dr Ehüng, 's wird still.
's ärmst Bättlerchind liebt fry im Ryck;
Mys Ehind stoht alle andre glych,
's cha gare ha wer's wil. —

Wie gly ist au äs Föiheli um,
Gly wien ä Maienacht,
Wän d'Liebi eim i d'Arme ninnt!
O Maienacht, o Ehüngechind,
Wie sälig hend s' mi gmacht!

Wän aber ist dr Ehüng uf d'Tagd,
Wie flismed alls am Hof:
Ä Luteschläger, was nützt där?
Jo, wän r nu ä Stallchnächt wär;
Sy Fulked³⁰⁴ ist ä Stroff.

Dr singt dr ganzusländig Tag.
Meint gwüß dr syg ä Lärch,
Und ist jo blöiß ä fule Dachs.
Wär gschyder, spunn dä Mägde Flachs,
Statt Nareliederwärch.

Dr Schryber i dr Chanzely,
Där sait: Es ist ä Plog.

Wie schrybi voll mängs Pärgrimänt,
Was goht nüd Arbed dur my Händ,
Und där — där singt am Trog.

Dr Hoffaplan chybt bsunderbar:
Das ist ä liechti Hut!
Hüt grochsed r um ihres Ehleid,
Und more singt r wien ä Heid,
Sä meisterlosig lut.

Dr Luteschläger, won r 's köirt,
Reis Wöirtli hett r to.
Still ninnt r d'Lute, bindt sy Gurt.
Wie 's nachted goht r heimli furt:
Adie, ihr Auge blo!

Adie, i wil bizyte furt,
Chunt au mys Härz i Not,
Bivor as chunt ä böise Wind,
Und macht dys Gesicht, o Chüngechind,
Nu vor Verbärmisch³⁰⁵ rot.

Und plogst di wäg dem falttschne Ma
Und wäg sym Bättlerstolz, —
Kännst du im chrankne Fink sys Loos?
Är macht si heimli vo dr Stroß
Und stirbt im grüene Holz.

*

Dr alt Pfyffer.

Und wo dr Pfyffer huurt am Rai,
Und stunt is Faregras,
Was hät r gseh? Sy eigi Seel,
Wie dur nes Pfeisterglas.

Si gugged us dr rote Quell
Im teuffste Härzesgrund,
Als wien äs Wasserfraueli
Und sait: Ich wär nu gsund!

Und wo dr Alt goht übre Rai,
Sä fahrt ä Schnee is Land.
Due setzt r' s Schwäbelpfyffli a
Mit zitteriger Hand.

Und blost is Wätter und i Wind
Ä frohe Hochsigtanz;
Und lauft i d' Stübede dervo,
Im Hoor ä Silberchranz.

Ist gloffe bis i teuffe Wald,
Und ist verfrore dri.
Im Härz das Wasserfraueli
Wird au igfrore sy.

Heimed.

Im Bärmland ist my Heimed gsy,
Im stille Alpetal.
Ha müesse furt a bloe See.
D weles Parädyt!
A Heimed isch ä feini meh.

Mi ninnt halt d'Sunne nüd mit eim,
Wo i dr Heimed schynt;
Wo 's Tschüüppli eim vergülde hāt,
Die erste Ehndeträum,
Und 's Muetters Aug bim Nachtgibāt.

Stagelwändler Gadetöirlimusig.

Jung.

's Madleni, 's rot Mägdli,
Ist hert gäge Bur.
Sns liecht Chamertürli
Sng fest wien ä Mur.

Hett's dra sibe Schlößer,
Gönd allisäme uf,
Wän 's Ehnächtlis chly Finger
Als Bigli tüpft druf.

Es ist ä fei Grabe
Sä breit und sä wyt,
Als 's nüd für jung Ehnabe
Ä Stäg drüber git.

Und wän 's ä fei Stäg git,
Sä wogt me dr Sprung,
Selang 's Härz ist gümpisch,
Und d'Bei nu sind jung.

's Wybervoldh.

Lüend d'Maitli nüd ploge,
Lönd 's Wybervoldh goh!
Dr Bruef hät's jo byn em,
Und gschueled wird's scho.

Was hät's dän au nöitig?
Giduld ohni Änd,
Und 's Härz volle Liebi,
Und süberli Händ.

Äs bißeli Sunne;
Äs bißli Verstand;
Ä Ma zuem vergwänne,³⁰⁶
Ä schöins Fäkli Gwand.

Äs Gfims zuem dra bücke,
Und Blueme derby;
Äs Wiegli zuem träte,
Äs Zwängerli³⁰⁷ dri.

Namittag uf dr Nistre.

(Ibergerisch.)

Schöün isch uf dr Nistre³⁰⁸ z'ligge. Zaha.
's macht eim nie kä chrumbe Rügge. Nää.
ds Pfyffli tued eim baser³⁰⁹ brünne.
's z'Abig³¹⁰ chan eim nid vertrünne.
Nusode, jeh chan äs sunne;
Mier hend's da im Schatte gwunne.
's wird ächly äs Schläffli ta.
'd Wält söll drum nid undergah.

Ejä, mier sind glylacht z'fride. Zaha.
's breicht nid jedrem alls danide. Nää.
's tued's a Anke, Milch und Schotte,
An re schöne Bäsigotte.
Nusode, jeh söll äs tschättre,
Urchi Stieresisel wättre.
Ds Gliger wird wohl sicher sy.
D'Sündflued ist ja scho verby.

Lue, dr Bälzel fat a gaihne. Zaha.
Mse cha's kä Gummelzeine.³¹¹ Nää.
Ist nächt ufgy bi Rosoli³¹²
Und 'me wachbre Bueberolli.³¹³
Nusode, mier wend is streke!
Land' is Zyd und tüend nid reke.
's sprängt ja nienehalb äso.
Ds Ehileloch laufft nid dervo.

Dr Bueberolli.

Jä säged, Margrethe, wie si alle lauft noe!
Die, meini, die ließt ä fei Hose vergroe.³¹⁴
Hüt där und nächst³¹⁵ dise, halt alltag ä nüe.
Jä, köired r nüd, mi möcht grad verhye!
Äh, gömmer und reded mer nümme vo dere!
Jez glaubed's, Margrethe, di chunt nu vor d'Herre.
Mi weißt jo wie 's Mannevolch ist, nüd Margrethe?
Äs Gschläf und äs Gschmuz³¹⁶ und äs: he jez! und Nöite.
Und asligi Maitli erst sind hie wie neime.
Es heißt nu ghlacht: Wo ist d'Heban³¹⁷ däheime? —

Jä, Rathri, Gottsname, tüend nüd äso chybe!
So Maitli, wän s' jung sind, müend s' au öppis trybe. —

Nei, Margreth, wie ist mer ä söles äs Geigle!
Ä so äs Huehn, so äs Huehn über all Saigle!³¹⁸
Ist fryli keis Wunder; i säge 's grad offe:
Das Maitli ist eister dä Buebe nogloffte.
Äs Gof scho isch nie mit em Titi³¹⁹ goh töfle.
Goh röfle mit Buebe, goh gwirbe und böfle.
Hät Hochfigha welle hät chuum chönne lauffe.
Und Mütterlis aka³²⁰ und Chindli lo tauffe. —

Jä, Rathri, Gottsname, tüend nüd äso chybe!
So Maitli, wän s' jung sind, müend s' au öppis trybe. —

Jä, Margreth, as Schuelchind sä hät si scho welle
 Mit eim nach Amerika. 's ist zuem verchnelle!³²¹
 Zuem michele³²² isches! Scho ase füzähni,
 Sen ischi goh tanze mit 's Seppemartschbäni;
 Nei, wäni's chöt gagge: Mit 's Franztönels Kari.
 Si hät scho äs Ghüt ka, där Gampiß,³²³ där Jahri!
 Hend lang chönne rede, dr Pfarr und die Alte.
 Das Blizgli hett' d'Liebi halt nie lo verchalte.
 Hät gspienzed³²⁴ und g'augled und zänggled no Note.
 Und wer hät si jeze? Ä Füzüzündbrandrote!
 Und meined r öppe, das Schirli, si nähme?
 He allwäggwüß ninnt s' ä, blöiß gend s' es nie zäme.
 Si heig jo scho wider im Schuellehrer noe.
 Där chunt ere schwärli ugrupft us dä Ehloe. —

Ja, Kathri, Gottsname, müend nüd äso chybe!
 So Maitli, wän s' jung sind, müend s' au öppis trybe. —

Und, Margreth, alt Manne mit ysgroe Schnüze,
 Schneechrydenyß Gräuel³²⁵ tüend byn ere siße.
 Si zeufi die Alte sä guet as die nüe. . .

Jä, Kathri, jä Kathri, Herr Jeseß Mariä!
 Was tüend r do brichte?! Sind müselistille!
 My Alte, mir taged's, dr tusiggottswille!
 Ist nümme wie albets;³²⁶ tuet allemyl schnelle.
 Die hät ä verhärt, Ihr, das Schlüenzli,³²⁷ die Nelle!

Und zäukt se is Hüsli, bigost är gieng ine!
I wett re! Ar ist scho vierzig Johr dure myne.
I goh vor d'Regierig; die weißt gwüß äs Mittel. —

Jä, Rathri, si sind det au chrank i dem Spittel!

Ha's grad dänkt. Sä mueß' 'res dr Pfarrer verwehre.
Die tät üser Manne nu schön Sache lehre,
Dör Rolli! Das toli nüd lenger, sä toli.
Si mueß under d'Hube, där Arzbueberolli!

Muettersorge.

Do chast dā gohge mache,
Hāt's 's Wybervolch erlitt.
Chasch in nes Trükli spere,
Si wüßed si gwüß z'chehre.

Do chasch dā goh verschimpfe
Die Buebe, selang d' witt;
Und saist, si heiged Ehloe,
Si lueged ne halt noe.

Do chast dā goh bifähle:
Wän d' eine witt, nim dār!
Si hend jo lang scho eine,
Und dār wend s' oder keine.

Do chast dā gohge wehre.
Wie d' meinst, 's syg äntli us,
Si heig dār Burscht lo lauffe,
So rebed d'Lüt vom tauffe.

Und isch dr, d'Wält gang under,
Z'legt saist: Sā nim ā halt!
Und d'Wält, jowohl bim Dunder!
Gohd jeh erst rächt nüd under.

Zäntume äs Höiggli.³²⁸

Die einte Lüt tüend 's Mässer wegge,
Und diser chönd dä 's Sülü megge.
Si worgled Späl wie Schröiter.
Und Hüffe Lüt hend nüd as Übel,
Und öppe ä Poläntetribel,
Wo s' bleift wie Bekilöiter.

Die einte chönd uf Sammed läbe,
Und dis müend Sibeträtigs wäbe,
Bis 's Füefli afot schmirze.
Die einte müend dr Chare männe,³²⁹
Und dis vertüend si i dr Bänne³³⁰
Und fahred äs wie d'Hirze.³³¹

He, weder fryli hani gwahred,
As s' det au siä äs Huehn verchared,
Tüend s' nu sä guet fuehrwärdhe.
Und z'jäte git's i jedrem Beetli.
Nu gfindst i allem Rietland Chröttli,
Und nüd blöiß luter Lärche.

Jä losed, Bäsi Geretrut!
 Geh, beited nu äs Schwikli!
 Wän ich vo Äner brichte wett!
 Do köirt me schöini Stückli.

Die Dorethe, äch Jeses Gott,
 Was mueß me do nüd köire!
 Was hät mer d'Heban nüd vezellt!
 Si sait, si chöt mer's bschwöre.

Berznh mer's Gott, si siehr 's ganz Johr;
 Rei Drnig syg däheime.
 Si heig's mit 's Noehbers rotem Ehnächt
 Und nu mit andre neime.

Si liggi uf dr fule Hut;
 Dr Ma chö übel lyde.
 Si lauff allsäme Lade ab.
 Natürli, alls uf d'Ehryde.

Und dä lueg eine d'Göisli a.
 Äch Jeses und Mariä! —
 Gönd ohni Schueh und ohni Strümpf
 Lueg's rägne oder schnye.

Und Ihr, äs Mul hät die! Gnad Gott!
 Wer's hächled tuet si hoore.

Jo, hett si nu äs Blag³³³ im Mul!
Hüt ehnder nu as more.

Jä föirme nüd, ä so ä Flungg!
I dere wird's nu grote! —
Still, losed Väsi Sepperos!
Es lüted in re Tote!

's mueß allwäg neimer gstorbe sy.
Det lauft dr Sigrift abe:
Wer ist au gstorbe? — D'Dorethe!
Wil gohge 's Grab goh grabe.

Nei, bhüetiß Väsi, hend r's föirt?!
Dr Dorethe hät's g'lüted!
Ach jeregott und sant Josef,
Wie gleitig wird do g'rüted!

Sä tröist si Gott, die Dorethe!
Do isch jez hurtig gange.
's heißt einewäg, dr Ma und d'Chind,
Si tüeged an re hange.

Au syg si albets husli gsy
Und fry gäg allne Lüte.
Syg mit em Haneß guet uscho,
Die hett' me nie föirt strytte.

Und suber cho, das sind dä d'Chind;
Wer's rede wil, mueß's säge.
Jä, und dä brichted d'Lüt au mängs,
Wän'd luegt, ist nüd dra gläge.

Mi cha's aluege wie me's wil,
Dem Ma isch do ruch gange.
As Tschüppeli ugstrählti Chind, —
Uf där tuet Keini plange.

Ber wett ä so ä Wittlig näh?
Bier Gose, wenig ume.
Au goht r vil is Wirtshus, Ihr,
Und tuet si lang dri fume.

Äh, gömmer au äwäg vo dem!
Hät 's Aug scho lang uf Eini,
Und wär r pächholrappeschwarz
He, wer verwütscht ä feini?

Där wird nüd alt im ledige Stand;
Do züngled die und dißi.
's rot Bethli, 's Seppi, 's Röisi, d'Greth,
's Franzischgi, 's Hani, 's Lysi.

Joau, uhu, das simmer rar!
Grad 's Seppi, wele böisi!
Do hett' dr Ma ä schöini Bet!
Jä, und was ist dä 's Röisi?

He, und erst 's Zischgi? Jä, und d'Greth?
Wän eini det wett rede!
Und was i über 's Hani weiß,
Das giengt dur sibe Böde.

Ihr, tröpfled's nüd? Eh fryli tuet's.
Es wird is rägne welle.
Sä chömed, Bäsi Geretrut,
Is Hus, i wil's verzelle.

Jeh sind s' is Hus. I wär ne sust
Stuebälle goh zueträge.
Nu hani dänkt, die murded mürbisch
Bivor s' alls möchtet gsäge.

Martyni.

Mys Bhalts³³⁴ isch more Fyrtig.
Es wird sant Marti sy.
O helge Landesvater,
Was goht au für nes Gschnatter
Durs Chilchli us und i.
Zys uf Zys und Zyseszys!
Fienred³³⁵ d'Gngli ume;
Und dr Bas tuet brummle:
Martyni, Martyni!

Mer hend 's ganz Johr us frottred,³³⁶
Und übelglitte au.
Hend gschwigt und dämpft im Summer.
's ist Hagel cho und Chummer,
Als Göisli vo dr Frau.
Zys uf Zys und Zyseszys!
Fienred d'Gngli ume;
Und dr Bas tuet brummle:
Martyni, Martyni!

Am Martistag no Chiles,
Do lached d'Herre eis.
He, d'Zysli sind jo zytig.
Si orned is ä Quittig,
Und ähed süspäckeiß.
Zys uf Zys und Zyseszys!

Fienred d'Gygli ume.
Und dr Bass tuet brummle:
Martyhi, Martyhi!

Und ist dr Fyrtig ume,
Wird's üs au wider has.
Äs Suli mueß si hoore.
Mer haueð em uf d'Ohre,
Und lüted mit em Glas.
Späk und Würst, äs Dächis au.
's Länzli drüber abe.
Schaz, hüt nehmer's bhabe!³³⁷
's ist zysed, 's ist zysed!

Gofeynt.

's Sunnezyt.

Gugger i dä Stuede!
Gugger teuff im Wald!
Tüend im Lanzig brichte,
As r 's Zyt söll richte.

As r 's Zyt am Himmel
Einist ufzieh tuet,
As die guldi Sunne
Mir gsehnd goh downne.

As mir Buebe wider
Chönd i Wald und Fäld;
Goh dur d'Stuede schlüffe,
No dä Maiepfyffe.

Chönd goh Beeri sueche
Und Infaltre fo;
Eis chönd d'Wält usgumpe
Und dr Tag verlumpe.

As mer widleich³³⁸ groted,
Fröili, starch und gsund,
Und statt Stubesiger,
Wärded urchi Schwyzer.

Gugger i dä Stuede,
Nicht is 's Sunnezyt!
As die guldi Sunne
Mir gsehnd goh downne.

Langigvårsli.

's goht nümme lang, ihr Lüte,
Sä blüecht's uf alle Syte,
Und 's Schwäbelpfyffli köirt me goh,
Und au ä Juzer neimewo.
Dr Guggen bloßt sns Lüderli.
Es sunnt si jedres Schnyderli.
Und beited nu äs Byli,
Sä lached vor em Schybli Rose,
Derhinder roti Müli.

's cha nümme ebig dure,
Sä köirt me d'Byli sure,
Und d'Buebe fünd a Balle schlo,
Und d'Maiteli lönd d'Neuff³⁸⁹ loh goh,
Und 's märzetupfed³⁴⁰ Betheli,
Äs wien äs Gaderöiteli,³⁴¹
So flüttreds um all Stäge.
Und was alls flüttred dur sns Chöpfli,
Das cha me gar nüd säge.

Dr guldig Eumer.

Här, Här, alti Här,
Mit em lange Mässer!
Hindrem Dse, i dä Gaße
Tuet si i dä Ehinde paße.

Här, Här, alti Här!
Ehinde, folged weidli!
Duße huurt si uf dr Stäge,
Sait ä böise Wättersäge.

Här, Här, alti Här!
Üserherrged gseht di.
Trybt sy Schöiffli us, die groe,
Trait dr guldig Eumer noe.

Här, Här, alti Här!
Machst is Rägewulche.
Ehunt dr guldig Eumer gsfloge,
Hät dr Räge ufgezoge.

's Fagnästli.

Dä bist äs Fagnästli;
Ä ebigi Urueh.
Das goht im Hus ume!
Kei Türe ist zue.
Fagnästli, Fagnästli!

Äs frischgschloffes Huchndli
I Stunde und Dörn,
Äs Näst voll jung Chüngel⁸⁴²
Hend nüd so äs Gstörn.⁸⁴³
Fagnästli, Fagnästli!

Det stübt's übers Raindli
Dä Geißlene no!
Gottlob hät's kei Fäke,
Sust flügti's dervo.
Fagnästli, Fagnästli!

Es heißt, au im Bettli
Chö's nie rüebig sy.
's chunt glych nu äs Bürschkli
Und wiegeled's i.
's Fagnästli, 's Fagnästli!

's amietig Maiteli.

Was isch au für nes Maiteli
Sng's rüebig und wän's redt!
's lauft wien äs Rehli über d'Gaß.
Wie 's Fröschli im ne Wasserglas,
Sä suber isch und nett.

Und lächle cha's wie d'Sunne frueh
I d'Chamer dur ne Spalt.
Und wän's eim gar sys Händli git,
Ist 's Wätter guet und lieb all Lüt;
Kei Ahnivater alt.

Keis Gärtli ist amietiger,
Wo volle Rose zeukt,
No d'Sunne, läärt si übers Hus
Alls Obedrot zuem Eumer us,
Als wän em 's Baggli räuft.

Dr schwarz Ma.

Los, los, wie tuet's, ulhdigs³⁴⁴ Chind!
Wie hüünt's ums Hus, wie pfyfft dr Wind!
Wie chuuted r durs Chämi! —
Ah, Muetter jo, und 's ist mer gsy,
's gang neimewer am Hus verby,
Und chäm a d'Chust und nähm mi.

Jo, woher isch, 's goht ä Ma durs Land;
Ar trait am Huet äs schwarzes Band,
Där nimnt die böise Chinde. —
Los, Muetter, Muetter, köirst ä nüd?!
Es rohdt si vor em Hus im Gstüüd,
Los, los! und uf dr Winde.

Chum du nu ine, schwarze Ma!
Chast üfers Zwängimaitli ha,
Sä wird's hie einist stille. —
Nei, nei au, Muetter! Rigled zue!
Chlopft's nüd a d'Tür? Wil's niemeh tue!
Ar chunt, ums Himelswille!

Und wie dr Bliß goht d'Türe uf.
Ar chunt! Wie fahrt au 's Göisli uf,
Wie vor dä Chage Tube.
Und d'Muetter schneewyß übers dar.
Druft 's Chind as Härz; es ist 're gar
's lauff neimewer i d'Stube.

Jmbbeeriliedli.

Chinde chömed, Chinde chömed!
's rägned duße nümme.
D'Bögel flüged wider ume.
Wend i Wald goh wimme.

Weiß det Wybärg mehdä eine,
's hät fei Wybur aslig.
Schöini Trübli, roti Trübli
Hanged dri allsgraslig.

Leuff im Schrot, um Stöf und Stuude
Hanged s' a dä Winde.
Süepi Müli, volli Chrättli
Cha me detä gfinde.

Ani Trübli, losed Chinde,
Lüend das Gheimnis bhüete!
Syged Träne, wo dr Judasß
Dur all Wäld tüeg blüete.

's Jeseschindli lauff em noe
Mit em blute Füefli.
's Fingerli tüeg Trübli zelle,
Syged drum sä süepi.

Die himlisch Chilbi.

Los, Muetter, los, was hani traunt!
's syg Nacht und Heiterglanz.
I föir ä Musig neimehar,
Die spili uf zuem Tanz.

Und wieni lose still i d'Nacht,
Sä ist äs Wüschli cho.
Sind Ängeli druffobe gsy,
Die hemmi mit ne gno.

Und 's Wüschli hät is obsi trait,
Und bis vor d'Himmelstür.
He, hät äs Ängeli due gsait,
Dr Rigel ist scho vür!

Due gügged mer durs Schlüsselloch.
Was hemmer dän au gwahrt?
Im Himmel hend s' grad Chilbi ka;
Si tanzed wie vernarrt.

Die Heilige und Marterer,
Si tanzed eis druslos.
Und d'Muettergottes luegt ne zue,
's Christchindli uf dr Schoß.

's Christchindli uf dr bloe Schoß
Ist hirmuetslustig gsy.
's hät zuegluegt wie dä Heilige
Hend gwaggled d'Helgeschy.

Inuferli.
(Schlafliedchen.)

's Marieli goht goh schlöffele.³⁴⁵
's ist jo gheinist Nacht.
Und d'Muettergottes uf em Bärq,
Hät 's Himmelbett agmacht.

Si schüttled ihri Chüffeli;
Gsehnd schier wie Bulche us,
Und d'Fäderli schneetubewyß,
Gönd über üfers Hus.

Jetz zieht si still dr Umhang zue.
's hät guldni Pünktli dri.
Die zwitsred über Wält und Weid
Und gend ä schöne Schy.

's Marieli fot a schnüfele.
D'Nachtschatte, nei, wie nett!
Gönd um im schwarze Hämpeli,
Und tanzed vor em Bett.

Vom Schnäggli.

I.

Schnäggli, säg mer au wie goht's?
Bist nu eister ase spots,
As chumst allne himmeno?
La doch einist 's Hüsli stoh,
Oder flyß di dä ächly!
Wer nüd darf, bringt's niene hi.
's Schnäggli sait: Was wili wyt.
Wer weißt, öb's es gfreuter git. —
Guet ist hie dr Bynätsch hür;
Por und Zällrich sind nüd tür;
Murb und süeß dr nü Salot.
Jä, und au dr Chabis stoht
Hie sä schön wie neimewo.
He, für was i d'Fröndi goh?

II.

's Schnäggli wandred us em Hus.
's dänkt: hüt rufi einist us!
Wil ächly uf d'Wanderschaft;
's Siße ninnt eim Gleich³⁴⁶ und Chraft.
Wil jeh au ämol uf d'Reis,
As i neimis z'brichte weiß.
Lue, det schlycht's im Gartesand!
Herrschaft, dänkt's, ist das äs Land!
Wo me goht und stoht, übrei,
Nüd as Sand und Grien³⁴⁷ und Stei.

Das wird gläuppli d'Wüesti sy.
 Schnäggli beit und grueb ächly!
 Antli dänkt's: Wend wider furt.
 Gylacht chunt's is Rüeblchrut.
 Lercht³⁴⁸ und grochst anandreno:
 Bi do schynt's i Urwald cho;
 Bis eis do durdure mag!
 Schnäggli grueb und beit ä Tag!
 Antli wandred's wider zue.
 Pözverbrännt, dänkt's, wele Flueh!
 Zugstei stönd ums Rüeblibeet.
 Wäni jeh nu Bäragschueh hett!
 Einewäg, mi wegt 's, hät's gsait,
 Hät sy's Hüsli übre trait.
 Schier ä halbe Tag heig's fa.
 Jeh isch müed, mi gseht em's a.
 's zieht si sattli³⁴⁹ zrugg is Hus.
 So, jeh schlofft me einist us!
 Moredeß sait's i dr Früeh:
 Wend äs Hüsli wyterzieh!
 's chunt äs Güntli no me Chehr.³⁵⁰
 Ha's doch dänkt, jeh chäm gly 's Meer!
 's schwimmt derthar ä Hobelspohn.
 Lueg, äs Schiff äs wien ä Tron,
 Gälb wie Guld! Do stygt me i!
 's fahrt scho über 's Güntli dri.
 Won äs sägled uf em Meer,
 Dänkt's: Das ist mer dän ä Lehr,

Bi doch grüsli seechrank hüt.
 's goht au gar unäntli wnt,
 Und vom Land nu gar kei Gspur. —
 Stoßt dr Spohn a d'Gartemur.
 O, macht 's Schnäggli, jech isch gfählt!
 Zesefß, Zesefß, 's Änd dr Wält!
 's Schiffli stoht und gamppled³⁵¹ us.
 Do sitzt 's Schnäggli sant em Hus.
 's Heiweh plogt's und Rü und Leid.
 Ha 's doch dänkt, hät's trurig gsait,
 Worum gohni ase gschwind!
 's beited jech uf Gägewind.

III.

's winded d'Bletter har und hi.
 's bosed, 's wintred währli i.
 's Schnäggli ist is Lörli cho;
 's sait: 's wird um Martyni goh.
 D'Herrlichkeit hät gly äs Änd.
 's puzt fryflingg d'Vorpfeisterwänd,
 Setzt das heiter Schybli i. —
 Guet, as ich am Scherme bi!
 Schloffed gkund! 's wil Winter gä.
 Bhüet is Gott vor Mäntsch und Ehräh!
 's pöperled! Wer goht nu um?
 Lue d'Frau Spinnmugg!³⁵² Gottwillkum!
 Umhäng hetti, bruched Ihr? —
 Bhüetiß nei, si simmer z'tür.

Här müend's d'Schalish nu tue. —
 Wer chunt wider? Git's fei Rueh?
 Du, Heustöffel! Wie gsehst dri?! —
 Hinke sid i gstürchled³⁶³ bi.
 's Tanze gibi uf, 's ist klar;
 Handle mit Schmökwasserwar.
 Gib is billi, wend r ha? —
 Träg's du i dä Rose a! —
 Gohd r doch, där grasgrünen Gsell.
 Wer chunt? 's goht wie i dr Hell.
 D'Fyfaltre im Tafedchleid.
 Lue, wie fäked si dur d'Weid!
 Ehlopft si nüd? Wo chunt si här? —
 Hend er nüd ä Bhufig läär?
 's Guggedur bis igänts Mai? —
 Nää, Fräuli Flütterbei!
 Lue, si zieht dur d'Stuude us.
 Zesefß au! Wer fyt as Hus?
 Ist ä söles ä Verstand?
 Humel du, du Ärvagant! —
 Jo, die Stromer, chly und groß,
 Hend böis Jnte uf dr Stroß.
 Nächt isch, wer blöiß d'Chappe sunnt,
 Als r zue feim Hüsli chunt.
 's eigi Hostedli wie schön!
 Gang nu furt! — Es wie dr Föihn
 Fahrt r det der Mai duruf. —
 's tusigs au, höirt's niemeh uf!

Pöperled's nüd lüslig a? —
 D'Mosgüt us Amerika!
 Nend Sy mich i Pangfion?
 Lehrti Sy dr gueti Ton. —
 Danki schön und läbed wohl!
 Ha dervo scho d'Dhre voll. —
 Hät si nüd im Wyer zue? —
 's schnyt! Jez hani äntli Rueh.
 Legg mi drum ächly ufs Dhr,
 Schlosse einist bis ufs Johr,
 Gottlob hemmer 's Sunnezyt!
 Wän im Mai si Beker chyt,
 D'Bärgwänd ab und übers Vs,
 Reisi einist uf Parns.

's Karlyneli.

's Karlyneli, sä lueg men au,
Was fällt dem Gößli i?
's goht gredisuf durs Gäßli ab.
's wird nüd us Hoffert sy.

Jetz fryli, gschaue darf me's scho.
's ist gwäsche und 's ist gstrählt.
Schier wien äs Blöichügeli³⁵⁴
Luegt 's Augli zmitzt i d'Wält.

Äs hät äs hurtigs Schnäbeli.
's git's sälte as 's es bschlüßt.
Wie 's Häsli lost's im Farechrut.
Lue nu, wie's d'Sihrli strüßt!

's ißt allewyl Hungankebrüt.
Drum wili gare gseh,
Wän's scho äs süeßes Müli git,
Das wundred mi nümeh.

Ä heitre Morged.

Hüt hät's ä Ryffe über d'Weid.
Chöt meine, 's wär äs Schneeli.
Und 's Gstüüd voll Gäch³⁵⁵ und d'Bäum voll
[Picht.³⁵⁶

Lue det, wer chunt mit rotem Gsicht?
's chly Wylfeli, 's Nochbure Chind.
Lue, lue, wie's 's Rökli ufeninnt!
Äs beindled wien äs Nehli.

Wie isch hüt heiter i dr Wält!
Mi gwahrt äs jeders Püschli;
Äs jeders Nöideli am Baum.
Und Wylfeli, nei, 's ist kei Traum,
So heiter isch, i mein, i gsäch
Durs Aug dy Seel, wie dur blo Bäch
Äs gleitigs silbris Fischli.

's blut Marieli.

's Marieli wil goh bade
Is Güntli vor em Stall.
Wer tanzed jeh im Wasser?
Is und ä Sunnestrahl.

Is hät sjs ghüsled Rökli
I d'Ankeblueme gleit.
Blöiß 's heiter Augebrönli
Und 's Tschüüppli hät's nu trait.

Due chunt d'Stöfmuetter z'jaste:
Ach Teseß, bist du blind?
Dä bist jo blutseelnafig!
Ach Gott au, wele Sünd!

Und undereis im Wasser
Gseht 's Ehind sjs Helgli stoh.
Is zittred wien äs Läubli,
Und möcht schiergar vergoh.

Is schämt si vor em Finkli
Im Stüüdli näbeddra.
Und gschaue's nüd all Blueme
Mit große Auge a.

Hät jo jeddweders Blüemli
Is gspreggleds Plätzlicheid,

Und jeders nütig Gresli
Grasgrüeni Hösli trait.

Und sider ist 's Marieli
Sä schüch äs wien äs Reh.
Hät sust sy Seel durs Augli
Wie dur nes Schybli gseh.

Verkunt em jehed neimer,
Lot's über 's Augli blo
Äs wien äs gfranst's Umhängli,
Sy Augehörli goh.

Chilbizyt.

O Chilbizyt, du schöini Zyt!
Si ist für mich verby.
Glych sinni dra, sä chunt's mer vür,
Es gugg dur Pfeisterli und Tür
Dr Morgedsunneschy.

Was ist das für ne Ländel gsy,
Blöiß ist äs Ghüs acho!
Äs Ghüs,³⁵⁷ äs Ghüs! Was gist was häst,
Goh't's gäg em bis is Rappenäst,
Und lauff em barfueß no.

Äs Ghüs, äs Ghüs! Durs Dorf uf lärmt's.
Was git's, was ist au los?!
Dr Bek, dr Schmid, dr Gnoßebur,
Vom Bätlifäße³⁵⁸ d'Ständligur³⁵⁹
Lauft alls wie lätz uf d'Stroß.

Und erst äs Züg, wo uf em Brüel
Die pläzte Bude stönd.
Und chuum, as 's Salviglöggli³⁶⁰ chyt,
Töint d'Nyttschuelorgele is Glüt.
's goht los. Chönd Buebe, chönd!

Mir us dr Chile wie dr Bliz.
Röirst, d'Nyttschuel fot scho a!
Vergäße hemmer Schuel und Wält.

's Gäldchägli ist jo volle Gält.
Was ist feil? Mir chönd's ha.

Ah, d'Mytschuelmusig goht mer no,
Wie d'Freud am Tanz, bis hüt.
Als Schägli, nigelnagelnüs,
Wän's saiti: Alte, chum, bi dys!
So töinti's währli nüd.

Als geistigs Rößli, juppediheer!
Als geistigs Bürschtli druf.
Im Güttschli, 's Bethli, ist mer no.
Als hät sys Augli wie lo goh!
Und d'Orgele macht uf.

Und was hät's a sym Händli trait?
Do mir ä Umhangring.
D wän au läbig wär mys Röß!
D hetti au äs steinigs Schloß,
Und wär ä rächte Ehüng!

*

Buebe.

Juhuui, Muetter, ich bi froh!
Worum, was häst, was tuest äso?
Jä, und was bringst au i dem Trüfli? —
Äs Blywns und drü Turtestüfli.
He und was traist im rote Luechli?
Äs Glöggli und äs Helgebüechli.

Juhu, juhuu, han ich a Freud! —
Wo chunst dä har? Hät d'Muetter gsait.
Wie häst das Löffelzüg erworbe?
He, 's Noehbers Grytteli ist gstorbe.
's ist i dr Schuel bi mir zue gsäße.
's heig z'vil uryffni Beerli gäße.

Was, 's Grytteli tod, und du tuest so?!

Wie wän 's Christchindeli wär cho. —
Jo, d'Lüt, die gftungged³⁶¹ Stube volle,
Hend gsait, 's Christchindli sug's cho hole.
Und los! I mueß dr öppis säge:
I darf im Grytteli 's Chrüzli träge!

Buebezyt.

O schöini Zyt, o Buebezyt!
Wie hemmer eistig gfästet!
Wie hemmer Dörffi³⁶² fa und Gleich.
Reis Lannedolder ist is z'höich,
Mer hend driobe gnästet.

Mer sind vors Hus, wän's grägned hät.
Wie gare, äh, wie gare!
Hend Bächli gmacht und Schiffli druf;
Sind Rößli gsh, dur d'Gaße uf,
Mit trüffednaße Hääre.

Und einist, in 're helge Nacht,
Was hät 's Christchindli gschläufed?
Dr Läderstrumpf, die herrli Gschicht.
Bi ghanged dra mit Härz und Gsicht,
Bis beedi Baggli räufed.

Was hät mer's dä so ato fa?
Im Wald 's Alleinighuse;
Die ständig Gfohr äs wien äs Gspängst,³⁶³
Und d'Fryheit wien ä wilde Hängst
Die wyt Präry uszfuse.

O Buebezyt, o gfreuti Zyt!
Und hät's au mängist gwittred,
I bi dr Ehüng im Walddorf gsh;
A Vogel d'Seel, ist dur d'Präry
Und dur all Himel gflüttred.

's gwündrig Marieli.

's Spinnredli lauft, 's Spinnredli goht.
's Marieli fikt im Obedrot,
Und nekt die rystig War.
Rei, d'Muetter sait mer's ebig nie,
Und gäre wüfti's halt und wie!
Wo chönd au d'Chindli har?

Dr Vater schnerrzt:³⁶⁴ Äh, schwygmer au!
D'Großmuetter weißt's au nümme gnau;
Si heig's wohl einiſt gwüft.
Hend gester heimli gredt dervo.
Heäbe hani nüd verno,
Und ha so d'Dhre gstrüft.

Und d'Bäsigotte weißt 's au nüd.
Sevil si föirt heig, säged d'Lüt
Si ligged hindrem Stei.
Jez gibi einewäg fei Rueb.
Goh more z'Wald mit 's Nochbers Bueb
Und sueche f' überei.

Dr Meiredli.

's ist am ne schöne Morged gsy,
Um d'Maieznt im Lanzig.
Due bini zue dä Fädre us;
Ha gjuzt, 's hät Echo gä im Hus,
Und d'Stüehl hend to wie tanzig.

Und d'Muetter chunt und leit mi a;
Si hät mi gstrählt und gwäsche.
I hät ere 's Gibätli no.
Hät Häbeli³⁶⁵ mir überto
Und Eili uf dr Äsche.

Nohar, sä macht I' mer 's Ehrüz und sait, —
Und zeigt is Nochbers Bueche:
So, Meiredli, du wärist gräch.
Jez gumpp, mys Buebeli, gib Bäch!
Und gang dys Glük goh sueche.

Dry Gümpp — i bi scho undrem Dach!
Dry Gümpp, — i han äs Ehrättli!
Dry Gümpp, — wie 's Wätter us em Hus.
's goht wie dr Bliß dur d'Bueche us
Bis übers Nochbers Mättli.

Bis übers Nochbers Turpemoos.³⁶⁶
Äs rünnt äs wien ä Zeine.
Wie hani gsuecht im Bäsegras!

Bi ghlacht trüffedtropfednaß,
Als 's wätschged⁸⁶⁷ a dä Beine.

Z'Mittag bi üs alls ume Tisch.
Wo ist au üfers Buebli?
Wo laled r'ächt umenand?
Was gschänt r wider allerhand?
Nüelt gwüß is Noehbers Rüepli.

D'Tür goht; dr Meiredli stoht do,
Übrei fletschnaß, verschunde.
Hät i dr Hand 's läär Ehrättli trait,
Tot aso briegge, gschaut's und sait:
I ha jo keis Glük funde!

*

's Sunnefläkli.

Als Hus uf em Raindli.
Als Göisli im Zeindli.
's Iyt under dä Bueche.
En Händli tüend sueche,
Als Fläkli wend s' näh.
Si chönd's halt nüd fä.
Das glizerig Fläkli
Hät guldigi Fäkli.
Als zwitsfred im Höirli.
Als schynt em durs Döhrli,
Und goht übers Müli.
Jez zwitsfred's äs Wyli
Im Augli chnistblo,
Und jasted dervo.

Im Blüehed.

Wie schön isch au dä Bäche no,
Wän 's übrei afot grüne!
Wän d'Sunne im frischblöite Chleid
I jedrem Chind: Gottgrüezi! sait,
Wie 's taged ob dä Flühne.

Im Blüehed erst, wie wird's eim do!
Zeddweders Chriesibäumli
Stoht chrydewyß im Heimedland,
Wie 's Chind im gstryffte Sunntiggwand,
Wo eistig zittred heimli.

Im Wyßesunntig dänki no.
's Hätz fot mer aso blüete
Vor Heiweh no dr Chindezyt.
Gidanke dra, die gohni wyt
Wie Schöiffli gohge hüete.

's Rößli.

I weiß äs Hürößli,
Ä keine hät's üf.
Do nützt ä kei Geißle,
Kei Zucker, kei Pfiff.

Äs jeddweders Stündli
Lauft's hin und lauft's har.
Mueß alls i sy Bänne
Dr Gschyd und dr Nar!

I wil nüd i d'Bänne,
Hät 's Chüngeschind gsait.
Hät d'Augli rot briegged.
's hät's glych dervotrait.

Chum, Muetter, chum hilff mer!
Es schleift mi dervo! —
Chind, bin jo au by dr,
Chind, mueß jo au cho!

Liebs Hürößli, halt au!
Äs Stündli gib Rueh,
Ä Schwik, äs Sekündli! —
Das Rößli lauft zue.

Hilff Muetter, lue 's Tobel!
Wie sprängt's au durab! —
Chind, 's Rößli ist 's Läbe,
Chind, 's Tobel ist 's Grab.

's rot Liedli.

D'Bälzebeeri³⁶⁸ sind verby;
Ryff spinnt's, fyn wie Syde.
D'Ehorberchinde, juppedihee!
Gumpped eis dur d'Wide.

D'Buebe haued Widli ab,
Mached roti Zeindli.
D'Maiteli gönd dure Bach
Mit bluetrotem Beindli.

Roti Fögelröfli hend f'
Und zündroti Bäggli;
Sueched alle Gräbe no
Roti Heidelschnäggli.

D'Obedsunne, rot wie Föür,
Bached Biehnechtschröimli.
d'Wättertann, höich uf em Rai,
Hangt voll roti Träumli.

Hochfigha.

Emol am Samstag Numittag
Schlüfft 's Meiredli gschwind dure Hag
Achly is Noehbers Garte.
Det tuet em 's Anni warte.
Als sait: „Mer tökled Ma und Frau,
Und 's Jöre Betheli chunt au,
Au 's Rössli us dr Linde
Und nu vil andri Chinde“. —
Als wett jech gäre Hochfig ha,
Eust chäm 's halt ebig zue keim Ma.
Lue det, si chönd scho z'gumppe!
Borus ä chlyne Stumpe,
's chly Trutli. Gsehst, do isches scho!
Drü andri Maiteli chönd no.
He, weder wo sind d'Buebe?
Det, i dä Cholerruebe!
Si huured lang scho i dem Gschmöis.
Grad schießed s' uf und lached eis.
Dis stönd mit rote Chöpfe:
„Ihr tüend ein au verchlepfe!“³⁶⁹
Jech hät si 's Anni vüre glo:
„Chönd, Chinde, chönd, jech wemmer goh,
Zuem Chappeli im Weidli!
Schöis Züg für Hochfigchleidli, —
Vil bluemets,³⁷⁰ meinti, müend r näh, —
Wird's uf em Wäg wohl öppe gä.

Ehönd jeh, ihr Hochsiglütli!" —
 „Nei, ich tue nüd!" sait 's Gryttli.
 „Eh lue du die! Worum jeh nüd?" —
 's rot Gryttli luegt durs Haselgstüüd,
 Und sait zuem Anni lüslig:
 „I han jo doch fei Gspüslig." —
 „Jäso," macht 's Anni, „das ist wohr." —
 Wer briegged det am Gartetor?
 Dr Lünzeli. — „Los, Grytte,
 Där nähmt di gare, witt ä?" —
 Das Gryttli gügglöd ä schwelbs a.
 Är hät äs Högerli. „Mira." —
 Druf 's Anni: „Seh, det änné,
 Chast au, sä tue nüd zänne!
 Verchlagst is nüd, chast dasmol cho,
 Sust lömmer dr dä d'Dhre stoh." —
 Dr Lünzeli chunt z'schlyche.
 Jeh tüend s' dur d'Stunde stryche.
 Zuem Chappeli goht's ufe Wäg.
 's goht über Stock und Stei und Stäg.
 Dur d'Groze und dur d'Bueche,
 Tüend alli Blüemli sueche.
 Si sueched Blueme wyß und rot,
 Si zehred ob was umestocht.
 Ghlachtig sind s' im Weidli.
 Det stocht im wyße Chleidli
 Als Chappeli im Farechrut.
 Gottswille, bätöd det nüd lut!

Wer's tuet cha Schlims areise,
 Dem wachst im Gnif ä Äise.³⁷¹
 Die Göisli sind nu nüd all do.
 Si beindled halt dä Blueme no
 Dr Lünzeli und 's Gryttli,
 Si gugged is wyß Hüttli.
 Es hät ä alte Helge dri.
 Si roted wer ächt das chöt sy.
 Am Sabel a ä Ritter.
 Si wund'red durs 's äng Gitter.
 Jetz lärmt dr Lünzeli: „Hoho!“ —
 Hoho! töint 's lys im Ehilchli no.
 Und 's Gryttli was 's bringt use!
 Lärmt: „Helgema, chum use!“
 Z'leht mached s' zäme weles Gschrei!
 Im Helge goht's dur Marg und Bei —
 Si rüefed: „Gib äs Gürli!“³⁷²
 Dr Heilig tuet keis Mürli.
 Jetz köired s' diser Ehinde cho.
 Dr Heilig ist vergäße scho.
 Do sind s', die andre Göisli.
 Z'leht 's Bethli wien äs Schöiffli.
 Sy Augli gönd schüch har und hi.
 's hät, meini, nu äs Tröpfli dri.
 Dr Rari, där hett fölle! —
 Hät 's Ehränzli ihm näh welle.
 Det stübt där Wildeli derthar.
 Ar micheled bim Eifer gar

Als wien ä Hängst, das Närkli.
 Schier binenand ist 's Gschärli.
 Si rüsted ihri Gwänder uf.
 Dr Meiredli chunt au duruf,
 Und vor em ane 's Anni.
 's hät Baggli, mcinti, 's bränni.
 Jezz hökled all im Beerigstüüd.
 Sind uspußt, schöiners nützi nüd.
 Und 's Anni tuet uffspringe:
 Jezz, Chinde, wemmer singe:

Lueged Chinde!
 's chönd äs Ghüti Flöigli.³⁷³
 D'Glyßliblueme
 Nend s' für guldni Tröigli.

D'Spinnli äßed
 Uf me fyne Luechli
 Magri Muggli.
 Säged, 's syged Chüechli.

D'Dbedsunne
 Stobt ufs Noehbers Raindli.
 Wäri dobel
 Nähmt si gschwind is Zeindli.

Tau, äs Tröpfli,
 Hangt a jedrem Gresli.
 D'Byli meined,
 's syged Spiegelglesli.

D' Stärndli schwimmed
Vor is zue im Brunne;
Und es ist mer,
Gsäch äs Härli dunne.

's Ehind nimmt sy Gspüslig a dr Hand
Und rüeft: „Sä chönd jeh mitenand!
Jeh gömmer us dr Ehile,
Dr Kari söl eis spile!
Mer sind jeh luter Hochsiglüt.
Tanztili ist jo au nüd wyt
Uf d'Schür vos Meiredfranze,
Chönd, gömmer eis goh tanze!“ —
Si orned si i Reih und Glid.
Und gönd durs Farehrut und Gstüüd.
Nüd wyt vom Chappelmürli
Stoht 's Meiredfranze Schürli.
's brunäugig Anni goht vora.
Äs hät äs gspregglets Rökli a.
Und ob sym Rysteschwänzli
Was traits? Äs Roseschränzli.
Und ume Hals hät's Glyßli fa.
Mi chöt s' für Dublichettli ha.
Jeh gumpped 's übers Bächli
Und schwingt äs Sunnedächli.
Nei, 's Güggels hindre, wele Pracht!
Us was ist au das Dächli gmacht?
Bo faregrüener Syde;
's gäb's chuum so z'Züri nide.

Was gschaust mi, Meiredli, bist böis?
 Där schmöleled: „Du bist äs Schöis!“
 Si nimnt ä cheug am Händli,
 Und zeigt em ihri Zähndli.
 I mein, si macht em föirig waz.³⁷⁴
 Lueg nu, wie 's äugled! So ä Frag!
 Är trait verplähti³⁷⁵ Hösli,
 Boll Bloibeerimösli.³⁷⁶
 Was hät r i sym Schnabel ka?
 Ä Niele und äs Räuchli dra.
 Si beindled gäge Gade.
 Det hi ist 's Hochsig glade.
 Wer trämpeled grad hinnedri?
 Am Lächle a wird's 's Rösli sy.
 Eh freyli lächled's, freyli.
 Äs lächled mit em Müli.
 Eys Baggli, wie lacht das eim a!
 's hät au äs Röseli druf ka.
 Nei, und sys Roginäsli!
 Äs rümpft's äs wien äs Häsli.
 Und Augli macht's wie 's Tau im Ehrut.
 Mi meint, si lached überlut.
 's lacht mit em ganze Ehöpfli.
 Nei, weles glächrigs Gschöpfli!
 's Schuehmachers Buebli chetscht äs no.
 „Chum, Bälzeli, was luegst äso?“
 Är gschaut sys bluetrot Rökli
 Und syni brune Lökli;

Gschaut 's Effeuchränzli und und dr Gurt.
 Vor Stune chunt r chuun meh furt.
 En Auge, die chnistbloe,
 Sind wien ä Cherzetoë,
 Wo nüd rächt achunt wäg em Wind.
 Ist weles schüchs, äs zitttrigs Chind.
 Ir heig halt ä Stüfmuetter.
 Chyb eister: Lue, wie tuet r!
 Reis Dräkli mög's em überseh;
 Und wie si chö, sä tüeg s' em weh,
 Si tshupp ä i dr Hääre. —
 Drum hät ä 's Röisli gare;
 Drum wett's hüt mit em Hochsig ha.
 Wie luegt's ä au sä früntli a!
 Ir fot afo verwache,
 Tuet scho äs Bigli lache.
 Zeigt syni Zähdli. Nei, wie blo!
 Das chunt vom Beerläße no.
 Wer hät em s' gwunne? 's Röisli.
 Als trait numeh im Schöißli.
 Als steft em Fare use Huet.
 Momoll, das stoht em dunndersguet.
 Jesh gschaut ä äs äs Wyli.
 Als büscheled sys Müli.
 Derno sä gend s' änandre d'Hand
 Und lächled eister gägenand.
 Hend allbeed bloi Augli.
 Urüebig sind s' wie Flöigli. —

Was git's au do?! Wer tuet sä lut
 Und geigled eis durs Farechrut,
 Nacht, was verlyt, eis Musig?
 Dr Kari isch, där Lufig.
 Ar blost 's Mulblettli³⁷⁷ was r cha,
 Und gumped uf. Ä schöne Ma!
 Tuet d'Hochzyt'ri chuum gschaue.
 Ar dänkt scho: Äh, so Fraue!
 Jo, jo, du schwarze Ehruselchopf,
 Du bist mer jeh ä schöne Tropf!
 Gugg au is Bethlis Äugli,
 Du Wildeli, du Geigli!³⁷⁸
 Lueg au wie hübscheli³⁷⁹ lauft das!
 Wie 's Chägli über naßes Gras.
 Sä, goht's dä uf dä Beine?
 Mi sött's bigost nüd meine.
 Äs chunt so zimperlig dur d'Weid,
 Äs wie im Wyßesunntigshleid.³⁸⁰
 Und alls was Gott tuet lobe,
 Det höch im Himmel obe,
 Luegt nidsi uf sys heiter Hoor.
 Bis Üserherrged chunt as Tor:
 „Was git's ums Himelswille?
 Gschwind gemmer die blo Brille!“
 Und won r si due ufgleit hät,
 Sā sait r: „Äei, wie brav und nätt!“
 Ar luegt frylieb ufs Bethli:
 „Äs dunndersmögigs Ehröttli!“

So wädeled das chlüpfig Bluet
 Im Rari no, dem Übermuet.
 Als trait als Stükli Rinde
 Uf Blettere vo Linde.
 Sött's öppe sye Maßbüechli sy?
 Sy Auge läsed ämel dri.
 Und trait nüd das schüch Gschöpfli
 Blo Blueme uf em Chöpfli?
 Wo chunt jez do där Humel har!
 Ar schießt ufs Bethlis Ehränzli dar,
 Und schlot a allni Eggli.
 Henei, 's find bloi Glöggli.
 Und 's ist mer schier, köir ihres Glüt.
 's Chind luegt nüd uf; 's köirt gläuppli nüd.
 's goht rüebig syner Wäge,
 Im Härzli Gottes Säge. —
 Nei, bhüetiß, was chunt do für eis?!
 Do merkt me fryli d'Hochsigreis.
 's hangt a sym Pläglichleidli
 Schier d'Bluem vom halbe Weidli.
 's gseht wien ä Burechilbi us;
 Do hät's ä Struß, det hät's ä Struß
 Und Effeuchräng zäntume.
 Wie schlot's das Trutli ume!
 Jä, und wie's schmökt, das Hochsigchleid!
 Im Händli hät's ä Maie trait.
 Als gumped wien als Füli,
 Und eister goht em 's Müli.

En Gspahne hät's fest a dr Hand.
 Als dänkt: Gottlob, mir hend anand!
 Ihm, meini, wär's scho glycher.
 Sys Gwändli ist au rücher.
 Derzue hät är ä wyße Tschupp,
 Sā ruch äs wien äs Rystewupp,
 Und chlyni Ohreringli.
 Au chlepft r mit em Züngli,
 Pfyfft vor si ane, gschaut si nüd,
 Gohd gredis uf äs wien ä Wid.
 Jech pfyfft r lut und lüter.
 Als guschled fröili wyter:
 „Weißt, Wysi, du bist jech my Ma,
 Dā mueß me eim halt gare ha.
 My goht zuem Ma is Hüsli,
 Und där verschmugt eim grüesli.
 Weißt, my groß Schwöster hät mer's gsait,
 Mueß zäme sy i Freud und Leid,
 Und äße und vergäße“
 „Jo, äße,“ sait r, „äße!“
 Hät scho dr Buch voll Hunger ka.
 Si sait: „Henei, du bist my Ma,
 Und miechist mer äs Schmüzgli,
 I wychsti gwüß leis Bizli.
 Und dā, sā brunged s'is äs Chind.
 Weißt, wil mer halt äs Pärli sind.
 Mys Schwösterli, 's Luwysli,
 Das cha mer's au sā grüesli.

z'Nacht, wän's dä öppe briegge sött,
 Und Nänni³⁸¹ rüeft und Buuzi³⁸² wett,
 Gohn ich i d'Chuchi use.
 Dä muescht dr's nüd lo gruse;
 Mueßt 's Göisli schön i d'Arme näh
 Und gleitig ihm dr Lüllli³⁸³ gä.
 Au chast em neimis singe,
 Bis ich das Buuzi bringe.“ —
 Ir hät ächly ä Schnudernas.
 Zänu, sy's Trutli pußt em das.
 Wer chunt do hinnenoe
 Im Flünggli, i dem groe?
 Wer wett's ächt sy, äs Tagmergoß,³⁸⁴
 's rot Gryttli isch. Die hend ä Schoff
 Und sibe Chind dāheime.
 Als Geißli syg au neime.
 Als hät äs zündrots Chäppli a,
 's Bluetschöpfli chöt keis röiters ha,
 Do syne eigne Hoore.
 Si hanged em um d'Dhre.
 Sy Bei sind brandchohlschwarz und blut.
 Glych, sust wärs gwachse wien ä Stud.³⁸⁵
 's ist volle Märzetupfe.
 Grad gūßed's. Wer tuet's stupfe?!
 Zä los, wer gsäch's dem Bürschtli a,
 Dem Lünzeli, as är das cha,
 Dem chlyne Hogerbüebli.
 Zetz chärbt r am ne Rüeбли;

Macht Augli wien ä Haselmus
 Mi meint, es springed Glüße drus.
 Är streichled 's Gryttlis Händli.
 Beit, beit, du Ehrottemändli!
 „Rei,“ macht si, „sehdo! La mi goh!“
 Är strekt 're 's Rüeбли ane: „Do!
 Dä chast zweimol abbnße.
 Dä, gält, tuest nümme güße?“ —
 Si ninnt äs Blüemli us em Mul,
 Und pauzt²⁸⁶ das Rüeбли, gar nüd ful.
 's mueß wäherli nüd vergroe.
 Är luegt dem Rüeбли noe.

Die Päärli gönd durs Farechrut.
 Im Wäldli lached d'Dröistle lut,
 Und d'Sunne dänkt: Wie lustig!
 Lacht au uf die chly Rustig.
 Do ist scho d'Schür vom Meiredfranz.
 Doobe git's dr Hochsigtanz.
 D'Stalltüre ist speeroffe.
 Durs Heuloch uf sind s' gschloffte.
 Und blöiß sind all rächt dobe gsh,
 Sā los' me nüd, wie gohts harby!
 Schier gampple tuet d'Heutili.
 Si chrosed wien ä Mühli.
 Das Hochsigvölchli tanzt druflos,
 Mi meinti schier, es tanztet Groß.
 's hät obenabe gstobe.

Meiau, wie tüend s' doobe!
 Si gumppe wie Heustöffel³⁸⁷ uf.
 Los! Meimewer macht Musig uf.
 Mer wend ächly goh wundre. —
 Lueg au, die Chägersdunndre!
 Gseh'sch 's Anni wie sy's Gsichtli zündt!
 Wie's ihre Gspüslig umeninnt!
 Grad macht em äs äs Schmügli.
 Mei, du verfluemreds Blißgli!
 Und 's Meiredli, cha söles sy, —
 Där gäuerled und goht uf d'Ehnü,
 Und chlept eis mit em Lume;
 Als zwirbled um ne ume.
 Stellt d'Händ altschwyzerisch i d'Hüft;
 Nr bödeled³⁸⁸ und hät's i d'Lüft.
 Momoll, ihr chönd i chehre!
 Wo tüend s' au settigs lehre?
 Au 's Rößeli, wer meinti das,
 Das Umeführe³⁸⁹ au äs cha's.
 Dr Balz tuet umefahre.
 Als stämpfled hin und hare.
 's cha 's Gigele schier nümme lo.
 O Chind, wie sind dy Augli blo! —
 Hoppla, wer chunt do z'geigle
 Uf syne rane Saigle?
 Dr Kari isch, där Rubelchopf.³⁹⁰
 Zehrt 's Bethli öppedie am Zopf,
 Und tuet druflos mulblettle,

Im Chind dr Ehranz verzettle.
 Jetz juzt r eis und tanzt dervo.
 Als tschämpeled³⁹¹ dem Hurnuß³⁹² no,
 Mit syne blute Füesse.
 Als dänkt: Mi wird halt müesse.
 Glych chummred's: wän 's dr Herr ersiehr!
 I fiel tod um! Als briegged schier.
 Als Lämpeli³⁹³ mueß 's mache.
 Dr Kari tuet nu lache. —
 Und 's Trutli? Das hangt wien ä Chas
 Am Wyfi. Lue, wie chunt si z'Platz!
 „Los Wyfi, los äs Bigli!
 Sā mach mer jeh äs Schmügli!“
 Ar pfyfft grad us und hät nüd gsait.
 Hät d'Händ uf ihri Achsle gleit,
 Stampft wyters ohni z'gruebe.
 Nei, 's Trutli lot 's nüd ruebe:³⁹⁴
 „Seh, Wyfi, he jeh mach mer eis!“ —
 „Nüd,“ sait r äntli, „mach dr keis.
 Nānei du, bhüetiß, nāgā,³⁹⁵
 's chöt's eis im Pfarrer säge.
 Üch Schmügli mache ist ä Sünd;
 Mi chunt i d'Hell, wo d'Lüfel sind.“
 Als gigeled uschuldig.
 Und är macht ugidultig:
 „Sā wieni bi ä gwachsne Ma,
 Dā mach dr eis, ejo, mira.“
 's rümpft 's Näsli druf und sait dā:

„I cha nüd so lang beite.“ —
 Dr Lünzeli ist nüd äso.
 Hät bhabe i sym Grenttli no;
 Hangt an em wien äs Byli.
 Är schmügled's ufs rot Müli,
 Är nimnt's bim rote Tschüpplischwanz.
 Das Schmüggle tuet em 's nümme ganz.
 Är chüzled's hindrem Dührli.
 Jä, Bürschtle! Jekh wird's gfoihrlü.
 Als chnbt: „Schdo, du Stychschopf!“⁸⁹⁶
 Ä Pärlimuetterhofschnopf
 Neust us em Sak är use:
 „'s ist dyne, sädo, Gspuse!“ —
 Si nimnt där Schnopf a, gschaut ä, murt:
 „Blöiß wäge dem!“ Si rüehrt ä furt.
 „Jekh la mi goh, du Quelli!“⁸⁹⁷
 Du schwarze Kägemölli!⁸⁹⁸
 Das Buggelmandli git nüd lugg.
 Är tanzed um si wien ä Mugg.
 Als lot sy Augli wandre
 Und dänkt: Hett ich ä andre! —
 So stampfed d'Gofe hin und har;
 Die Zabbelbei, die Gustiwar.
 Und wer tanzt obem Brüggli?
 Als ebigs Ghüti Müggli.
 Si tanzed ohni Kast und Rueh.
 Ä Spinn im Dachstuehl luegt ne zue.
 Nei, dänkt si, weles Läbe!

Mi mag nu nümme wäbe.
 Die liechte Gschöpf, die fräche Lüt,
 Wend d' Stube ha und zahled nüd.
 's ist Lumpepak im ganze. —
 Si fot a seilitanze.
 Grad luegt äs Müsli us em Loch.
 Äs dänkt: Äch jeger, giengted s' doch!
 Äs plangt halt gar sä grüslü.
 's wett au zuem Tanz, das Müsli.
 Sys Bhusegli, äs wird em z'schmal.
 Äs luegt und dänkt: Nei, wele Sal!
 Beit, sind die Gofe duße,
 Dä goht me eis driuse!
 Gschwind gumpfed 's furt, chasch nümme gseh.
 Äs rohdt si näbedzue im Heu.
 Ä Rubelchopf schlüft ufe.
 Är gaihned und tuet schnufe.
 I mein, es ist ä Schnydergsell;
 Hoft eister uf dr glyche Stell.
 Lue, lue, jeh gaihnt r wider!
 Jo, jo, das ist ä Schnyder.
 Är luegt ä Wyl dä Gofe zue.
 Bolauge³⁹⁹ macht r wien ä Chueh.
 Was hät r au do z'gaffe?
 Wär gschyder, är tät schaffe.
 Ufeinist lärmt äs Chind: „D je!“
 Äs hät im Heu där Stromer gseh.
 „Det, lueged,“ rüeft 's verschroke,

„Im Heu tuet Eine hoke!“
 Die Göisli stönd äs wie vernarrt.
 Där Stromer hät ä Geißbockbart;
 Är hät ä roti Nase.
 „Jo,“ sait eis, „jo, 's ist ase!“
 Beit, dänkt där Gsell, do git's ä Gspäß.
 Är murred wien ä Bär, är cha's.
 Wie tüend d'Ehind d'Ohre strüße!
 Jetz goht's eis an nes Güße,
 Durs Trüschiloch fahrts wie dr Blig.
 Där Schnyder lacht nu ab sym Wig.
 Die Gose sind verschwunde.
 D'Schnappsguttre hät r funde.
 Das ist 's Gibätbuech won r list.
 Momoll, das ist ä schöne Christ!
 Är höihled Pumperchrusle,⁴⁰⁰
 Und tuet im Heu furtdusle. —
 Gly ist das Müsli z'güggle cho:
 „I woge 's mein, dr schnarchled jo!“
 Als beindled gflingg uf d'Lili,
 Nimmt 's Schwänzli schön is Müli.
 Los, wien äs schwäbelpfiffne cha!
 Jetz fot's ä Ländler z'tanze a.
 D'Spinnmugg im Dachstuehl lached:
 „Nei, was so Müsli mached!“

*

Wörterverzeichnis.

1 Frühling	30 Toppe
2 Schäßchen	31 Gelber Hahnenfuß
3 Flattert's	32 Wimmelt
4 Springbrunnen	33 Ruhig
5 Schar	34 Kuckuck
6 Tiefblau	35 Kanzel
7 Jüngferlein (Bachfisch)	36 Da unten
8 Blond	37 Um's Haar
9 Schopf	38 Biene
10 Versteckenspielen	39 Wehrhaft, flink
11 Zuweilen	40 Gelenkiger
12 Flachsschopf	41 Die ganze ausgedehnte
13 Stuhlbein	42 Täubchen
14 Vorlaube	43 Behausung (Wohnung)
15 Was Brauch ist	44 Leise
16 Kindlein	45 Fälladen
17 Rauert	46 Lavoir
18 Tal	47 Tümpel
19 Zeisig	48 schneiden
20 Erschrocken	49 Spielend schneiden
21 Weiße Krokus	50 Spottdroffel
22 Letztes Jahr	51 Errötet
23 Sehnsucht fühlen	52 Früh
24 Schau!	53 Erikabüsch
25 Verganemone	54 neugebackenes
26 Verzweifelt weinen	55 schief
27 Es wartet	56 Kräuselnchen
28 Schmetterling	57 Heiligenschein
29 Bannwart	58 trifft

59 Schwegelpfeiflein
(Querpfeife)	91 Lager (Bett)
60 Das Maislein	92 Kerzendocht
61 Verlockerchen	93 Ganz reinen
62 hornt	94 Solche
63 leichter	95 überall
64 jeselt	96 Seither
65 Weinlein	97 Halskette aus Gold-
blättchen
66 küssen	98 herumgetölpelt
67 Uhu (Eule)	99 geschlendert
68 Stöhnen	100 langsam gemacht
69 warte	101 Kirschbaum
70 Fastnacht	102 Schürzchen
71 tadelt	103 Ruhe
72 Kleine Küche	104 gesprenkelt
73 zu grau	105 wie viel!
74 einnehmendes	106 Honig
75 lehnt an	107 wetterleuchtet's
76 Gellender Aufschrei	108 Weste
77 fallen	109 Bugenscheiblein
78 Ausgangs	110 Angezogen (verlockt)
79 Hornung (Februar)	111 klettere
80 immer länger	112 eingangs
81 Baldeinmal	113 Kräme (Geschenke)
82 Bekömmlichere	114 Schäumchen
83 brüllen	115 sehr viel
84 Griesgram	116 Almend (Gemeinde-
weide)
85 Fensterlein	117 Erdmännchen
86 Dachaufbau (Dach-
kammerlein)	118 Runse
87 Wie 86	119 Küche
88 Solches	120 fängt
89 am Kopfende	121 frohgemut, kurzschrittig
gehen
90 am Fußende	

122 Kleiner Trog
 123 Elfenbeinspiß
 124 Lustig, undeutlich auch
 sichernd sprechen
 125 Sehr schön
 126 Muttermal
 127 Leimrute
 128 verdaut
 129 näht
 130 Butterträger
 131 Kuckucksampfer
 132 Garne
 133 Moos
 134 Bollmond
 135 Kuckuck bei Nacht
 136 unkt
 137 Wild schluchzen
 138 lispelt
 139 zu springlustig
 140 Sperber
 141 Kater
 142 flotte
 143 zurückgestülpt
 144 Stallwand
 145 glitzern
 146 Schattenbilder
 147 Erzheren
 148 Marieli
 149 Elisabeth
 150 durchsichtig, zart
 151 angeschossener
 152 Beeren suchen
 153 vertrieben
 154 überhängende Fluh

155 Herbstfahrt der Senten
 über den Gotthard
 nach Italien
 156 Glimmen
 157 Geier
 158 Gewölk
 159 schlägt
 160 gedrückt
 161 einstmals
 162 Lotteriespieler auf Jahr-
 märkten
 163 begegnet
 164 Spielfind
 165 Flecken
 166 Gewand
 167 gehen mit Geister-
 schritten
 168 Immer
 169 Treue
 170 Glücksfall
 171 Dornhecke
 172 dämmert
 173 Das verschleppte
 174 kleines
 175 drückend
 176 gresse
 177 Augenblide
 178 Grab
 179 sehr viel
 180 Augenbraue
 181 gefammte
 182 Tulpe
 183 Spectakeln
 184 heulend winden

185 Löwenzahn	216 Hochzeit
186 Pantoffeln	217 Schatz (männlicher)
187 Ameisen	218 so sehr
188 Königin	219 Geschwemme
189 Wein am Johannestag
in der Kirche gereicht	220 Manschetten
190 ergibig	221 spielt
191 Glashäufel	222 zuschneit
192 heut Nacht	223 schenke
193 Felsvorsprung	224 wünschen
194 Naben	225 sie machen einen Gau-
tanz
195 Plagregen	226 Gläublich
196 Butterdrille	227 Stark (sehr)
197 wettert stark	228 Kännlein
198 halbwegs schlummern	229 brummt (wie ein Kauz)
199 Purzelt, tummelt sich
überfröhlich	230 Sprüher
200 Strick	231 leise, aber ergiebig regnen
201 Erdbeerstäudlein	232 Weiter
202 Handschuhe	233 die andern
203 Capuchon	234 Westwind
204 Schmedt (riecht)	235 geschenkt
205 Gebäck	236 Gespenster
206 küssen	237 gelber Hahnenfuß
207 Kaffeetassen	238 Fünklein
208 zerbrechen	239 schnelle
209 ein zweites	240 Schuster
210 Blaue	241 geworfen
211 Nebereinschaltung zum
besinnen	242 sumpfiges Hochmoor
bei Einsiedeln
212 Kirchweihmontag	243 Binsen
213 Ohrenringlein	244 gespenstiger Vogel
214 gefährlich	245 lockt (zieht)
215 Eine Schar	246 Sihl im großen Hoch-
moor bei Einsiedeln

247 schaudert (zittert)
 248 Kampf mit dem Bären
 249 es glückt
 250 verschwenmt (ver-
 wässert)
 251 zausen
 252 Reiher
 253 hastet
 254 sie wollen mir etwas
 Böses antun
 255 Nachher
 256 Honigsammeln
 257 Sauerfuß
 258 Chauverette
 259 dort sterbe ich
 260 Jemand
 261 Pinsel
 262 zu weißeln
 263 Es fleckt
 264 Schneewehen
 265 Schnapskaffee
 266 Winterschuhe
 267 gebracht, geschenkt
 268 Kartoffeln
 269 rasch
 270 Augenbraue
 271 verschneestöbert
 272 muntere
 273 Schwyz. Kampftruf
 (Herausforderung)
 274 grauen
 275 schaukelt
 276 schlafen
 277 angerauchten

278 streiche, schlendere
 279 Gefängnis
 280 geizig
 281 meinetwegen
 282 Knäuelchen
 283 zuweilen
 284 Schlepplein
 285 gliederweich
 286 siedendheiß
 287 Schimpf
 288 Schnaps
 289 morsch
 290 Almosen
 291 Kappentausch
 292 Schreckgespenst
 293 Allgemeiner Spielmanns-
 tag der ehemal. Spiel-
 leutenbruderschaft
 294 König der fahrenden
 Spielleute
 295 Ehemal. alter Steg über
 die Reuß in der Schöl-
 lenen
 296 Dachkammerlein
 297 Nástuch
 298 leiden
 299 Vom Alltäglichen los
 300 Gefürchtet
 301 Königstochter
 302 Atem
 303 sichern
 304 Faulheit
 305 Erbarmen
 306 verwöhnen

307 Schreierlein	339 Reif
308 Heulager	340 sommersprossige
309 besser	341 Rotschwänzchen
310 Besperessen	342 Kaninchen
311 Kartoffelforb	343 Gezappel
312 Gefüßtes und rotge-
färbtes Kirschwasser	344 unartiges
313 Bubensüchtiges Mädchen	345 schlafen
314 vergrauen	346 Gelenke
315 gestern Abend	347 Ries
316 Gefüße	348 Schwer atmen
317 Hebamme	349 bedachtsam, langsam
318 Hühnersteigsedel	350 Wegbiegung
319 Babi	351 wackelt
320 gespielt	352 Spinne
321 zum abeinanderbrechen	353 gestolpert
322 zum Wiehern	354 Blaufugeln f. die Wäsche
323 Ewa Backfisch	355 hangender Reif (Rauh-
reifguirlanden)
324 Mienenspiel getrieben	356 Rauhreif an Bäumen,
Stauden, Hecken
325 alter Mann	357 Budenwagen
326 ehemals	358 Rosenkranzmachen
327 allzuwilliges Frauen-
zimmer	359 Ladenfrau Höckerin)
328 Häcklein	360 Glöcklein der Gnaden-
kappele in Einsiedeln
329 ziehen	361 übervolle
330 Fuhrwerk	362 Mut
331 Hirsche	363 Gespenst
332 Klatschbase	364 anschnauzen
333 Bläschen	365 Kinderausdruck für Kar-
toffeln
334 Meines Wissens	366 Torfmoor
335 streichen	367 Das Wasser gluchst,
schnalzt
336 sich abgearbeitet	
337 sehr eng	
338 gelenkig, weidengleich	

368	Prunus avium	385	Pfahl
369	erschrecken	386	vertilgt
370	geblümtes	287	Heuschrecken
371	Geschwür (Furunkel)	388	tanzten (mit den Schu- hen dabei trommeln)
372	Einen kleinen Schrei	389	herumfahren
373	Kleine Fliege	390	Krauskopf
374	Gelüsten	391	zierlich schlurfend gehen
375	mit Lappen geflickte	392	Hornisse
376	Heidelbeerenflecken	393	Hängmäulchen
377	Mundharmonika	394	ruhen
378	Herumputzler	395	Verneinung im Kinder- mund (wobei der g völlig Naselaut)
379	bedächtig, zierlich	396	Spitzkopf
380	weißes Kleid vom Sonn- tag der ersten hl. Kom- munion	397	Quäler
381	Mütterchen	398	Regenmolch
382	Milch	399	Sehr große Augen
383	Schnuller	400	Schnapsflasche
384	Kind eines Tagelöhners		

Von Meinrad Lienert sind erschienen:

Im Verlag H. R. Sauerländer & Co., Aarau

's Schwäbelpfyfli.

Gedichte in Schwyzer Mundart, Band 1
bis 3 gebunden je Fr. 5.—
In Halbpergament gebunden zusammen Fr. 18.—
Nummerierte Handpapierausgabe mit Notizen
von Ernst Georg Ruegg, vom
Dichter gezeichnet, in Ganzleder gebunden,
drei Bände zusammen Fr. 100

Wänns dimmered!

Gedichte, Band II, (Band I vergriffen) geb. Fr. 4.50

Die Immergrünen.

Drei Erzählungen gebunden Fr. 6.—

Der Pfeiferkönig.

Eine Zürcher Geschichte gebunden Fr. 5.—

Der Ahne.

Ein Trauerspiel in drei Akten gebunden Fr. 4.50

Im Verlag Huber & Co., Frauenfeld

Auf alten Scheiben.

Zwei Erzählungen: Glanzenberg und die Getreuen.
Mit Original-Holzschnitten von August Appli. Erscheint im Sommer 1925.

Das Ruhebänklein.

Geschichten gebunden Fr. 7.—

Hansjörli's Fahrt nach dem Zauberort.
Erzählung gebunden Fr. 7.—

Das war eine goldene Zeit!
Kindheitserinnerungen gebunden Fr. 6.—

Das Bergspieglein.
Neue Kindergeschichten gebunden Fr. 5.50

Das Hochmutsnährchen.
Erzählung gebunden Fr. 6.—

Das Gesichtlein im Brunnen.
Erzählung gebunden Fr. 6.—

Bergdorfgeschichten.
Gebunden Fr. 7.—

Der jauchzende Bergwald.
Alte und neue Geschichten gebunden Fr. 8.—

Frohfarbentfährlein.
Geschichten aus dem Bergland gebunden Fr. 7.50

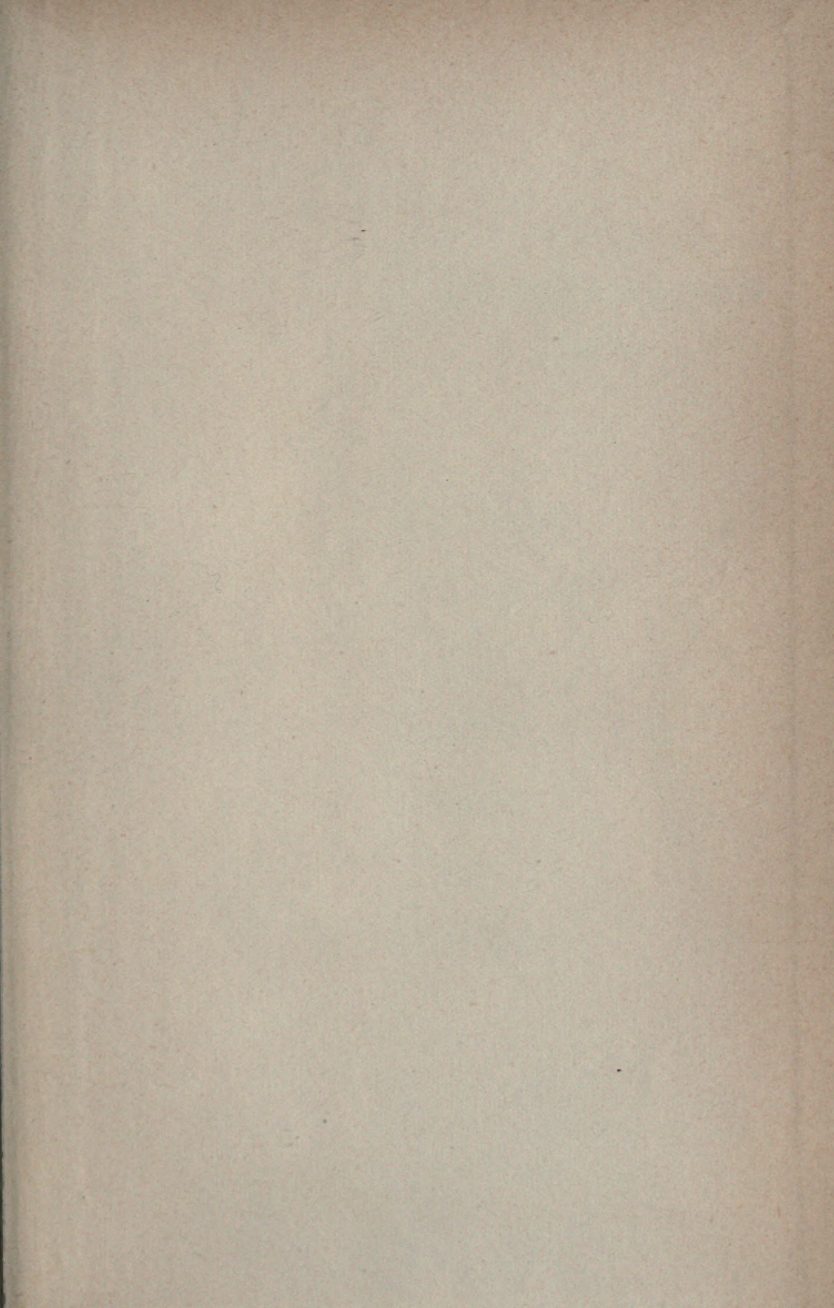
Der letzte Schwanauritter.
Ein fröhlicher Sang der Urtschweiz, gebunden Fr. 4.50

's Mirli.
Gedicht in schwyzerischer Mundart, gebunden Fr. 2.50

's Heiwili.
Ein Heimwehlied. In schwyzerischer
Mundart gebunden Fr. 2.50

Jodler vom Meisterjüzer.
Sächss Liedli in Einsiedler und Yberger
Mundart gebunden Fr. 2.50

Der Weihnachtsstern.
Ein schweizerisches Krippenspiel geheftet Fr. 1.80

451241

LG Lienert, Meinrad
L7192s 's Schwäbelpfyfli. vol.1.

NAME OF BORROWER.

DATE.

**University of Toronto
Library**

**DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET**

Acme Library Card Pocket
LOWE-MARTIN CO. LIMITED

